Μ Α Ρ Τ Ι Ο Σ
2 0 2 0

Τ Ε Υ Χ Ο Σ 3

ΑΙΓΥΠΤΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΟ ΚΑΪΡΟ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Περιεχόμενα

ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ	1
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	3
ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	8
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ ΝΕΑ	12
ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	14
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	15
ΕΜΠΟΡΙΟ	17
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	19
ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	21
ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	22
ΣΟΥΔΑΝ	23
ΠΡΟΣΕΧΕΙΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ	24
ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΗ ΙΣΟΤΙΜΙΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ	25

Επιμέλεια – Σύνταξη :
Π. Γκάσιος

ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Τα συναλλαγματικά αποθέματα στα $45,51 δισ. το Φεβρουάριο 2020

Σύμφωνα με προσωρινά στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας Αιγύπτου (CBE), ως το τέλος Φεβρουαρίου 2020 τα συναλλαγματικά διαθέσιμα της Αιγύπτου κατέγραψαν μηνιαία άνοδο της τάξεως των $53,3 εκατ. και ανήλθαν σε $45,51 δισ., έναντι $45,46 δισ. τον Ιανουάριο, $45,42 δισ. το Δεκέμβριο, $45,35 δισ. το Νοέμβριο και $45,25 δισ. τον Οκτώβριο 2019, αντίστοιχα. Η ως άνω ελαφρά αύξηση έφερε τα αιγυπτιακά συναλλαγματικά αποθέματα σε νέο ιστορικά υψηλό επίπεδο. Θυμίζουμε ότι τα συναλλαγματικά αποθέματα της χώρας έχουν καταγράψει στη διάρκεια του 2018 και του 2019 διαδοχικά ιστορικά υψηλά επίπεδα, ανώτερα εκείνων των αρχών του 2011. Για λόγους σύγκρισης αναφέρουμε ότι τα συναλλαγματικά αποθέματα της Αιγύπτου το Φεβρουάριο 2019 ανέρχονταν σε $44,06 δισ.

Αξιόλογη πτώση του πληθωρισμού το Φεβρουάριο 2020

Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσίευσε στις αρχές Μαρτίου η αιγυπτιακή Κεντρική Τράπεζα (CBE), ο δείκτης πληθωρισμού σημείωσε το Φεβρουάριο 2020 –έπειτα από τρεις συνεχόμενους μήνες ανοδικής πορείας- μείωση έναντι του Ιανουαρίου, στο επίπεδο του 5,32% σε ετήσια βάση, έναντι 7,17% τον Ιανουάριο, 7,1% το Δεκέμβριο, 3,63% το Νοέμβριο και 3,15% τον Οκτώβριο 2019, αντίστοιχα. Ο δομικός πληθωρισμός κατέγραψε εξάλλου το Φεβρουάριο 2020 αξιόλογη πτώση, φθάνοντας το επίπεδο του 1,92% σε ετήσια βάση, έναντι 2,66% τον Ιανουάριο, 2,37% το Δεκέμβριο, 2,11% το Νοέμβριο και 2,72% τον Οκτώβριο 2019, αντίστοιχα. Σημειώνεται ότι κατά το διάστημα Μαΐου-Οκτωβρίου 2019, ο ετήσιος ρυθμός πληθωρισμού είχε μειωθεί κατά περίπου 11 ποσοστιαίες μονάδες, από το 14,09% στο 3,15%. Επισημαίνεται εξάλλου ότι το Φεβρουάριο 2019, ο δείκτης πληθωρισμού στην Αίγυπτο είχε ανέλθει σε 14,35% σε ετήσια βάση. Η πτώση του πληθωρισμού το Φεβρουάριο αποδίδεται κυρίως στη μείωση του επιπέδου τιμών των τροφίμων.

Δημοσιονομικές αλλαγές ετοιμάζει η κυβέρνηση εν όψει νέου κρατικού προϋπολογισμού

Σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα μέσων Μαρτίου, στο πλαίσιο της προετοιμασίας του κρατικού προϋπολογισμού για το προσεχές οικονομικό έτος (2020/21), καθώς και των εξεταζόμενων τροποποιήσεων του φορολογικού κώδικα, το Υπουργείο Οικονομικών έχει εισηγηθεί την αύξηση του αφορολόγητου ετήσιου εισοδήματος στο επίπεδο των EGP15.000 (έναντι EGP8.000 που ισχύει έως σήμερα), την αύξηση της οροφής του προσωπικού αφορολόγητου σε EGP24.000, καθώς και την αύξηση των φορολογικών κλιμακίων και των σχετικών συντελεστών, ως ακολούθως: εισοδήματα από EGP15.000 έως EGP30.000 θα φορολογούνται με συντελεστή 2,5%, εισοδήματα μεταξύ EGP30.000 και EGP45.000 με συντελεστή 10%, εισοδήματα μεταξύ EGP45.000 και EGP60.000 με συντελεστή 15%, εισοδήματα μεταξύ EGP60.000 και EGP200.000 με συντελεστή 20%, εισοδήματα από EGP200.000 έως EGP400.000 με συντελεστή 22,5%, και τέλος εισοδήματα άνω των EGP400.000 θα φορολογούνται με συντελεστή 25%.

Επιπλέον, το Υπουργείο Οικονομικών έχει προβλέψει νέες αυξήσεις της τάξεως του 7% επί του ακαθάριστου μισθού για τους δημοσίους υπαλλήλους και του 12% του βασικού μισθού για τους υπολοίπους εργαζόμενους, αρχής γενομένης από τον προσεχή Ιούλιο.

Σύμφωνα με σχετικές δηλώσεις του Υπουργού Οικονομικών κ. Maait, «ο κρατικός προϋπολογισμός του έτους 2020/21 περιλαμβάνει μέτρα που θα βοηθήσουν τη βελτίωση της οικονομικής κατάστασης των υπαλλήλων στο δημόσιο αλλά και στον ιδιωτικό τομέα, κατ' εφαρμογή των σχετικών εντολών που έχει δώσει ο Πρόεδρος της χώρας, αλλά και προς αξιοποίηση των καρπών του προγράμματος οικονομικών μεταρρυθμίσεων που έχει υλοποιήσει εδώ και τετραετία η κυβέρνηση». Ο κ. Maait συμπλήρωσε ότι «το Υπουργείο Οικονομικών δεσμεύεται να υλοποιήσει τις οδηγίες του Προέδρου Al Sisi με σκοπό τη χρήση κονδυλίων ύψους EGP100 δισ. για την καταπολέμηση της διεθνούς πανδημίας κορωνοϊού που πλήττει και την Αίγυπτο».

Κυβερνητική έγκριση προϋπολογισμού έτους 2020/21, αναθεωρήσεις μακροοικονομικών εκτιμήσεων

Όπως ανέφερε ο εγχώριος οικονομικός Τύπος στο τέλος Μαρτίου, το υπουργικό συμβούλιο ενέκρινε το σχέδιο κρατικού προϋπολογισμού για το προσεχές οικονομικό έτος (2020/21), που στοχεύει σε μείωση του επιπέδου του δημοσιονομικού ελλείμματος ως ποσοστού του ΑΕΠ σε 6,3%. Σε συναφείς δηλώσεις της, η Υπουργός Προγραμματισμού & Οικονομικής Ανάπτυξης κα El-Saeed ανέφερε πως η κυβέρνηση έχει ελαττώσει το στόχο της για το ρυθμό οικονομικής ανάπτυξης τρέχοντος οικονομικού έτους σε 5,1%, έναντι 5,8%-5,9% προηγουμένως, εξαιτίας της οικονομικής επιβράδυνσης που έχει προκληθεί από τη διεθνή πανδημία κορωνοϊού. Σύμφωνα με τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αιγυπτιακής κυβέρνησης, οι ρυθμοί ανάπτυξης αναμένεται να μειωθούν κατά το τρίτο και το τέταρτο τρίμηνο του τρέχοντος οικονομικού έτους σε 5,2% και 4%, αντίστοιχα, έναντι ρυθμού ανάπτυξης 5,6% που είχε επιτευχθεί κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους 2019/20. Επιπλέον, η κυβέρνηση αναθεώρησε προς τα κάτω τον αναπτυξιακό της στόχο και για το προσεχές οικονομικό έτος (2020/21) σε 4,2%, έναντι αρχικού στόχου 6%, εφ' όσον η πανδημία κορωνοϊού τιθασευτεί πριν τον προσεχή Ιούλιο, ενώ, στην περίπτωση που η οικονομική επιβράδυνση παραταθεί και μετά τον Ιούλιο, η κυβέρνηση εκτιμά πως ο ρυθμός ανάπτυξης μπορεί να μειωθεί και έως το 3%. Όπως σημείωσε ο οικονομικός Τύπος, οι ως άνω νεότερες εκτιμήσεις της αιγυπτιακής κυβέρνησης περί μείωσης του ρυθμού ανάπτυξης είναι αρκετά πιο αισιόδοξες από εκείνες αρκετών έγκυρων οικονομικών αναλυτών, ορισμένοι από τους οποίους προβλέπουν ακόμη και ύφεση της τάξεως του 1,3% κατά το τρέχον οικονομικό έτος.

Σημειώνεται επίσης ότι η αιγυπτιακή κυβέρνηση αναθεώρησε προς το χειρότερο τους στόχους της όσον αφορά τόσο το δημοσιονομικό έλλειμμα –σε 6,3% του ΑΕΠ αντί 6,2% του ΑΕΠ προηγουμένως- όσο και το συνολικό δημόσιο χρέος –σε 82,7% του ΑΕΠ αντί 80% του ΑΕΠ προηγουμένως- κατά το προσεχές οικονομικό έτος. Τα κρατικά έσοδα αναμένεται να ανέλθουν το έτος 2020/21 σε EGP1,3 τρισ., αυξημένα κατά περίπου EGP200 δισ. έναντι του τρέχοντος οικονομικού έτους, ενώ οι δαπάνες εκτιμάται πως θα ανέλθουν σε EGP1,71 τρισ., αυξημένες κατά 9% έναντι του οικονομικού έτους 2019/20, με αύξηση των δαπανών μισθοδοσίας και συντάξεων, υγειονομικής περίθαλψης, εκπαίδευσης, δημοσίων επενδύσεων, εξαγωγικών επιδοτήσεων και κοινωνικής στέγασης. Η αιγυπτιακή κυβέρνηση στοχεύει εξάλλου σε πρωτογενές δημοσιονομικό πλεόνασμα της τάξεως του 2% του ΑΕΠ. Η εκτίμηση για την τιμή του πετρελαίου στο πλαίσιο του κρατικού προϋπολογισμού του οικονομικού έτους 2020/21 ανέρχεται σε $61 ανά βαρέλι.

Επισημαίνεται εξάλλου ότι, όπως δήλωσε στο τέλος Μαρτίου ο διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας Αιγύπτου (CBE) κ. Amer, τα συναλλαγματικά αποθέματα της Αιγύπτου επαρκούν για την κάλυψη των αναγκών σε εισαγωγές για τους προσεχείς 10 μήνες.

Όπως ανέφερε ο οικονομικός Τύπος, το σχέδιο προϋπολογισμού, αφού εγκρίθηκε από την κυβέρνηση, διαβιβάζεται στο κοινοβούλιο προς συζήτηση και ψήφιση, με την πρώτη σχετική συνεδρίαση της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να είναι προγραμματισμένη για τις 12 Απριλίου.

Πλεόνασμα $410,9 εκατ. στο ισοζύγιο πληρωμών το 1ο εξάμηνο του έτους 2019/20

Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας Αιγύπτου (CBE), κατά το πρώτο εξάμηνο του οικονομικού έτους 2019/20 το ισοζύγιο πληρωμών της Αιγύπτου εμφάνισε πλεόνασμα ύψους $410,9 εκατ., έναντι ελλείμματος ύψους $1,77 δισ. το αντίστοιχο εξάμηνο του έτους 2018/19. Η δραστική μείωση του ελλείμματος στο αιγυπτιακό ισοζύγιο πληρωμών φαίνεται να οφείλεται κυρίως στην αξιόλογη πτώση του ελλείμματος του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, το οποίο μειώθηκε κατά 13% σε ετήσια βάση, ανερχόμενο σε $4,57 δισ., έναντι $5,26 δισ. κατά το πρώτο εξάμηνο του οικονομικού έτους 2018/19. Κατά το πρώτο εξάμηνο τρέχοντος οικονομικού έτους μειώθηκε το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου κατά 2,8% στα $18,7 δισ., βασικά ως αποτέλεσμα της πτώσης των εισαγωγών κατά 1,7% στα $32,95 δισ., ενώ παράλληλα μειώθηκαν και οι εξαγωγές κατά 0,16% στα $14,25 δισ. Οι μη πετρελαϊκές εξαγωγές αυξήθηκαν σημαντικά το πρώτο εξάμηνο τρέχοντος οικονομικού έτους κατά 11,4% στα $9,21 δισ., ενώ μειώθηκαν τόσο οι πετρελαϊκές (κατά 1,4% στα $5,78 δισ.) όσο και οι μη πετρελαϊκές εισαγωγές (κατά 1,8% στα $27,18 δισ.). Επίσης, το εξάμηνο του τρέχοντος οικονομικού έτους καταγράφηκε μείωση των εξαγωγών πετρελαίου κατά 16%, στα $5 δισ.

Κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους 2019/20 αυξήθηκαν εξάλλου τόσο τα έσοδα από τον τουρισμό, κατά 6,8% στα $7,25 δισ., όσο και τα εισερχόμενα μεταναστευτικά εμβάσματα, κατά 13,5% στα $13,68 δισ. Στο πρώτο εξάμηνο τρέχοντος οικονομικού έτους παρατηρήθηκε επίσης σημαντική αύξηση των καθαρών άμεσων ξένων επενδύσεων στην Αίγυπτο κατά 18,5% στα $4,96 δισ., καθώς επίσης αναστροφή της τάσης καθαρών εκροών επενδύσεων χαρτοφυλακίου ύψους $5,89 δισ. του εξαμήνου 2018/19 σε καθαρές εισροές ύψους $273,6 εκατ. Η αύξηση του ρεύματος των άμεσων ξένων επενδύσεων οφείλεται κυρίως στην άνοδο των καθαρών εισροών άμεσων παραγωγικών επενδύσεων ("greenfield investments") κατά $1,2 δισ. σε $3,2 δισ. Στο πρώτο εξάμηνο του έτους 2019/20 αυξήθηκε ο καθαρός δανεισμός κατά 137,3% στα $2,54 δισ., κυρίως εξαιτίας των καθαρών εισροών μεσο-μακροπρόθεσμων δανείων, ύψους $2,43 δισ.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Αντιπαράθεση Αιγύπτου-Αιθιοπίας μετά την αποτυχία των διαπραγματεύσεων για το φράγμα

Κατά το πρώτο ήμισυ του Μαρτίου, ο εγχώριος οικονομικός –και μη- Τύπος ασχολήθηκε ιδιαίτερα εκτεταμένα με τις διεργασίες που ακολούθησαν την αποτυχία του τελευταίου γύρου τριμερών διαπραγματεύσεων Αιγύπτου -Αιθιοπίας-Σουδάν στην Ουάσιγκτον εξαιτίας της μη προσέλευσης της Αιθιοπίας κυριολεκτικά την τελευταία στιγμή, καθώς και τις προστριβές μεταξύ των κυβερνήσεων Αιγύπτου και Αιθιοπίας. Η ένταση μεταξύ των ανωτέρω δημιουργήθηκε κατόπιν της δήλωσης από πλευράς αιθιοπικής κυβέρνησης των προθέσεών της να ξεκινήσει την πλήρωση της υδάτινης δεξαμενής του μεγάλου υδροηλεκτρικού φράγματος "Renaissance" τον προσεχή Ιούλιο, παράλληλα με την εν εξελίξει κατασκευή αυτού, προτού επέλθει οριστική και δίκαιη συμφωνία επί του ζητήματος με τις κυβερνήσεις Αιγύπτου και Σουδάν. Ο Αιγύπτιος ΥΠΕΞ κ. Shoukry, με δήλωσή του στις αρχές Μαρτίου, ανέφερε ότι «το γεγονός πως η Αιθιοπία είναι ιδιοκτήτρια του μεγάλου υδροηλεκτρικού φράγματος, δεν της δίνει δικαιώματα ελέγχου επί των υδάτων του Νείλου». Ο αιγυπτιακός Τύπος αναφέρθηκε και στην αιθιοπική οπτική επί του ζητήματος, με την κυβέρνηση της Αιθιοπίας να διαψεύδει τους ισχυρισμούς της αμερικανικής Διοίκησης –η οποία έπαιξε ρόλο διαμεσολαβητή μεταξύ των τριών χωρών- ότι οι τετράμηνες διαπραγματεύσεις είχαν καταφέρει να γεφυρώσουν τις διαφορές, και να ασκεί κριτική στους Αμερικανούς, κατηγορώντας τους ότι κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων υιοθέτησαν απαράδεκτα μεροληπτική -υπέρ των συμφερόντων της Αιγύπτου- στάση. Σημειώνεται ότι το αμερικανικό Υπουργείο Οικονομικών, αμέσως μετά την αποτυχία του γύρου διαπραγματεύσεων στην Ουάσιγκτον, είχε καλέσει την Αιθιοπία να υπογράψει το σχέδιο τελικής συμφωνίας για το φράγμα το συντομότερο δυνατό. Τα σχετικά αιγυπτιακά δημοσιεύματα αναφέρθηκαν πάντως σε έκφραση βούλησης από πλευράς αιθιοπικής κυβέρνησης να συνεχίσει να μετέχει σε τριμερείς διαβουλεύσεις για την επίλυση των εκκρεμών διαφορών με τους δύο γείτονές της.

Από τις αρχές Μαρτίου, η αιγυπτιακή κυβέρνηση κινήθηκε προς την κατεύθυνση εξασφάλισης στήριξης από τις υπόλοιπες αραβικές χώρες –αλλά και από την Ευρώπη- στη διαφορά της με την Αιθιοπία, επιτυγχάνοντας μάλιστα ψήφισμα του Αραβικού Συνδέσμου στις 4/3, που αναφέρει ότι «ο Σύνδεσμος στηρίζει την Αίγυπτο και το Σουδάν στις διαπραγματεύσεις τους με την Αιθιοπία για το φράγμα». Πάντως, σύμφωνα με τον αιγυπτιακό Τύπο, το Σουδάν φάνηκε να αποστασιοποιείται από τις αιγυπτιακές θέσεις σχετικά με την επίλυση του ζητήματος του αιθιοπικού φράγματος, μην προσυπογράφοντας το ανωτέρω ψήφισμα, κάτι που δημιούργησε έντονη δυσαρέσκεια στην αιγυπτιακή κυβέρνηση.

Η Αιθιοπία ετοιμάζει νέα πρόταση προς επίλυση του ζητήματος του υδροηλεκτρικού φράγματος

Ο αιγυπτιακός οικονομικός Τύπος ανέφερε στα μέσα Μαρτίου ότι, σύμφωνα με πηγές του αιθιοπικού Υπουργείου Άρδευσης, η κυβέρνηση της Αιθιοπίας ετοιμάζει νέα πρόταση σχετική με τον τρόπο πλήρωσης της υδάτινης δεξαμενής του μεγάλου υδροηλεκτρικού φράγματος (GERD), καθώς και με τον τρόπο λειτουργίας αυτού ώστε να μην επηρεαστούν αρνητικά οι υδάτινες ροές του Νείλου. Τα σχετικά δημοσιεύματα ανέφεραν ότι η αιθιοπική κυβέρνηση αναμένεται να παρουσιάσει πολύ σύντομα τη νέα της πρόταση στις κυβερνήσεις της Αιγύπτου και του Σουδάν, με την ελπίδα ότι έτσι θα βοηθηθεί η επίλυση των σημείων διαφωνίας που έμειναν ανοικτά στο πλαίσιο των πρόσφατων τριμερών διαπραγματεύσεων υπό τη μεσολάβηση των ΗΠΑ και της Παγκόσμιας Τράπεζας. Σύμφωνα με τις ανωτέρω πηγές, «η νέα πρόταση θα προστατεύει το φυσικό δικαίωμα της Αιθιοπίας να χρησιμοποιεί τα νερά του Νείλου, σε απόλυτη αρμονία με τη διεθνή νομοθεσία και με τρόπο που να διασφαλίζει τα συμφέροντα των κατάντη χωρών».

Άμεσες επιπτώσεις της επιδημίας κορωνοϊού στην αιγυπτιακή οικονομία

Από τις αρχές Μαρτίου, οπότε διαπιστώθηκε η παρουσία της παγκόσμιας επιδημίας κορωνοϊού στην Αίγυπτο, ο οικονομικός Τύπος ασχολήθηκε ιδιαίτερα επισταμένα με τις διαφορετικές πτυχές των επιπτώσεων αυτής στην οικονομία της χώρας. Κατ' αρχάς, καταγράφηκε η μεγάλη καθυστέρηση στον εκτελωνισμό των εισαγωγών πρώτων υλών από την Κίνα που σημειώνεται στα αιγυπτιακά λιμάνια από το ξέσπασμα της επιδημίας. Η εν λόγω καθυστέρηση δημιούργησε, σύμφωνα με τα σχετικά δημοσιεύματα, σημαντικά προβλήματα –μεταξύ άλλων- στις εγχώριες φαρμακοβιομηχανίες, οι οποίες εξαρτώνται κατά ποσοστό περίπου 40% από εισαγωγές κινεζικών πρώτων υλών για την παρασκευή των φαρμακευτικών προϊόντων τους. Ανάλογες καθυστερήσεις αντιμετωπίζει ο εκτελωνισμός πληθώρας άλλων προϊόντων κινεζικής προέλευσης που εισάγονται στην Αίγυπτο, δημιουργώντας ελλείψεις στην εγχώρια αγορά, για παράδειγμα στις ηλεκτρικές συσκευές και στα είδη υγιεινής. Πάντως, το αιγυπτιακό Υπουργείο Εμπορίου & Βιομηχανίας ανακοίνωσε στις αρχές Μαρτίου ότι ξεκινά άμεσα η επικύρωση κινεζικών πιστοποιητικών προέλευσης από τις αιγυπτιακές Αρχές στην Κίνα, προκειμένου να διευκολυνθεί η εισαγωγή κινεζικών εμπορευμάτων.

Στις αρχές Μαρτίου ο εγχώριος Τύπος αναφέρθηκε σε ταξιδιωτικούς περιορισμούς που επέβαλαν αρχικά το Κατάρ, εν συνεχεία δε το Κουβέιτ και η Σ. Αραβία σε επιβάτες που προέρχονται από την Αίγυπτο, ή είχαν κατά το πολύ πρόσφατο παρελθόν ταξιδέψει σε αυτήν. Όπως διευκρινίστηκε τις επόμενες ημέρες, οι περισσότερες χώρες του Κόλπου επέβαλαν υποχρέωση των Αιγυπτίων –καθώς και σειράς άλλων εθνικοτήτων- να προσκομίζουν ιατρικά πιστοποιητικά που να βεβαιώνουν ότι δεν έχουν προσβληθεί από τον κορωνοϊό, προτού ταξιδέψουν προς αυτές.

Ο εγχώριος οικονομικός Τύπος διατύπωνε, ήδη από τις αρχές Μαρτίου, την εκτίμηση ότι μία ενδεχόμενη παρατεταμένη διεθνής κρίση οφειλόμενη στην επιδημία του κορωνοϊού θα απειλούσε έντονα την αιγυπτιακή οικονομία, πέραν του Χρηματιστηρίου, εξαιτίας τόσο των διαταραχών που θα δημιουργούσε στο εμπόριο και την προσφορά προϊόντων, καθώς και των αναταράξεων στις διεθνείς αγορές κεφαλαίων, όσο και της δημιουργίας έντονης διεθνούς οικονομικής αβεβαιότητας η οποία θεωρείται πολύ πιθανό να «χτυπήσει» ζωτικές πηγές

εσόδων της αιγυπτιακής οικονομίας (λ.χ. τουριστικό συνάλλαγμα, τέλη διέλευσης από τη Διώρυγα Σουέζ, ξένες επενδυτικές τοποθετήσεις σε αιγυπτιακά κρατικά χρεόγραφα, εισερχόμενα μεταναστευτικά εμβάσματα, ιδιαίτερα από χώρες του Κόλπου), ασκώντας πρόσθετη πίεση στην εύθραυστη ισορροπία του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών της χώρας.

Η επιδημία του κορωνοϊού και οι ενδεχόμενες επιπτώσεις της στην οικονομία απασχόλησαν το αιγυπτιακό υπουργικό συμβούλιο κατά τη συνεδρίασή του της 3ης Μαρτίου. Όπως κατέγραψε ο οικονομικός Τύπος, οι εκπρόσωποι της εγχώριας βιομηχανικής και επενδυτικής κοινότητας –ιδιαίτερα δε των επιχειρήσεων που λειτουργούν στο πλαίσιο ελευθέρων ζωνών- κάλεσαν από τις αρχές Μαρτίου την κυβέρνηση Madbouly να υιοθετήσει κίνητρα προκειμένου να βοηθηθεί η διείσδυση των αιγυπτιακών επιχειρήσεων σε νέες, εναλλακτικές αγορές, ώστε να ξεπεράσουν αυτές την πίεση που τους έχει δημιουργήσει στις πωλήσεις και τα έσοδα η επιδημία.

Σύμφωνα με το αιγυπτιακό Υπουργείο Οικονομικών, οι ακριβείς επιπτώσεις της επιδημίας κορωνοϊού δεν πρόκειται να καταστούν σαφείς άμεσα, ωστόσο υφίστανται ορισμένες άμεσες αρνητικές συνέπειες αλλά και συνέπειες οι οποίες θα γίνουν αισθητές κατά το αμέσως προσεχές διάστημα, περιλαμβανομένων προβλημάτων στο εμπόριο και στην ομαλή λειτουργία της εφοδιαστικής αλυσίδας, καθώς και στις εισερχόμενες τουριστικές ροές. Σύμφωνα με δηλώσεις του Υπουργού Οικονομικών κ. Maait, «η αιγυπτιακή κυβέρνηση δεν σκέπτεται προς το παρόν να στραφεί για οικονομική βοήθεια προς το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ), ούτε να παρεκκλίνει από τον προγραμματισμό της για φέτος όσον αφορά το δανεισμό της από τις διεθνείς αγορές μέσω διάθεσης ομολόγων διαφόρων τύπων».

Κατά τον οικονομικό Τύπο, το Υπουργείο Οικονομικών επεξεργάζεται σχέδιο για τη λήψη έκτακτων μέτρων προκειμένου να βοηθηθεί η οικονομία της χώρας ώστε να αντεπεξέλθει στις δυσκολίες που της δημιουργεί η επιδημία. Σύμφωνα με τα σχετικά δημοσιεύματα, η προεδρία της χώρας έχει ζητήσει από την κυβέρνηση την ταχεία εκπόνηση σχεδίου δράσης για αντιμετώπιση των αρνητικών επιπτώσεων της επιδημίας. Κατά τις εκτιμήσεις έγκυρων εγχώριων οικονομικών αναλυτών, θεωρείται αρκετά πιθανό η αιγυπτιακή κυβέρνηση να αναθεωρήσει προς τα κάτω τις προβλέψεις της όσον αφορά το ρυθμό ανάπτυξης τόσο κατά το τρέχον, όσο και κατά το προσεχές οικονομικό έτος, εφ' όσον η επιδημία και η συνακόλουθη οικονομική κρίση διαρκέσουν περισσότερο. Ως στοιχείο με κάποια θετική σημασία αξιολογείται από την αιγυπτιακή κυβέρνηση η σημαντική πτωτική τάση των διεθνών τιμών του πετρελαίου, σε επίπεδα πολύ χαμηλότερα εκείνων που είχε προβλέψει το Υπουργείο Οικονομικών κατά την κατάρτιση του προϋπολογισμού, γεγονός που φαίνεται να δίνει κάποια μεγαλύτερα δημοσιονομικά περιθώρια στην κυβέρνηση.

Ο εγχώριος οικονομικός Τύπος αναφέρθηκε στις αρχές Μαρτίου σε «φυγή» τοποθετήσεων ξένων επενδυτών σε αιγυπτιακά κρατικά χρεόγραφα, της τάξεως μεταξύ $2 και $2,5 δισ. από τα μέσα Φεβρουαρίου, με τον Υφυπουργό Οικονομικών κ. Kouchouk να σπεύδει να διευκρινίσει ωστόσο ότι «δεν πρόκειται για φυγή κεφαλαίων από την Αίγυπτο».

Νέες καθυστερήσεις στην υλοποίηση του προγράμματος ιδιωτικοποιήσεων

Σύμφωνα πρόσφατες δηλώσεις του επικεφαλής της τρίτης μεγαλύτερης κρατικής τράπεζας της Αιγύπτου, Banque du Caire, κ. Fayed, η εισαγωγή των μετοχών αυτής στο Χρηματιστήριο Αιγύπτου προγραμματίζεται να πραγματοποιηθεί έως τα μέσα Απριλίου τρέχοντος έτους, υπό την προϋπόθεση ότι οι τότε συνθήκες της αγοράς θα το επιτρέπουν, μην έχοντας επηρεαστεί αρνητικά από την παγκόσμια επιδημία κορωνοϊού. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τις πλέον πρόσφατες πληροφορίες, ο όμιλος Banque du Caire προτίθεται να διαθέσει μερίδιο 20% έως 30% του μετοχικού του κεφαλαίου στη Χρηματιστήριο, προσδοκώντας έσοδα της τάξεως των $500 εκατ. Όπως δήλωσε ο κ. Fayed, «υπάρχει έντονο ενδιαφέρον για αγορά μετοχών της τράπεζας, ιδιαίτερα από επενδυτές από τη Βρετανία και τις χώρες του Κόλπου, ωστόσο κανείς δεν γνωρίζει πώς θα διαμορφωθούν οι συνθήκες της αγοράς τις προσεχείς 10 με 15 ημέρες». Σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα αρχών Μαρτίου, μεταξύ των θεσμικών επενδυτών που ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν στην προσεχή αρχική δημόσια εγγραφή (IPO) των μετοχών της Banque du Caire στο Χρηματιστήριο περιλαμβάνονται η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης & Ανάπτυξης (EBRD), το κρατικό επενδυτικό ταμείο του Άμπου Ντάμπι (Abu Dhabi Development Holding Company) και το νεοσυσταθέν αιγυπτιακό αναπτυξιακό ταμείο (Sovereign Fund of Egypt – SFE).

Σύμφωνα εξάλλου με κυβερνητικές πηγές, στις αρχές Μαρτίου το αιγυπτιακό Υπουργείο Δημοσίων Επιχειρήσεων προσανατολίστηκε στη χρονική μετάθεση της εισαγωγής μετοχών του κρατικού ομίλου e-Finance, ο οποίος διαχειρίζεται το σύστημα ηλεκτρονικών πληρωμών που χρησιμοποιεί το αιγυπτιακό κράτος, στο Χρηματιστήριο Αιγύπτου, προς το τέταρτο τρίμηνο του τρέχοντος έτους, εξαιτίας καθυστερήσεων στην αποτίμηση της αξίας της επιχείρησης. Όπως επισημαίνει κατά καιρούς ο εγχώριος οικονομικός Τύπος, το πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων κρατικών επιχειρήσεων δια της διάθεσης μετοχών τους στο χρηματιστήριο, το οποίο είχε ανακοινωθεί ήδη από νωρίς στη διάρκεια του 2018, έχει αντιμετωπίσει σημαντικότατες καθυστερήσεις, κυρίως εξαιτίας των ευμετάβλητων έκτοτε συνθηκών των διεθνών αγορών, με αποτέλεσμα η μοναδική μερική ιδιωτικοποίηση που έχει μέχρι τώρα ολοκληρωθεί να είναι αυτή της κρατικής καπνοβιομηχανίας Eastern Tobacco, που πραγματοποιήθηκε προ έτους.

Η Heliopolis Housing & Development εγκαταλείπει την προσπάθεια πώλησης μετοχών

Όπως ανέφερε στις αρχές Μαρτίου ο οικονομικός Τύπος, ο κρατικός όμιλος ανάπτυξης ακινήτων (real estate developers) Heliopolis Housing & Development (HHD) αποφάσισε τελικά να εγκαταλείψει την προσπάθεια να διαθέσει μερίδιο έως 25% του μετοχικού του κεφαλαίου στον ιδιωτικό τομέα, στο πλαίσιο του προγράμματος ιδιωτικοποιήσεων της αιγυπτιακής κυβέρνησης. Θυμίζουμε ότι ο όμιλος HHD δεν είχε κατορθώσει στο τέλος Φεβρουαρίου να προσελκύσει προσφορές από επενδυτές για την

απόκτηση μεριδίου 10% συν τα δικαιώματα διοίκησης αυτού. Σημειώνεται ότι το σχέδιο μερικής ιδιωτικοποίησης της HHD προέβλεπε την αρχική διάθεση μεριδίου 10% του κεφαλαίου σε στρατηγικό επενδυτή και την εν συνεχεία πώληση πρόσθετου μεριδίου 15% του κεφαλαίου της εταιρείας στο Χρηματιστήριο. Σύμφωνα με εκτιμήσεις κλαδικών παραγόντων, ο όμιλος HHD αναμένεται πλέον να επιδιώξει να ενισχύσει τη δημιουργία κοινοπραξιών με ομίλους real estate developers του ιδιωτικού τομέα, ενώ, σύμφωνα με σχετικές δηλώσεις του Υπουργού Δημοσίων Επιχειρήσεων κ. Tawfik, η διοίκηση του ομίλου εκπονεί –με χρονικό ορίζοντα ολοκλήρωσης σε δύο μήνες- σχέδιο ανάπτυξης και αξιοποίησης του χαρτοφυλακίου του ακινήτων.

Ελάχιστα ανοδική πορεία το Φεβρουάριο ο ιδιωτικός, μη πετρελαϊκός τομέας της οικονομίας

Σύμφωνα με το δείκτη υπευθύνων προμηθειών στον κλάδο μεταποίησης (PMI) για την Αίγυπτο που δημοσιεύει σε τακτική, μηνιαία βάση το τμήμα οικονομικής ανάλυσης της εμιρατινής τράπεζας Emirates NBD, η δραστηριότητα του ιδιωτικού, μη πετρελαϊκού τομέα της αιγυπτιακής οικονομίας το Φεβρουάριο 2020 κατέγραψε ελαφρότατη βελτίωση έναντι του Ιανουαρίου, φθάνοντας τις 47,1 μονάδες, έναντι των 46 μονάδων του Ιανουαρίου, που είχαν αποτελέσει το κατώτατο σημείο της από τον Ιανουάριο 2017. Σημειώνεται ότι ο δείκτης PMI για την Αίγυπτο είχε ανέλθει στις 48,2 μονάδες το Δεκέμβριο και στις 47,9 μονάδες το Νοέμβριο 2019, παραμένοντας πάντα κάτω από τις 50 μονάδες που διαχωρίζουν την ανάπτυξη από την ύφεση. Το Φεβρουάριο, σύμφωνα με την τράπεζα, επιβεβαιώθηκε η πρόσφατα παρατηρούμενη τάση πίεσης στον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας, ο οποίος αντιμετωπίζει ταυτόχρονα συνθήκες χαμηλής εγχώριας και διεθνούς ζήτησης, καθώς και μη ευνοϊκές συνθήκες στην αγορά απασχόλησης. Πιο συγκεκριμένα, οι εγχώριες ιδιωτικές επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν μειώσεις του επιπέδου παραγωγής και των νέων παραγγελιών (για την εγχώρια αγορά και για εξαγωγές), ωθούμενες να περικόψουν τις τιμές τους, σε μία προσπάθεια αναζωογόνησης της ζήτησης, ευνοούμενες από την πρόσφατη πορεία ανατίμησης της λίρας έναντι του δολλαρίου. Η έλλειψη νέων παραγγελιών οδήγησε το Φεβρουάριο την εγχώρια απασχόληση στη μεγαλύτερη μηνιαία πτώση της από το Σεπτέμβριο 2017, ενώ επίσης, η πτώση του επιπέδου αγορών των επιχειρήσεων και της ζήτησης πρώτων υλών υπήρξε η ισχυρότερη στο διάστημα της τελευταίας τριετίας. Το επίπεδο αισιοδοξίας του επιχειρηματικού κόσμου αναφορικά με τις προοπτικές βιομηχανικής μεγέθυνσης φάνηκε το Φεβρουάριο να εξασθενεί ελαφρώς, φθάνοντας μάλιστα στο χαμηλότερο σημείο του από το Σεπτέμβριο 2019, με τις εκτιμήσεις των συμμετεχόντων στην έρευνα να εκφράζουν φόβους για τις επιπτώσεις της επιδημίας κορωνοϊού τόσο στην οικονομία της Κίνας, όσο και στις οικονομίες άλλων μεγάλων χωρών και εμπορικών εταίρων της Αιγύπτου.

Οικονομικό Φόρουμ Γυναικών στο Κάιρο (4-9 Μαρτίου 2020)

Κατά το διάστημα 4-9 Μαρτίου διεξήχθη σε κεντρικό ξενοδοχείο του Καΐρου ετήσιο διεθνές Οικονομικό Φόρουμ Γυναικών, υπό την αιγίδα του Προέδρου της Αιγύπτου, κ. Al Sisi. Στο συνέδριο μετείχαν πάνω από 1.500 γυναίκες επιχειρηματίες και ηγετικά στελέχη επιχειρήσεων από περίπου 120 χώρες, καθώς επίσης και γυναίκες αξιωματούχοι από διάφορα κράτη. Από πλευράς αιγυπτιακής κυβέρνησης, παρουσία στο γυναικείο Οικονομικό φόρουμ είχαν –σύμφωνα με τον οικονομικό Τύπο- η Υπουργός Προγραμματισμού & Οικονομικής Ανάπτυξης κα El Saeed, η Υπουργός Εμπορίου & Βιομηχανίας κα Gamea, η Υπουργός Διεθνούς Συνεργασίας κα Al Mashat, καθώς και η Υπουργός Κοινωνικής Αλληλεγγύης κα Al Qabbag. Σημειώνεται ότι στο γυναικείο Επιχειρηματικό Φόρουμ μετείχε ως ομιλήτρια η επιφανής Ελληνίδα ομογενής επιχειρηματίας, κα Αικατερίνη Σοφιανού Μπελεφάντη, σε θεματικό πάνελ με τίτλο «Διαφορετικότητα: οι γυναίκες στα διοικητικά συμβούλια».

Μέτρα ανακούφισης της οικονομίας ανακοινώνει η αιγυπτιακή κυβέρνηση

Η αιγυπτιακή κυβέρνηση ανακοίνωσε στις 17/3 πακέτο μέτρων δημοσιονομικού χαρακτήρα με σκοπό τη στήριξη της εγχώριας οικονομίας και της αγοράς χρήματος. Συγκεκριμένα, στο εν λόγω δημοσιονομικό πακέτο περιλαμβάνονται τα ακόλουθα κύρια μέτρα: **(α)** Οριζόντια μείωση της τιμής διάθεσης φυσικού αερίου από το κράτος προς τις εγχώριες βιομηχανίες, στο επίπεδο των $4,5 ανά εκατ. Βρετανικές θερμικές μονάδες (BTU). Η εν λόγω τιμή αντιπροσωπεύει μείωση κατά 25% για τον κλάδο τσιμεντοβιομηχανίας και κατά 18% για τους κλάδους μεταλλουργίας και κεραμοποιίας. **(β)** Μείωση της τιμής διάθεσης του ηλεκτρικού ρεύματος για μεσαία και υψηλά επίπεδα κατανάλωσης (για βιομηχανική χρήση), κατά 10 πιάστρες ανά κιλοβατώρα, με προοπτική η τιμή αυτή να «παγώσει» για διάστημα 3-5 ετών. **(γ)** Μείωση της φορολόγησης των συναλλαγών στο Χρηματιστήριο Αιγύπτου, συγκεκριμένα με συντελεστή 0,125% από 0,15% για τους ξένους επενδυτές και με συντελεστή 0,05% από 0,15% για τους ντόπιους επενδυτές, όσον αφορά το τέλος χαρτοσήμου. Επίσης, παρασχέθηκε απαλλαγή των «άμεσων» (“spot”) συναλλαγών στο Χρηματιστήριο από το ως άνω τέλος χαρτοσήμου. Ταυτόχρονα, παρατάθηκε περαιτέρω η αναστολή εφαρμογής συστήματος φορολόγησης των κεφαλαιακών κερδών από μεταβιβάσεις τίτλων κατά δύο ακόμη έτη, έως τις αρχές του 2022, ενώ αποφασίστηκε η μόνιμη απαλλαγή των ξένων επενδυτών από την εν λόγω φορολόγηση. **(δ)** Μείωση του φόρου επί μερισμάτων. Συγκεκριμένα, οι επενδυτές θα υποχρεούνται πλέον να καταβάλλουν φόρο (withholding tax) με συντελεστή 5% έναντι λήψης μερισμάτων από εγχώριες εισηγμένες εταιρείες, έναντι συντελεστή 10% που ισχύει μέχρι τώρα. **(ε)** Απαλλαγή από τη φορολόγηση ακίνητης περιουσίας για εταιρείες: οι επιχειρήσεις που απασχολούνται στη βιομηχανία και τον τουρισμό πρόκειται να απολαύσουν τρίμηνης απαλλαγής από την υποχρέωση πληρωμής φόρου ακίνητης περιουσίας, καθώς και δυνατότητας αποπληρωμής υφιστάμενων φορολογικών υποχρεώ-

σεων για ακίνητα σε μηνιαίες δόσεις, για το διάστημα του προσεχούς εξαμήνου. **(στ)** Επίσπευση της εξόφλησης προς τις επιχειρήσεις εκκρεμών οφειλών από εξαγωγικές επιδοτήσεις, συνολικού ύψους EGP1 έως EGP1,2 δισ. από το αρμόδιο κρατικό ταμείο (Export Development Fund), το αργότερο έως το τέλος Απριλίου. Επιπλέον, επίσπευση της καταβολής μέρους (10%) των εν λόγω εκκρεμών οφειλών τοις μετρητοίς, το αργότερο στη διάρκεια του προσεχούς Ιουνίου.

Τέλος, η κυβέρνηση Madbouly δεσμεύθηκε να ολοκληρώσει ταχύτατα την επεξεργασία της υπό υιοθέτηση ειδικής νομοθεσίας για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, καθώς και τις τροποποιήσεις της νομοθεσίας για τη φορολόγηση της ακίνητης περιουσίας, προσφέροντας νέα κίνητρα σε κλάδους που είναι σημαντικοί για την εγχώρια οικονομία και διαθέτουν ισχυρές αναπτυξιακές προοπτικές. Όπως ανέφερε ο εγχώριος οικονομικός Τύπος, η ανακοίνωση του εν λόγω πακέτου μέτρων από την αιγυπτιακή κυβέρνηση έγινε δεκτή με κατ' αρχήν θετικά σχόλια από τους εκπροσώπους του εγχώριου επιχειρηματικού κόσμου.

Πρόσθετα κυβερνητικά μέτρα αντιμετώπισης οικονομικών συνεπειών πανδημίας κορωνοϊού

Επισημαίνουμε κατωτέρω τα ακόλουθα κύρια πρόσθετα μέτρα που υιοθετήθηκαν τις τελευταίες ημέρες από την Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου (CBE): **(1)** Μείωση του προσφερόμενου επιδοτούμενου, ευνοϊκού επιτοκίου δανεισμού βιομηχανικών και τουριστικών επιχειρήσεων, καθώς και αγοραστών κατοικιών (για λήψη στεγαστικών δανείων), στο επίπεδο του 8% έναντι 10% που ήταν προηγουμένως, στο πλαίσιο τριών πρωτοβουλιών που υλοποιεί η CBE για την ενίσχυση της χρηματοδότησης προς τους κλάδους μεταποίησης, τουρισμού και αγοράς ακινήτων, με συνολικά κεφάλαια ύψους EGP200 δισ. ($12,7 δισ. σε τρέχουσες ισοτιμίες). **(2)** Αύξηση του ανώτατου ημερήσιου και μηνιαίου ορίου αναλήψεων από μηχανήματα ATM και ηλεκτρονικών πληρωμών, σε EGP30.000 για ιδιώτες και EGP40.000 για επιχειρήσεις ημερησίως, καθώς και σε EGP100.000 για ιδιώτες και EGP200.000 για επιχειρήσεις μηνιαίως, αντίστοιχα. Σημειώνεται ωστόσο ότι, με σχετική της εγκύκλιο στις 29/3, η Κεντρική Τράπεζα έθεσε προσωρινό ημερήσιο όριο αναλήψεων και καταθέσεων μετρητών για τους ιδιώτες σε EGP5.000 από μηχανήματα ATM και σε EGP10.000 από ταμεία τραπεζικών καταστημάτων, καθώς και ημερήσιο όριο αναλήψεων για επιχειρήσεις, σε EGP50.000, με εξαίρεση τις αναλήψεις για καταβολή μισθών. **(3)** Απαλλαγή των συναλλασσομένων από επιβαρύνσεις τραπεζικών τελών και προμηθειών επί ηλεκτρονικών αναλήψεων και συναλλαγών, για περίοδο 6 μηνών.

Επιπλέον, επισημαίνεται ότι οι αιγυπτιακές φορολογικές Αρχές έχουν ήδη δώσει μικρή παράταση για την υποβολή ατομικών φορολογικών δηλώσεων, ενώ εξετάζεται η παροχή παράτασης και στην υποβολή εταιρικών φορολογικών δηλώσεων. Δια σχετικών δηλώσεων του Υπουργού Δημοσίων Επιχειρήσεων κ. Tawfik, η συνέχιση υλοποίησης του προγράμματος ιδιωτικοποιήσεων κρατικών επιχειρήσεων της κυβέρνησης, μέσω διάθεσης μετοχών τους στο Χρηματιστήριο αναστέλλεται προσωρινά, εξαιτίας των «αναταράξεων» που έχει προκαλέσει η πανδημία του κορωνοϊού στις χρηματαγορές σε παγκόσμιο επίπεδο.

Περαιτέρω, το απόγευμα της 22ας Μαρτίου ο Αιγύπτιος Πρόεδρος κ. Al Sisi ανακοίνωσε χρηματοδοτικό πακέτο συνολικού ύψους περίπου EGP100 δισ. ($6,4 δισ. με τρέχουσες ισοτιμίες), με σκοπό την τόνωση και διάσωση της οικονομίας της χώρας. Συγκεκριμένα, ανακοινώθηκε πρόγραμμα αγορών από την Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου (CBE), μετοχών που τυγχάνουν διαπραγμάτευσης στο Χρηματιστήριο Αιγύπτου (EGX), συνολικής αξίας μέχρι EGP20 δισ. -που αντιστοιχεί σε λίγο πάνω από το 5% της συνολικής κεφαλαιοποίησης αυτού- σε μία προσπάθεια στήριξης του Χρηματιστηρίου, ο κεντρικός δείκτης του οποίου (EGX30) κυμαίνεται σε επίπεδα μειωμένα κατά σταθερά άνω του 25% σε σύγκριση με τις αρχές του τρέχοντος έτους.

Ο Αιγύπτιος Πρόεδρος ανακοίνωσε επίσης την εκταμίευση κονδυλίων συνολικού ύψους EGP27,6 δισ., εντός των προσεχών εβδομάδων, με σκοπό την ανακούφιση 2,4 εκατ. οικογενειών που ανήκουν στα περισσότερο ευάλωτα οικονομικά πληθυσμιακά στρώματα. Η εκταμίευση των ως άνω κονδυλίων αναμένεται να πραγματοποιηθεί δια τροποποίησης της νέας νομοθεσίας για τις κοινωνικές ασφαλίσεις και τις συντάξεις. Ο κ. Al Sisi αναφέρθηκε επίσης στο πρόγραμμα της Κεντρικής Τράπεζας Αιγύπτου για διάσωση του αιγυπτιακού τουριστικού κλάδου, συνολικής αξίας χρηματοδοτήσεων EGP50 δισ., σημαντικό μέρος του οποίου θα χρησιμοποιηθεί για στήριξη τουριστικών μονάδων που έχουν επηρεαστεί από τη δραστική πτώση της δραστηριότητας εξαιτίας της διεθνούς πανδημίας κορωνοϊού (σημειώνεται ότι οι ξενοδοχειακές μονάδες στις περιφέρειες Ερυθράς Θάλασσας και Νοτίου Σινά έχουν κλείσει για διάστημα τουλάχιστον δύο εβδομάδων, με σκοπό την απολύμανσή τους και τη θέση των εργαζομένων σε αυτές σε προληπτική καραντίνα).

Επίσης, ο Αιγύπτιος Πρόεδρος αναφέρθηκε σε «πάγωμα» για περίοδο διετίας της εφαρμογής φορολόγησης επί της ιδιοκτησίας αγροτικής γης, καθώς και σε ετήσιες αυξήσεις συντάξεων κατά 14%, αρχής γενομένης από το προσεχές οικονομικό έτος (2020/21). Επισημαίνεται ότι, ήδη από τις 14 Μαρτίου, ο Αιγύπτιος Πρόεδρος είχε δώσει εντολές στην κυβέρνηση για την εξασφάλιση κονδυλίων συνολικού ύψους EGP100 δισ. με σκοπό τη λήψη μέτρων, κυρίως υγειονομικού χαρακτήρα, λ.χ. προμήθειες ιατρικών αναλωσίμων, υιοθέτηση προληπτικών μέτρων, αυξήσεις αμοιβών εργαζομένων στον κλάδο υγείας. Στο εν λόγω πλαίσιο, τις τελευταίες ημέρες του Μαρτίου ο κ. Al Sisi έδωσε εντολές για αύξηση των επιδομάτων των εργαζομένων στον κλάδο υγειονομικής περίθαλψης κατά 75%, καθώς και για προσλήψεις πρόσθετου προσωπικού στα κρατικά νοσοκομεία, με συνολικό έκτακτο κόστος για τον προϋπολογισμό, της τάξεως των EGP2,25 δισ. Επίσης, το Υπουργείο Κοινωνικής Αλληλεγγύης ανακοίνωσε ότι έως 100.000 οικογένειες πρόκειται να ενταχθούν, έως το τέλος του τρέχοντος έτους, στα κυβερνητικά προγράμματα κοινωνικής προστασίας με τίτλους "Takaful" και "Karama", που διαθέτουν προϋπολογισμό ύψους $1,23 δισ. το 2020.

Ο εγχώριος οικονομικός Τύπος ανέφερε εξάλλου ότι, στο τέλος Μαρτίου, ο Αιγύπτιος Πρόεδρος συμφώνησε με τρεις ακόμη ηγέτες αφρικανικών κρατών, συγκεκριμένα της Ν. Αφρικής, της Κένυας και του Κονγκό, καθώς και τον επικεφαλής της Αφρικανικής Ένωσης, τη σύσταση

ταμείου με σκοπό τη στήριξη των προσπαθειών καταπολέμησης της πανδημίας κορωνοϊού και περιορισμού των αρνητικών οικονομικών της συνεπειών επί των χωρών της αφρικανικής ηπείρου.
Σημειώνεται ότι στις 24 Μαρτίου η αιγυπτιακή κυβέρνηση επέβαλε μέτρο απαγόρευσης κυκλοφορίας τις βραδινές ώρες (7μ.μ.-6π.μ.), με πολλαπλούς περιορισμούς στη λειτουργία των εμπορικών καταστημάτων, των εμπορικών κέντρων και των κέντρων αναψυχής. Επιπλέον, η κυβέρνηση αποφάσισε την αναστολή των εργασιών σχεδόν όλων των υπηρεσιών του δημοσίου που έχουν συναλλαγές με το κοινό, πλην εκείνων που σχετίζονται με τον τομέα υγειονομικής περίθαλψης.

Οικονομικές ζημίες προκαλεί ισχυρή καταιγίδα που έπληξε την Αίγυπτο

Στα μέσα Μαρτίου, τον οικονομικό Τύπο της Αιγύπτου απασχόλησαν αρκετά εκτεταμένα οι ζημίες που προκλήθηκαν από την έντονη κακοκαιρία, τις ισχυρές καταιγίδες και τις πλημμύρες που έπληξαν τη χώρα στη διάρκεια του διημέρου 12-13 Μαρτίου, ιδιαίτερα δε την ευρύτερη μητροπολιτική περιοχή του Καΐρου. Τα ως άνω έντονα καιρικά φαινόμενα, πρωτοφανούς έκτασης για τα αιγυπτιακά δεδομένα, προκάλεσαν μεταξύ άλλων 21 θανάτους, διακοπές τροφοδοσίας με ηλεκτρικό ρεύμα, ανωμαλίες στην εκτέλεση των δρομολογίων των συγκοινωνιών, συγκρούσεις τρένων και προβλήματα στο σιδηροδρομικό δίκτυο, καθώς και ζημιές σε υποδομές, δεδομένου ότι πλημμύρισαν αρκετά εκτεταμένα τμήματα του οδικού δικτύου και κατέρρευσαν κτίρια. Το συνολικό κόστος των ζημιών που προκάλεσε η διήμερη έντονη κακοκαιρία εκτιμήθηκε προκαταρκτικά –στο πλαίσιο συνάντησης του Προέδρου της χώρας κ. Al Sisi με το υπουργικό συμβούλιο- σε περίπου EGP1,2 δισ. ($76,4 εκατ. με βάση τρέχουσες ισοτιμίες), εκ των οποίων EGP650 εκατ. αφορούν την επισκευή πληγεισών κατοικιών στο προάστιο Helwan, στα περίχωρα του Καΐρου, EGP400 εκατ. επισκευές στο ηλεκτρικό δίκτυο και EGP100 εκατ. επισκευές του οδικού δικτύου. Όπως ανέφερε στις 26/3 ο οικονομικός Τύπος, το Υπουργείο Οικονομικών έχει ήδη καταβάλει αποζημιώσεις ύψους EGP95 εκατ. σε πληγέντες από την καταιγίδα των μέσων Μαρτίου.

Άνοδο των άμεσων ξένων επενδύσεων το 2ο τρίμηνο του 2019/20 βλέπει ο GAFI

Σύμφωνα με στοιχεία που ανακοίνωσε στα μέσα Μαρτίου ο επικεφαλής της αιγυπτιακής Γενικής Αρχής Επενδύσεων & Ελευθέρων Ζωνών (GAFI), κ. Abdel Wahab, στη διάρκεια του δευτέρου τριμήνου του τρέχοντος οικονομικού έτους (2019/20) σημειώθηκε αύξηση των καθαρών άμεσων ξένων επενδύσεων (ΑΞΕ) της τάξεως του 16% σε ετήσια βάση. Πάντως, ο κ. Abdel Wahab δεν παρείχε συγκεκριμένα στοιχεία για το ακριβές ύψος των καθαρών ΑΞΕ που εισέρευσαν στην Αίγυπτο κατά το προαναφερόμενο διάστημα. Όπως σημείωσε ωστόσο ο οικονομικός Τύπος, τα στοιχεία περί αύξησης που ανακοίνωσε ο επικεφαλής του GAFI δεν φαίνεται να συμβαδίζουν με τα επίσημα στοιχεία, εννοώντας πιθανότατα τα προκαταρκτικά στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας Αιγύπτου (CBE).

Το πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων της κυβέρνησης «παγώνει» προσωρινά

Στα μέσα Μαρτίου, ο Υπουργός Δημοσίων Επιχειρήσεων κ. Tawfik ανακοίνωσε στον οικονομικό Τύπο το προσωρινό «πάγωμα» του προγράμματος ιδιωτικοποιήσεων κρατικών εταιρειών δια της διάθεσης μετοχών τους στο Χρηματιστήριο, εξαιτίας των ισχυρών «αναταράξεων» που έχει προκαλέσει η διεθνής επιδημία κορωνοϊού στις παγκόσμιες χρηματαγορές. Σύμφωνα με μη κατονομαζόμενες κυβερνητικές πηγές, το αιγυπτιακό κράτος πρόκειται εντός διαστήματος δύο μηνών να ανακοινώσει νέο, τροποποιημένο σχέδιο ιδιωτικοποιήσεων. Θυμίζουμε ότι το πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων 23 κρατικών επιχειρήσεων δια της διάθεσης μετοχών τους στο Χρηματιστήριο, το οποίο είχε ανακοινωθεί ήδη από νωρίς στη διάρκεια του 2018 με προοπτική να εισφέρει έσοδα ύψους EGP80 δισ. στα κρατικά ταμεία, έχει αντιμετωπίσει σημαντικότατες καθυστερήσεις, κυρίως εξαιτίας των ευμετάβλητων έκτοτε συνθηκών των διεθνών αγορών, με αποτέλεσμα η μοναδική μερική ιδιωτικοποίηση που έχει μέχρι τώρα ολοκληρωθεί να είναι αυτή της κρατικής καπνοβιομηχανίας Eastern Tobacco, που πραγματοποιήθηκε προ έτους.
Σύμφωνα με εκτιμήσεις έγκυρων εγχώριων οικονομικών αναλυτών, οι κρατικές επιχειρήσεις εκείνες που έχουν άμεσες και επείγουσες ανάγκες χρηματοδότησης αναμένεται να την αντλήσουν κυρίως από μη τραπεζικά χρηματοδοτικά εργαλεία, όπως τιτλοποιήσεις απαιτήσεων, ισλαμικά ομόλογα “sukuk”, χρηματοδοτική μίσθωση, καταναλωτική πίστη και ειδικά χρηματοδοτικά εργαλεία για μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Το αιγυπτιακό κράτος διορίζει την HSBC σύμβουλο στην πώληση μεριδίου της πρώτης εκ των ηλεκτροπαραγωγικών μονάδων της Siemens

Σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση του υπουργικού συμβουλίου, η αιγυπτιακή κρατική εταιρεία ηλεκτρισμού (EEHC) επέλεξε το διεθνή τραπεζικό όμιλο HSBC ως χρηματοοικονομικό σύμβουλο κατά τη διαδικασία πώλησης –από το νεοσύστατο αιγυπτιακό αναπτυξιακό ταμείο (SFE)- μεριδίου 70% στην πρώτη από τις τρεις ηλεκτροπαραγωγικές μονάδες συνδυασμένου κύκλου που κατασκεύασε ο γερμανικός όμιλος Siemens με τη συνεργασία των αιγυπτιακών ομίλων Orascom Construction & Elsewedy Electric, στις περιοχές Burullus, Beni Suef και νέας διοικητικής πρωτεύουσας, οι οποίες εγκαινιάστηκαν τον Ιούλιο 2018. Σημειώνεται ότι την HSBC ανταγωνιζόταν στη διεκδίκηση της ανάληψης του ρόλου του χρηματοοικονομικού συμβούλου η τράπεζα Citibank. Σημειώνεται ότι στην ως άνω διαδικασία διάθεσης μεριδίου ιδιοκτησίας, η οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί το 2020, υποψήφιοι είναι έξι διεθνείς επενδυτικοί όμιλοι, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται, σύμφωνα με κυβερνητικές πηγές, οι όμιλοι Zarou (θυγατρικός του μεγάλου αμερικανικού επενδυτικού ομίλου Blackstone), Edra Power Holdings (από τη Μαλαισία), Actis (διεθνής επενδυτικός όμιλος με έδρα τη Βρετανία), Engie (μεγάλος γαλλικός ενεργειακός όμιλος) και China Datang Overseas Investment (κινεζικός επενδυτικός όμιλος στην ενέργεια). Σημειώνεται επίσης ότι το αιγυπτιακό αναπτυξιακό ταμείο προσανατολίζεται να εξαγοράσει συμμετοχή –πιθανότατα της τάξεως του 30%- στις τρεις ανωτέρω

θερμικές ηλεκτροπαραγωγικές μονάδες συνδυασμένου κύκλου.

Αύξηση των εισερχόμενων μεταναστευτικών εμβασμάτων κατά 5% το 2019

Σύμφωνα με προκαταρκτικά στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας Αιγύπτου (CBE), τα μεταναστευτικά εμβάσματα από Αιγυπτίους που ζουν και εργάζονται στο εξωτερικό αυξήθηκαν κατά 5% στη διάρκεια του 2019, ανερχόμενα σε $26,8 δισ., έναντι $25,5 δισ. το 2018. Κατά τα εν λόγω στοιχεία, οι εισροές μεταναστευτικού συναλλάγματος εμφανίστηκαν ιδιαίτερα ενισχυμένες στη διάρκεια του δευτέρου ημίσεως του 2019, παρουσιάζοντας αύξηση της τάξεως του 13,5% σε ετήσια βάση και ανερχόμενες σε $13,7 δισ. Πάντως, όπως επισημαίνουν έγκυροι οικονομικοί αναλυτές, θεωρείται πολύ πιθανό φέτος τα εισερχόμενα μεταναστευτικά εμβάσματα να γνωρίσουν σημαντικότατη πτώση εξαιτίας τόσο της παγκόσμιας πανδημίας κορωνοϊού και της οικονομικής κρίσης που αυτή έχει προκαλέσει, όσο και της ιστορικού μεγέθους πτώσης των διεθνών τιμών του πετρελαίου, η οποία μειώνει δραστικά τα έσοδα των χωρών του Κόλπου, όπου διαβιεί μεγάλο μέρος των Αιγυπτίων που εργάζονται στο εξωτερικό.

Οι οίκοι Fitch και Moody's για τις επιπτώσεις της πανδημίας κορωνοϊού στην Αίγυπτο

Σύμφωνα με πρόσφατη ανακοίνωση του διεθνούς οίκου αξιολόγησης Fitch, τα υψηλά συναλλαγματικά αποθέματα της Αιγύπτου και οι δημοσιονομικές μεταρρυθμίσεις που έχει υλοποιήσει η κυβέρνηση αναμένεται να μετριάσουν τις αρνητικές οικονομικές επιπτώσεις της διεθνούς πανδημίας κορωνοϊού, σε ό,τι αφορά την πιστοληπτική ικανότητα της χώρας. Πάντως, κατά τον οίκο Fitch, η πανδημία του κορωνοϊού αναμένεται να επηρεάσει αρνητικά τόσο το ρυθμό οικονομικής ανάπτυξης, όσο και τη χρηματοδότηση της Αιγύπτου από διεθνείς πηγές, αλλά πιθανόν και τη δημοσιονομική ισορροπία της χώρας, με σοβαρό ενδεχόμενο να υπάρξει σημαντική «φυγή» κεφαλαίων που είναι επενδεδυμένα σε αιγυπτιακά κρατικά χρεόγραφα. Ο οίκος Fitch επισήμανε εξάλλου ότι η Αίγυπτος διαθέτει πάντοτε τη δυνατότητα να στραφεί για βοήθεια στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) σε περίπτωση που η διεθνής πιστωτική της θέση επιδεινωθεί δραματικά.

Ο οίκος Moody's, αντίστοιχα, επισήμανε σε πρόσφατη ανακοίνωσή του, ότι η Αίγυπτος συγκαταλέγεται μεταξύ των χωρών που είναι ιδιαίτερα ευάλωτες σε μία εντεινόμενη και μακράς διάρκειας χρηματοδοτική στενότητα, δεδομένου ότι η οικονομία της εξαρτάται ιδιαίτερα από εξωτερικές πηγές χρηματοδότησης. Πάντως, ο οίκος Moody's υπογράμμισε ότι τα υψηλά συναλλαγματικά αποθέματα της Αιγύπτου την καθιστούν λιγότερο ευάλωτη από ότι άλλες αναδυόμενες οικονομίες σε μία ενδεχόμενη απότομη διακοπή των εισροών κεφαλαίων στην οικονομία της.

ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

Καθίζηση του Χρηματιστηρίου Αιγύπτου εξαιτίας της επιδημίας κορωνοϊού

Ιδιαίτερα απασχόλησε έως τα μέσα Μαρτίου τον εγχώριο οικονομικό Τύπο η «καθίζηση» που φάνηκε να παθαίνει το Χρηματιστήριο Αιγύπτου, όπως και τα περισσότερα διεθνή χρηματιστήρια, εξαιτίας της παγκόσμιας επιδημίας κορωνοϊού, με τον κεντρικό δείκτη EGX30 να καταγράφει την 1η Μαρτίου ημερήσια πτώση της τάξεως του 6%, τη μεγαλύτερη από το έτος 2012. Την ίδια ημέρα, όπως και αργότερα, στις 9/3, οι συναλλαγές διακόπηκαν επί μισή ώρα, προκειμένου να ανακοπεί η έντονη πτωτική τάση του δείκτη, η οποία είχε ξεπεράσει εκείνη την ώρα το 5%. Η συνολικά καθοδική τάση του Χρηματιστηρίου Αιγύπτου συνεχίστηκε, με διακυμάνσεις, έως τα μέσα Μαρτίου, με το γενικό δείκτη να κλείνει στις 15/3 στις 10.148 μονάδες, έχοντας καταγράψει ημερήσια πτώση 9,34%, φθάνοντας σε επίπεδο κατά 27,31% μειωμένο έναντι των αρχών του τρέχοντος έτους, στα χαμηλότερα επίπεδά του από το τέλος του 2016.

Δυσκολίες στο δημόσιο δανεισμό λόγω υψηλών ζητούμενων αποδόσεων

Κατά το πρώτο ήμισυ του Μαρτίου, η Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου (CBE) αντιμετώπισε δυσκολίες κατά τις προσπάθειές της διάθεσης εντόκων γραμματίων του δημοσίου, εξαιτίας των υψηλών αποδόσεων που αξίωσαν να λάβουν οι επενδυτές. Πιο συγκεκριμένα, στις 3/3 η Κεντρική Τράπεζα άντλησε από τη διάθεση εντόκων γραμματίων τρίμηνης διάρκειας κεφάλαια μόλις EGP45,4 εκατ. (έναντι ονομαστικής αξίας EGP4 δισ.) με μέσο επιτόκιο 12,98%, ενώ από τη διάθεση γραμματίων εξάμηνης διάρκειας άντλησε κεφάλαια EGP4,95 δισ. (έναντι ονομαστικής αξίας EGP10 δισ.) με μέσο επιτόκιο 14,33%. Σημαντικά χαμηλότερα των απαιτούμενων κεφάλαια αντλήθηκαν επίσης από τη διάθεση –πάντοτε στις 3/3- εντόκων γραμματίων εννεάμηνης διάρκειας (EGP7,2 δισ. έναντι ονομαστικής αξίας EGP10,5 δισ. με μέσο επιτόκιο 14,44%) και δωδεκάμηνης διάρκειας (EGP6,74 δισ. έναντι ονομαστικής αξίας EGP10,5 δισ. με μέσο επιτόκιο 14,086%). Ομοίως, στις 10/3, η Κεντρική τράπεζα άντλησε από τη διάθεση εντόκων γραμματίων τρίμηνης διάρκειας κεφάλαια μόλις EGP243,3 εκατ. (έναντι ονομαστικής αξίας EGP4 δισ.) με μέσο επιτόκιο 12,9%, ενώ από τη διάθεση γραμματίων εννεάμηνης διάρκειας άντλησε κεφάλαια EGP7,41 δισ. (έναντι ονομαστικής αξίας EGP10,5 δισ.) με μέσο επιτόκιο 14,342%. Αντιθέτως, σαφώς καλύτερα ήταν τα αποτελέσματα της διάθεσης, στις 10/3, εντόκων γραμματίων εξάμηνης διάρκειας (EGP12,8 δισ. έναντι ονομαστικής αξίας EGP10 δισ. με μέσο επιτόκιο 14,321%) και δωδεκάμηνης διάρκειας (EGP17,16 δισ. έναντι ονομαστικής αξίας EGP10,5 δισ. με μέσο επιτόκιο 14,016%).

Επιπλέον, σημαντικά χαμηλότερα των επιδιωκόμενων κεφαλαίων άντλησε η Κεντρική Τράπεζα από τη διάθεση κρατικών ομολόγων σε εγχώριο νόμισμα, στις 3 και στις 10 Μαρτίου. Πιο συγκεκριμένα, στις 3/3 αντλήθηκαν κεφάλαια EGP3,19 δισ. από τη διάθεση ομολόγων τριετούς διάρκειας, ονομαστικής αξίας EGP4 δισ. με μέση απόδοση 13,986%, καθώς και κεφάλαια EGP791,71 εκατ. από διάθεση ομολόγων επταετούς διάρκειας, ονομα-

στικής αξίας EGP3,5 δισ. με μέση απόδοση 13,979%. Στις 10/3 αντλήθηκαν εξάλλου κεφάλαια EGP2,2 δισ. από τη διάθεση ομολόγων πενταετούς διάρκειας, ονομαστικής αξίας EGP4 δισ. με μέση απόδοση 14,458%, καθώς και κεφάλαια μόλις EGP77 εκατ. από διάθεση ομολόγων δεκαετούς διάρκειας, ονομαστικής αξίας EGP3,5 δισ. με μέση απόδοση 14,033%.

Ο οικονομικός Τύπος ανέφερε ως βασική αιτία για την άντληση χαμηλότερων ποσών από τις περισσότερες κατηγορίες αιγυπτιακών εντόκων γραμματίων και ομολόγων τις σημαντικά χαμηλότερες -των επιδιωκόμενων από τους επενδυτές- αποδόσεις που προσέφερε η Κεντρική Τράπεζα, γεγονός που οδήγησε στην από πλευράς της μη αποδοχή επενδυτικών προσφορών έναντι υψηλότερων αποδόσεων.

Σε EGP5,856 τρισ. η χρηματοοικονομική θέση των αιγυπτιακών τραπεζών το 2019

Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσίευσε πρόσφατα η Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου (CBE), η συνολική χρηματοοικονομική θέση των τραπεζών που λειτουργούν στην Αίγυπτο αυξήθηκε κατά περίπου EGP339,3 δισ. στο διάστημα Ιουλίου-Δεκεμβρίου 2019, φθάνοντας στο τέλος του έτους το επίπεδο των EGP5,856 τρισ. Κατά τα στοιχεία της CBE, τα συνολικά κεφάλαια των εγχώριων τραπεζών ανήλθαν στο τέλος Δεκεμβρίου 2019 σε EGP155,972 δισ., ελαφρά μειωμένα έναντι του Νοεμβρίου (EGP156,1 δισ.), ενώ τα συνολικά αποθεματικά τους ανήλθαν σε EGP155,972 δισ. το Δεκέμβριο, έναντι EGP242,731 δισ. το Νοέμβριο 2019. Το συνολικό ύψος των υποχρεώσεων των εγχώριων τραπεζών έναντι τραπεζών που λειτουργούν στην Αίγυπτο ανήλθε στο τέλος Δεκεμβρίου 2019 σε EGP181,622 δισ., έναντι EGP196,201 δισ. το Νοέμβριο, ενώ οι υποχρεώσεις των αιγυπτιακών τραπεζών προς τράπεζες του εξωτερικού ανήλθαν το Δεκέμβριο σε EGP120,077 δισ. Η CBE ανέφερε επίσης ότι το ύψος των επενδύσεων του εγχώριου τραπεζικού τομέα σε χρεόγραφα και έντοκα γραμμάτια του δημοσίου ανήλθε στο τέλος Δεκεμβρίου 2019 σε EGP2,072 τρισ., έναντι EGP2,03 τρισ. το Νοέμβριο.

Το ύψος των πιστώσεων των εγχώριων τραπεζών στους πελάτες τους ανήλθε το Δεκέμβριο 2019 σε EGP1,891 τρισ., παρουσιάζοντας συνολική αύξηση της τάξεως του 2% κατά το εξάμηνο Ιουλίου-Δεκεμβρίου. Το 58,9% των ως άνω τραπεζικών χορηγήσεων κατευθύνθηκε προς τον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας. Από τις τραπεζικές χορηγήσεις προς τον ιδιωτικό τομέα, η βιομηχανία απορρόφησε ποσοστό 32%, ο κλάδος υπηρεσιών ποσοστό 26%, το εμπόριο ποσοστό 10,8%, η γεωργία ποσοστό 1,9%, ενώ οι λοιποί τομείς της οικονομίας, συμπεριλαμβανομένων των νοικοκυριών, ποσοστό 29,3%. Τέλος, η CBE ανέφερε συνολικό ύψος τραπεζικών καταθέσεων σε EGP4,23 τρισ. στο τέλος Δεκεμβρίου 2019, έναντι EGP4,18 τρισ. το Νοέμβριο, εκ των οποίων EGP3,623 τρισ. αφορούσαν καταθέσεις του ιδιωτικού τομέα.

Η Χρηματοοικονομική Ρυθμιστική Αρχή ευκολύνει την αγορά ιδίων μετοχών

Στις αρχές Μαρτίου, η αιγυπτιακή Χρηματοοικονομική Ρυθμιστική Αρχή (FRA) ανέστειλε προσωρινά την έως τώρα ισχύουσα υποχρέωση των εισηγμένων εταιρειών του Χρηματιστηρίου Αιγύπτου να προειδοποιούν τη διοίκηση του Χρηματιστηρίου τρεις ημέρες προκαταβολικά, αναφορικά με την πρόθεσή τους να επαναγοράσουν ίδιες μετοχές. Αντί των τριών ημερών, οι εισηγμένες εταιρείες υποχρεούνται πλέον να ειδοποιούν το Χρηματιστήριο την ίδια ημέρα. Ο νέος κανονισμός της FRA αποκλείει τους πλειοψηφικούς μετόχους από την επαναγορά ιδίων μετοχών. Σύμφωνα με την Αρχή, η εν λόγω απόφαση στοχεύει στη διευκόλυνση των συναλλαγών και την αύξηση του όγκου αυτών στις αγορές μετοχών.

Η Κεντρική Τράπεζα προχωρά σε διαγραφή χρεών προβληματικών επιχειρήσεων

Όπως ανέφερε στις αρχές Μαρτίου ο οικονομικός Τύπος, σύμφωνα με πρόσφατες δηλώσεις του υποδιοικητή της, κ. Negm, η Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου (CBE) έχει διαγράψει χρέη συνολικού ύψους EGP17,4 δισ., 226 επιχειρήσεων οι οποίες αντιμετωπίζουν οικονομικά προβλήματα, το σύνολο των εκκρεμών οφειλών των οποίων προς τις τράπεζες ανέρχεται σε EGP63,6 δισ. Ο κ. Negm ανέφερε επίσης ότι ορισμένες από τις ρυθμίσεις χρεών προβληματικών επιχειρήσεων στις οποίες προβαίνει η CBE είναι ανεξάρτητες του πλαισίου της πρωτοβουλίας ανακούφισης των επιχειρηματικών χρεών που έχει ξεκινήσει να υλοποιεί η Κεντρική Τράπεζα. Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της εν λόγω πρωτοβουλίας η CBE έχει καταλήξει σε συμφωνίες με 155 επιχειρήσεις με αντικείμενο τη ρύθμιση χρεών συνολικού ύψους EGP19,4 δισ., διαγράφοντας χρέη ύψους EGP10,9 δισ., ενώ, εκτός πλαισίου της πρωτοβουλίας, η CBE σύναψε συμφωνίες με 71 επιχειρήσεις, διαγράφοντας χρέη EGP6,5 δισ., επί συνόλου εκκρεμών χρεών ύψους EGP44,2 δισ. Σημειώνεται τέλος ότι η Χρηματοοικονομική Ρυθμιστική Αρχή (Financial Regulatory Authority – FRA) έχει ολοκληρώσει τη συλλογή από τις εγχώριες εταιρείες των κλάδων υπηρεσιών leasing και factoring στοιχείων πελατών τους οι οποίοι αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες, περιλαμβανομένων εκείνων με χρέη κάτω των EGP10 εκατ. με σκοπό τη στήριξη αυτών μέσω ενδεχόμενης αναδιάρθρωσης των χρεών τους. Τα εν λόγω στοιχεία έχουν προωθηθεί και στην Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου.

Υποδιοικητής Κεντρικής Τράπεζας: δεν υφίσταται ενδιαφέρον για την NBG Egypt

Σε πρόσφατη δήλωσή του στο περιθώριο πρόσφατου επιχειρηματικού συνεδρίου με αντικείμενο τη στήριξη μικρών και νεοφυών επιχειρήσεων με τίτλο “Nile Pioneers Initiative”, ο υποδιοικητής της Κεντρικής Τράπεζας Αιγύπτου (CBE) κ. Negm ανέφερε ότι η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος δεν έχει δεχθεί καμία νέα προσφορά για εξαγορά της μονάδας της στην Αίγυπτο, NBG Egypt, έπειτα από την εγκατάλειψη της προσπάθειας εξαγοράς αυτής από τη μεγάλη λιβανική τράπεζα Bank Audi. Όπως ανέφερε ο οικονομικός Τύπος, ο κ. Negm δεν διευκρίνισε τι θα συμβεί στη συνέχεια με την NBG Egypt και τα σχέδιά της για έξοδο από την αιγυπτιακή τραπεζική αγορά,

δεδομένης της απουσίας σχετικού επενδυτικού ενδιαφέροντος.

Μείωση επιτοκίων από την Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου στις 16/3/2020

Η Επιτροπή Νομισματικής Πολιτικής της Κεντρικής Τράπεζας Αιγύπτου (CBE), σε έκτακτη συνεδρίασή της 16ης Μαρτίου αποφάσισε να μειώσει κατά 300 μονάδες βάσης τα βασικά επιτόκια αναφοράς, σε μία προσπάθεια στήριξης της αιγυπτιακής οικονομίας και των αναπτυξιακών προοπτικών της που πλήττονται το τελευταίο διάστημα από την παγκόσμια επιδημία κορωνοϊού, καθώς και παροχής πρόσθετων δημοσιονομικών περιθωρίων στην κυβέρνηση. Πιο συγκεκριμένα, το επιτόκιο καταθέσεων μίας ημέρας διαμορφώθηκε σε 9,25% (από 12,25%), το επιτόκιο δανεισμού μίας ημέρας σε 10,25% (από 13,25%), ενώ το βασικό και το προεξοφλητικό επιτόκιο σε 9,75% (από 12,75%), αντίστοιχα. Πρόκειται για τη μεγαλύτερη μεμονωμένη μείωση επιτοκίων στην οποία έχει προχωρήσει ποτέ η Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου, η δε κίνησή της αυτή ήλθε σε συνέχεια ανάλογων κινήσεων που προηγήθηκαν από την αμερικανική Federal Reserve, καθώς και τις κεντρικές τράπεζες της Σ. Αραβίας, του Κουβέιτ των ΗΑΕ και του Κατάρ, όπως ανέφερε ο οικονομικός Τύπος.

Σημειώνεται ότι στη μέχρι τώρα διάρκεια του τρέχοντος έτους, η Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου είχε διατηρήσει δύο συνεχόμενες φορές σταθερά τα επιτόκια, έπειτα από τέσσερις μειώσεις αυτών στις οποίες είχε προχωρήσει το 2019, κατά 450 μονάδες βάσης συνολικά. Σύμφωνα με την Κεντρική Τράπεζα, βασικός λόγος για τη δραστική μείωση των επιτοκίων αναφοράς υπήρξε η στήριξη της εγχώριας οικονομικής δραστηριότητας δεδομένων των «εύθραυστων συνθηκών του εξωτερικού περιβάλλοντος» και η ανάγκη επίτευξης σταθερότητας των τιμών σε μεσοπρόθεσμο χρονικό ορίζοντα.

Επισημαίνεται ότι η Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου υιοθέτησε επίσης έκτακτα μέτρα για την προστασία των τραπεζών, του επιχειρηματικού κόσμου και των ιδιωτών από τις αρνητικές επιπτώσεις της παγκόσμιας επιδημίας κορωνοϊού. Τα εν λόγω μέτρα περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την αναβολή των υποχρεώσεων καταβολής δόσεων δανείων από επιχειρήσεις και ιδιώτες για διάστημα έξι μηνών, καθώς και τη διασφάλιση χρηματοδοτικών κεφαλαίων για την εισαγωγή βασικών τροφίμων.

Στο τέλος Μαρτίου, η Κεντρική Τράπεζα συμφώνησε με το Υπουργείο Γεωργίας την αναβολή για περίοδο έξι μηνών των πληρωμών δόσεων δανείων αγροτών και κτηνοτρόφων, ενώ έδωσε επίσης τη δυνατότητα σε αγροτικές επιχειρήσεις να υπαχθούν στην πρωτοβουλία της για χρηματοδοτική στήριξη του κλάδου μεταποίησης με κονδύλια ύψους EGP100 δισ. Επιπλέον, όπως ανέφερε ο οικονομικός Τύπος, οι εγχώριες αγροτικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς εκτροφής ιχθυηρών, πουλερικών και γενικά ζώων με ετήσιο τζίρο μεταξύ EGP50 εκατ. και EGP1 δισ. μπορούν να υπαχθούν στην πρωτοβουλία της CBE για παροχή ευνοϊκών δανείων προς στήριξη της βιομηχανίας, ενώ οι αγροτικές επιχειρήσεις με ετήσια έσοδα μεταξύ EGP250.000 και EGP50 εκατ. μπορούν να έχουν πρόσβαση σε χαμηλότοκη δανειακή χρηματοδότηση –με επιτόκιο 5%- στο πλαίσιο σχετικού προγράμματος της Κεντρικής Τράπεζας –το οποίο βρίσκεται σε ισχύ από το 2017- για τη στήριξη των μικρών επιχειρήσεων.

Διακυμάνσεις του Χρηματιστηρίου Αιγύπτου με τη συνέχιση της κρίσης λόγω κορωνοϊού

Ως το τέλος Μαρτίου, το Χρηματιστήριο Αιγύπτου ακολούθησε πορεία με διακυμάνσεις, σε συνέχεια της «καθίζησης» την οποία είχε υποστεί έως τα μέσα του μήνα, με μαζικές πωλήσεις τίτλων εξαιτίας της ανησυχίας που δημιουργήθηκε στο επενδυτικό κοινό λόγω της διεθνούς πανδημίας κορωνοϊού. Η πορεία του κεντρικού δείκτη (EGX30) φάνηκε να επηρεάζεται ελαφρώς θετικά από την περικοπή των βασικών επιτοκίων αναφοράς της Κεντρικής Τράπεζας στις 16/3, αλλά και από την ανακοίνωση προγράμματος παρέμβασης της Κεντρικής Τράπεζας στο Χρηματιστήριο δια της αγοράς μετοχών, συνολικής αξίας EGP20 δισ. Από την άλλη, συνεχίστηκαν βεβαίως οι αρνητικές επιδράσεις της κρίσης λόγω κορωνοϊού στις καθημερινές αγοραπωλησίες μετοχών, με αποτέλεσμα ο δείκτης EGX30 να κινηθεί καθοδικά έως τις 18/3 φθάνοντας τις 8.757 μονάδες, εν συνεχεία να πραγματοποιήσει τρεις διαδοχικές ημερήσιες ανόδους (το διάστημα 19-23/3) υπερβαίνοντας προσωρινά τις 10.000 μονάδες (κλείνοντας στις 10.047 μονάδες στις 23/3), να ξαναπέσει στις 24/3 στις 9.770 μονάδες και να ξανανέβει τις επόμενες δύο ημέρες, κλείνοντας στις 26/3 στις 9.913 μονάδες. Το διήμερο 29-31/3, ο δείκτης EGX30 ακολούθησε συνολικά πτωτική πορεία, κλείνοντας στις 31/3 στις 9.594 μονάδες, κατά 31,3% χαμηλότερα έναντι των αρχών του 2020. Όπως δήλωσε στις 29/3 ο διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας Αιγύπτου (CBE) κ. Amer, από τη στιγμή που η παγκόσμια πανδημία κορωνοϊού χτύπησε τις διεθνείς αγορές, οι ξένοι επενδυτές εκτιμάται πως έχουν αποσύρει από το Χρηματιστήριο Αιγύπτου κεφάλαια πλησίον των $500 εκατ.

Επισημαίνεται εξάλλου ότι, όπως ανέφερε ο οικονομικός Τύπος, στις 23/3 οι εγχώριοι χρηματιστηριακοί επενδυτές αντέδρασαν θετικά –πέραν των κυβερνητικών μέτρων που ανακοινώθηκαν στις 22/3- και στη συνδυασμένη κίνηση εμπιστοσύνης προς το Χρηματιστήριο Αιγύπτου, στις 19/3, των δύο μεγάλων κρατικών τραπεζών της χώρας (National Bank of Egypt και Banque Misr) να παράσχουν πρόσθετη ρευστότητα στη χρηματαγορά, διοχετεύοντας κεφάλαια συνολικού ύψους EGP3 δισ. στην αγορά τίτλων. Ο εγχώριος οικονομικός Τύπος επισήμανε επίσης ότι, δεδομένων των άνευ προηγουμένου χαμηλών επιπέδων της αξίας των μετοχών που τυγχάνουν διαπραγμάτευσης στο Χρηματιστήριο Αιγύπτου, το τελευταίο διάστημα αρκετές εισηγμένες εταιρείες προβαίνουν σε επαναγορές ιδίων μετοχών, σε συνέχεια και της πρόσφατης απόφασης της αιγυπτιακής Χρηματοοικονομικής Ρυθμιστικής Αρχής (FRA) να απλοποιήσει τις διαδικασίες για την επαναγορά ιδίων μετοχών από τις εισηγμένες εταιρείες.

Μετριασμός προβλημάτων στο δημόσιο δανεισμό λόγω υψηλών ζητούμενων αποδόσεων

Κατά το δεύτερο ήμισυ του Μαρτίου, η Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου (CBE) συνέχισε να αντιμετωπίζει κάποιες δυσκολίες κατά τις προσπάθειές της διάθεσης εντόκων γραμματίων του δημοσίου, εξαιτίας των υψηλών αποδόσεων που αξίωσαν να λάβουν οι επενδυτές. Πιο συγκεκριμένα, στις 17/3 η Κεντρική Τράπεζα άντλησε από τη διάθεση εντόκων γραμματίων τρίμηνης διάρκειας κεφάλαια μόλις EGP92,3 εκατ. (έναντι στόχου EGP4 δισ.) με μέσο επιτόκιο 12,892%, ενώ από τη διάθεση γραμματίων εξάμηνης διάρκειας άντλησε κεφάλαια EGP111,12 εκατ. (έναντι στόχου EGP10 δισ.) με μέσο επιτόκιο 14,31%. Σημαντικά χαμηλότερα των απαιτούμενων κεφάλαια αντλήθηκαν επίσης από τη διάθεση –πάντοτε στις 17/3- εντόκων γραμματίων εννεάμηνης διάρκειας (EGP4,3 δισ. έναντι στόχου EGP10,5 δισ. με μέσο επιτόκιο 15,273%), ενώ στα δωδεκάμηνης διάρκειας γραμμάτια τα αποτελέσματα υπήρξαν ικανοποιητικά (EGP10,5 δισ. έναντι στόχου EGP10,5 δισ. με μέσο επιτόκιο 14,713%). Στις 24/3, η Κεντρική τράπεζα άντλησε από τη διάθεση εντόκων γραμματίων τρίμηνης διάρκειας κεφάλαια μόλις EGP71,97 εκατ. (έναντι στόχου EGP4 δισ.) με μέσο επιτόκιο 12,61%, ενώ από τη διάθεση γραμματίων εννεάμηνης διάρκειας άντλησε κεφάλαια EGP5,31 δισ. (έναντι στόχου EGP10,5 δισ.) με μέσο επιτόκιο 13,367%. Αντιθέτως, σαφώς καλύτερα ήταν τα αποτελέσματα της διάθεσης, στις 24/3, εντόκων γραμματίων εξάμηνης διάρκειας (EGP11,21 δισ. έναντι στόχου EGP10 δισ. με μέσο επιτόκιο 13,29%) και δωδεκάμηνης διάρκειας (EGP13,2 δισ. έναντι στόχου EGP10,5 δισ. με μέσο επιτόκιο 13,28%).

Επιπλέον, χαμηλότερα των επιδιωκόμενων κεφαλαίων άντλησε η Κεντρική Τράπεζα από τη διάθεση κρατικών ομολόγων σε εγχώριο νόμισμα, στις 17 Μαρτίου, ενώ ικανοποιητικά ήταν τα αποτελέσματα της διάθεσης ομολόγων στις 24 Μαρτίου. Πιο συγκεκριμένα, στις 17/3 αντλήθηκαν κεφάλαια EGP4 δισ. από τη διάθεση ομολόγων τριετούς διάρκειας, ονομαστικής αξίας EGP4 δισ. με μέση απόδοση 14,765%, ωστόσο αντλήθηκαν κεφάλαια μόλις EGP1,2 δισ. από διάθεση ομολόγων επταετούς διάρκειας, ονομαστικής αξίας EGP3,5 δισ. με μέση απόδοση 14,653%. Αντιθέτως, στις 24/3 αντλήθηκαν κεφάλαια EGP4 δισ. από τη διάθεση ομολόγων πενταετούς διάρκειας, ονομαστικής αξίας EGP4 δισ. με μέση απόδοση 13,939%, καθώς και κεφάλαια EGP3,5 δισ. από διάθεση ομολόγων δεκαετούς διάρκειας, ονομαστικής αξίας EGP3,5 δισ. με μέση απόδοση 13,938%.

Επισημαίνεται ότι στις 26/3, για πρώτη φορά έπειτα από αρκετές εβδομάδες, η Κεντρική Τράπεζα κατάφερε να αντλήσει συνολικά κεφάλαια EGP25,96 δισ. από δύο δημοπρασίες εντόκων γραμματίων εξάμηνης και δωδεκάμηνης διάρκειας, έναντι συνολικής ονομαστικής αξίας αυτών ύψους EGP20 δισ. Τα έντοκα γραμμάτια εξάμηνης διάρκειας, από τα οποία αντλήθηκαν EGP12,42 δισ., διατέθηκαν με μέσο επιτόκιο 13,55%, ενώ εκείνα δωδεκάμηνης διάρκειας, από τα οποία αντλήθηκαν EGP13,54 δισ., διατέθηκαν με μέσο επιτόκιο 13,56%.

Στις 29/3 αντλήθηκαν κεφάλαια μόλις EGP24,85 εκατ. από τη διάθεση εντόκων γραμματίων τρίμηνης διάρκειας, ονομαστικής αξίας EGP4 δισ. με μέση απόδοση 12,533% (έναντι ζητούμενης από τους επενδυτές μέσης απόδοσης 13,585%), καθώς και κεφάλαια EGP15,62 δισ. από διάθεση εντόκων γραμματίων εννεάμηνης διάρκειας, ονομαστικής αξίας EGP10,5 δισ. με μέση απόδοση 13,611%.

Τέλος, η Κεντρική Τράπεζα άντλησε πολύ χαμηλότερα από τα επιδιωκόμενα κεφάλαια από τη διάθεση κρατικών ομολόγων τριετούς και επταετούς διάρκειας σε εγχώριο νόμισμα στις 30 Μαρτίου. Πιο συγκεκριμένα, αντλήθηκαν συνολικά κεφάλαια EGP2,58 δισ., εκ των οποίων EGP1,58 δισ. από τη διάθεση ομολόγων τριετούς διάρκειας, ονομαστικής αξίας EGP4 δισ. με μέση απόδοση 13,9% και EGP1 δισ. από διάθεση ομολόγων επταετούς διάρκειας, ονομαστικής αξίας EGP3,5 δισ. με μέση απόδοση 14%.

Ο οικονομικός Τύπος ανέφερε ότι γενικά, οι επιδιωκόμενες από τους επενδυτές αποδόσεις για την αγορά χρεογράφων του αιγυπτιακού δημοσίου παρουσιάζουν το τελευταίο διάστημα έντονα ανοδική πορεία, δεδομένης της ανησυχίας αυτών αναφορικά με το βαθμό έκθεσης της οικονομίας της Αιγύπτου στις αρνητικές επιπτώσεις της παγκόσμιας κρίσης λόγω της πανδημίας κορωνοϊού, με αποτέλεσμα η Κεντρική Τράπεζα αρκετά συχνά να μην αποδέχεται επενδυτικές προσφορές έναντι υψηλότερων αποδόσεων.

Ισοτιμία της αιγυπτιακής λίρας έναντι του δολλαρίου και του ευρώ

Στη διάρκεια του Μαρτίου, η επίσημη ισοτιμία (Κεντρικής Τράπεζας Αιγύπτου) της αιγυπτιακής λίρας προς το δολλάριο παρουσίασε τάσεις ελαφράς υποτίμησης του αιγυπτιακού νομίσματος, φθάνοντας στις 31/3 τις 15,69 λίρες ανά δολλάριο (τιμή αγοράς), έναντι 15,48 λιρών ανά δολλάριο στις 23/2 και 15,97 λιρών ανά δολλάριο στις αρχές Ιανουαρίου τρέχοντος έτους. Επισημαίνεται ότι η επίσημη ισοτιμία της αιγυπτιακής λίρας προς το ευρώ παρουσίασε επίσης διακυμάνσεις στη διάρκεια του Μαρτίου και ανήλθε στις 31/3 σε 17,2 λίρες ανά ευρώ (τιμή αγοράς), έναντι 17,17 λιρών ανά δολλάριο την 1η Μαρτίου, 17,88 λιρών ανά δολλάριο στις 9/3 και στις 10/3, 17,86 λιρών ανά ευρώ στις αρχές του τρέχοντος έτους και 16,73 λιρών ανά ευρώ στις 20/2.

Σύμφωνα με έγκυρους εγχώριους οικονομικούς αναλυτές, παρατηρείται τάση επαναδραστηριοποίησης της παράλληλης, ανεπίσημης αγοράς συναλλάγματος, στην οποία το δολλάριο διατίθεται σε ευνοϊκότερη ισοτιμία έναντι της επίσημης που χρησιμοποιούν οι τράπεζες. Ο οικονομικός Τύπος ανέφερε ότι η Κεντρική Τράπεζα κινείται ήδη προς την κατεύθυνση της αποτροπής μίας «δολλαριοποίησης» της εγχώριας οικονομίας, δίνοντας οδηγίες στις εμπορικές τράπεζες να μειώσουν τα προσφερόμενα επιτόκια καταθέσεων σε δολλάρια σε 1% πάνω από το διεθνές διατραπεζικό επιτόκιο LIBOR, έναντι 1,5% άνω του LIBOR που ίσχυε προηγουμένως. Επιπλέον, σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα, οι μεγαλύτερες εγχώριες τράπεζες έχουν προχωρήσει σε μέτρα προς αποθάρρυνση των πελατών τους από το να επενδύουν σε προθεσμιακές καταθέσεις σε δολλάρια, είτε μειώνοντας τις αποδόσεις αυτών, ή προσφέροντας οι ίδιες νέα

προϊόντα προθεσμιακών καταθέσεων σε εγχώριο νόμισμα με ευνοϊκό επιτόκιο. Όπως ανέφερε στις 29/3 ο οικονομικός Τύπος, οι δύο μεγαλύτερες κρατικές τράπεζες, National Bank of Egypt και Banque Misr είχαν διαθέσει κατά τις πέντε πρώτες ημέρες λανσαρίσματός τους στην αγορά, προϊόντα προθεσμιακών καταθέσεων σε λίρες, με σταθερό επιτόκιο 15%, συνολικής αξίας EGP29,4 δισ.

Η Κεντρική Τράπεζα προσφέρει νέες απαλλαγές από χρέη σε ιδιώτες

Στο τέλος Μαρτίου, η Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου (CBE) ξεκίνησε νέα πρωτοβουλία –που θα βρίσκεται σε ισχύ έως το Μάρτιο 2021- με αντικείμενο τη μερική διαγραφή χρεών κάτω του 1 εκατ. λιρών, συνολικού ύψους EGP9,9 δισ., για περίπου 220.000 ιδιώτες οι οποίοι θεωρούνται επισφαλείς σε ό,τι αφορά την αποπληρωμή των δανείων τους. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με σχετικά οικονομικά δημοσιεύματα, οι οφειλέτες που θα επιλεγούν να συμμετάσχουν στην πρωτοβουλία θα απαλλαγούν από τους τόκους των δανείων τους και θα κληθούν να αποπληρώσουν στις τράπεζες το 50% των αρχικών ποσών των δανείων τους τοις μετρητοίς ή σε είδος, ενώ για το υπολειπόμενο ήμισυ των χρεών τους θα προβαίνουν σε διακανονισμούς πληρωμής με τις εμπλεκόμενες τράπεζες, βάσει συγκεκριμένων χρονοδιαγραμμάτων. Επιπλέον, τα στοιχεία των ως άνω οφειλετών θα απαλείφονται από σχετικές βάσεις δεδομένων ("blacklists") της Κεντρικής Τράπεζας και του χρηματοπιστωτικού κλάδου (i-Score) που καταγράφουν τους επισφαλείς πελάτες των τραπεζών.

Η FRA λαμβάνει μέτρα προς οικονομική ανακούφιση των επιχειρήσεων

Όπως ανέφερε ο εγχώριος οικονομικός Τύπος, στο τέλος Μαρτίου η αιγυπτιακή Χρηματοοικονομική Ρυθμιστική Αρχή (FRA) έδωσε χρονική παράταση –έως τις 30/4- στις εισηγμένες εταιρείες προκειμένου να καταθέσουν τις οικονομικές τους καταστάσεις για τη φορολογική χρήση 2019, επιτρέποντας παράλληλα την υποβολή αυτών με ηλεκτρονικά μέσα. Επιπλέον, η FRA έδωσε παράταση στις εισηγμένες εταιρείες για να καταθέσουν τα οικονομικά τους αποτελέσματα πρώτου τριμήνου του τρέχοντος φορολογικού έτους, έως τις 15/6. Επίσης, η Αρχή έδωσε οδηγίες στις εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing), προείσπραξης επιχειρηματικών απαιτήσεων (factoring) και στεγαστικής πίστης να καθυστερήσουν την είσπραξη οφειλών από τους πελάτες τους κατά έως 6 μήνες, ενώ επέτρεψε στις χρηματιστηριακές εταιρείες να δέχονται εντολές αγοραπωλησιών μετοχών από τους πελάτες τους με ηλεκτρονικά μέσα και έδωσε τη δυνατότητα στις εισηγμένες εταιρείες να διεξάγουν τις γενικές συνελεύσεις των μετόχων τους online. Η FRA έδωσε επίσης τη δυνατότητα σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις εξάμηνη περίοδο χάριτος όσον αφορά την καταβολή ασφαλίστρων, ενώ σύστησε ειδική επιτροπή προκειμένου να εξετάσει πρόσθετα μέτρα προστασίας των επιχειρήσεων από τις επιπτώσεις της κρίσης του κορωνοϊού, με ιδιαίτερη έμφαση στην προστασία των μικροχρηματοδοτήσεων. Τέλος, η FRA –σε μία προσπάθεια στήριξης των επιχειρήσεων που έχουν λάβει μικροχρηματοδοτήσεις- ανακοίνωσε τη δυνατότητα αναβολής της καταβολής του 50% των οφειλόμενων δόσεων προς αποπληρωμή μικροδανείων, χωρίς επιπρόσθετες επιβαρύνσεις για την εν λόγω καθυστερημένη καταβολή.

Πτώση παρουσιάζουν πρόσφατα οι ξένες τοποθετήσεις σε αιγυπτιακά χρεόγραφα

Σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα επίσημα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας Αιγύπτου (CBE), η αξία των τοποθετήσεων ξένων επενδυτών σε αιγυπτιακά έντοκα γραμμάτια αυξήθηκε στη διάρκεια του Φεβρουαρίου τρέχοντος έτους κατά EGP21 δισ. ($1,56 δισ.), ανερχόμενη σε EGP310,6 δισ. ($19,89 δισ.) στο τέλος του μήνα. Εν τούτοις, όπως ανέφερε ο εγχώριος οικονομικός Τύπος, από το δεύτερο ήμισυ του Φεβρουαρίου έως και λίγο μετά τα μέσα Μαρτίου, οι κάτοχοι αιγυπτιακών κρατικών χρεογράφων προέβησαν σε πωλήσεις αυτών, συνολικής αξίας EGP23,1 δισ. στη δευτερογενή αγορά χρέους, καθώς αυξάνεται ταχύτατα το τελευταίο διάστημα το κόστος αντιστάθμισης πιστωτικού κινδύνου ("credit default swap") για τα αιγυπτιακά πενταετή ομόλογα, συγκεκριμένα κατά 100% από την τρίτη εβδομάδα Φεβρουαρίου έως λίγο μετά τα μέσα Μαρτίου, φθάνοντας τις 519,5 μονάδες βάσης.

Μικρή αύξηση των εγχώριων τραπεζικών καταθέσεων τον Ιανουάριο 2020

Σύμφωνα με πλέον πρόσφατα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας Αιγύπτου (CBE), οι συνολικές εγχώριες τραπεζικές καταθέσεις στο τέλος Ιανουαρίου 2020 εμφανίστηκαν ελαφρότατα αυξημένες κατά 0,24% έναντι του Δεκεμβρίου 2019, ανερχόμενες σε EGP4,246 τρισ., έναντι EGP4,236 τρισ. Σύμφωνα με τα εν λόγω στοιχεία, οι καταθέσεις του κράτους ανέρχονταν στο τέλος Ιανουαρίου 2020 σε EGP602,915 δισ. (μειωμένες κατά 1,74% έναντι του Δεκεμβρίου 2019), ενώ εκείνες του ιδιωτικού τομέα αυξήθηκαν κατά 0,58% έναντι του Δεκεμβρίου σε EGP3,643 τρισ.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ ΝΕΑ

Εγκαινίαση κέντρου "cloud computing" από την Orange Egypt

Στις αρχές Μαρτίου ο δεύτερος μεγαλύτερος πάροχος υπηρεσιών κινητής τηλεφωνίας της Αιγύπτου, Orange Egypt, εγκαινίασε κέντρο "cloud computing" προηγμένης τεχνολογίας με την επωνυμία "Orange Business Cloud", το οποίο δημιούργησε με τη συνεργασία του κινεζικού τεχνολογικού ομίλου τηλεπικοινωνιών Huawei Technologies. Σύμφωνα με τα σχετικά οικονομικά δημοσιεύματα, πρόκειται για την πρώτη φορά που τίθεται σε λειτουργία στην Αίγυπτο τόσο προηγμένο κέντρο αποθήκευσης και διαχείρισης επιχειρηματικών δεδομένων "cloud". Σύμφωνα με την Orange Egypt, η δημιουργία του νέου κέντρου "cloud computing" εμπίπτει στο πλαίσιο της στρατηγικής της μετασχηματισμού των δραστηριοτήτων της στην Αίγυπτο, από απλού παρόχου υπηρεσιών κινητής τηλεφωνίας, σε πάροχο ολοκληρωμένων πακέτων τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών και υπηρεσιών λογισμικού, με έμφαση στην κάλυψη των αναγκών των επιχειρήσεων που λειτουργούν στη χώρα.

Η Saudi Telecom ξεκινά έλεγχο οικονομικής κατάστασης της Vodafone Egypt

Όπως ανέφερε ο εγχώριος οικονομικός Τύπος, στις αρχές Μαρτίου ο σαουδαραβικός τηλεπικοινωνιακός πάροχος Saudi Telecom (STC) ξεκίνησε τη διεξαγωγή ελέγχου της οικονομικής κατάστασης και των περιουσιακών στοιχείων ("due diligence") της Vodafone Egypt, εν όψει της εξαγοράς του μεριδίου 55% που κατέχει ο μητρικός βρετανικός όμιλος Vodafone στην εν λόγω αιγυπτιακή θυγατρική του, έναντι τιμήματος πλησίον των $2,4 δισ. Θυμίζουμε ότι στο τέλος Ιανουαρίου, η STC είχε υπογράψει μη δεσμευτική συμφωνία για την εξαγορά του μεριδίου 55% που κατέχει ο όμιλος Vodafone στη Vodafone Egypt. Ο κρατικός τηλεπικοινωνιακός πάροχος της Αιγύπτου, Telecom Egypt, που κατέχει μερίδιο 45% στο κεφάλαιο της Vodafone Egypt, διαθέτει στην παρούσα φάση δυνατότητα να προβεί εκείνος σε προσφορά για την εξαγορά του 55% που επιθυμεί να αποκτήσει η STC. Σύμφωνα με τα σχετικά οικονομικά δημοσιεύματα, δεν είναι ακόμη σαφές εάν η STC θα υποχρεωθεί από τη Χρηματοοικονομική Ρυθμιστική Αρχή της Αιγύπτου (FRA) να προβεί σε υποχρεωτική προσφορά ("mandatory tender offer") για την εξαγορά του 100% του μετοχικού κεφαλαίου της Vodafone Egypt, συμπεριλαμβανομένου δηλαδή του μεριδίου 45% που κατέχει η Telecom Egypt.

Ο οικονομικός Τύπος ανέφερε εξάλλου ότι η Telecom Egypt ανέθεσε στους χρηματοοικονομικούς της συμβούλους, EFG Hermes και Citibank, να της υποδείξουν εναλλακτικούς τρόπους εξαγοράς του μεριδίου 55% της Vodafone στη Vodafone Egypt, προτού προχωρήσει στην εξαγορά αυτού ο όμιλος Saudi Telecom. Πάντως, επισημαίνεται ότι μέχρι τώρα η Telecom Egypt δεν έχει εκφράσει οιασδήποτε μορφής αντίθεση στην προσπάθεια εξαγοράς της Vodafone Egypt από το σαουδαραβικό όμιλο, ενώ, καθώς επισημαίνουν έγκυροι οικονομικοί αναλυτές, φαίνεται πως η Telecom Egypt σκέπτεται να αποχωρήσει πλήρως από την εγχώρια θυγατρική της Vodafone, δεδομένου του υψηλού επιπέδου χρέους της τελευταίας.

Ο όμιλος Qalaa προχωρά σε προετοιμασία IPO της TAQA Arabia

Σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα αρχών Μαρτίου, ο μεγάλος επενδυτικός όμιλος Qalaa Holdings, αιγυπτιακών και ευρύτερων αραβικών συμφερόντων, προσέλαβε τη διεθνή ελεγκτική και συμβουλευτική εταιρεία Grant Thornton να διεξάγει αποτίμηση της αγοραίας αξίας του θυγατρικού του μεγάλου αιγυπτιακού ενεργειακού ομίλου TAQA Arabia, εν όψει της επικείμενης προσπάθειας εισαγωγής των μετοχών αυτού στο Χρηματιστήριο Αιγύπτου, που προγραμματίζεται να πραγματοποιηθεί στη διάρκεια του δευτέρου τριμήνου 2020. Κατά τα σχετικά δημοσιεύματα, η Qalaa Holdings σκέπτεται να διαθέσει μερίδιο 25% της TAQA Arabia στο Χρηματιστήριο, εκτιμώμενης αξίας EGP1-1,2 δισ., ωστόσο η τελική απόφαση θα ληφθεί κατόπιν της εκτίμησης της αγοραίας αξίας της εταιρείας από τη Grant Thornton. Σημειώνεται ότι ο όμιλος Qalaa Holdings προγραμματίζει επίσης την εισαγωγή των μετοχών και ετέρας αιγυπτιακής θυγατρικής του, της Arab Refining Company (ARC) στη διάρκεια του τετάρτου τριμήνου του 2020.

Επιπτώσεις μέτρων κατά της πανδημίας κορωνοϊού στις αιγυπτιακές επιχειρήσεις

Από την αρχή της επιδείνωσης της πορείας της παγκόσμιας πανδημίας κορωνοϊού, η αιγυπτιακή κυβέρνηση, ακολουθώντας –συστηματικά με ελαφρά καθυστέρηση- το υπόδειγμα των αναπτυγμένων κρατών του δυτικού κόσμου, επέβαλε σταδιακά μέτρα προς μετριασμό της εξάπλωσης του ιού στην Αίγυπτο, φθάνοντας έως την επιβολή απαγόρευσης κυκλοφορίας κατά τις βραδινές ώρες (7μ.μ. έως 6π.μ. καθημερινά) από τις 25/3 και για δύο εβδομάδες κατ' αρχάς. Κατά το εν λόγω διάστημα, επιτρέπεται η λειτουργία των εμπορικών καταστημάτων και των εμπορικών κέντρων έως τις 5μ.μ. καθημερινά, ενώ στο τέλος της εβδομάδας (Παρ.-Σαβ.) αυτά θα παραμένουν κλειστά. Εντελώς κλειστά παραμένουν εξάλλου όλα ανεξαιρέτως τα κέντρα αναψυχής σε όλη την επικράτεια της Αιγύπτου. Επιτρέπεται η λειτουργία σούπερ μάρκετ, παντοπωλείων, αρτοποιείων, φαρμακείων και καταστημάτων εστίασης –τα τελευταία, μόνον για κατ' οίκον παραδόσεις- κατά τη διάρκεια της περιόδου ελεύθερης κυκλοφορίας (6π.μ. έως 7μ.μ. καθημερινά). Όσον αφορά τον ιδιωτικό επιχειρηματικό τομέα της χώρας, στον τραπεζικό τομέα έχει μειωθεί το ωράριο λειτουργίας των καταστημάτων των τραπεζών (9:30-13:30), ενώ έχει μειωθεί και το ωράριο λειτουργίας του Χρηματιστηρίου Αιγύπτου (10-13:30). Σε πλήρη δυναμικότητα φέρονται να λειτουργούν τα εργοστάσια παραγωγής τροφίμων, προς κάλυψη των αναγκών της εγχώριας αγοράς. Οι περισσότερες από τις αιγυπτιακές επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα –τουλάχιστον εκείνες που εμπίπτουν στην επίσημη οικονομία- έχουν επιβάλει στα στελέχη τους την κατ' οίκον εργασία, προκειμένου να ελαχιστοποιούνται οι καθημερινές τους μετακινήσεις. Επιπλέον, όλες οι σχετικά μεγαλύτερου μεγέθους επιχειρήσεις έχουν υιοθετήσει σύστημα έγκαιρης ειδοποίησης και αντίδρασης σε περίπτωση που κάποιος υπάλληλος ή πελάτης ανακαλυφθεί πως είναι θετικός στον κορωνοϊό.

Όπως ανέφεραν οικονομικά δημοσιεύματα, στο τέλος Μαρτίου η Ομοσπονδία Αιγυπτιακών Επιμελητηρίων (FEDCOC) βρισκόταν σε προσπάθεια να πείσει εγχώριες επιχειρήσεις ορισμένων κλάδων (ξύλου, δομικών υλικών, ηλεκτρικών συσκευών, ειδών υγιεινής), που στεγάζονται σε συγκεκριμένες περιοχές, ιδιαίτερα στα περίχωρα της πρωτεύουσας, να προβούν εθελοντικά σε ολική αναστολή των δραστηριοτήτων τους για περίοδο 10 ημερών, με σκοπό την ανακοπή της εξάπλωσης του κορωνοϊού. Σκέψεις και συζητήσεις για προσωρινή αναστολή δραστηριοτήτων –ή διεξαγωγή εργασιών με ειδικά μέτρα προφύλαξης- υπάρχουν και στον αιγυπτιακό κατασκευαστικό κλάδο, με ορισμένους μεγάλους κατασκευαστές να προβαίνουν σε τέτοια αναστολή, όπως ο όμιλος Arab Contractors, που ανέστειλε για μία εβδομάδα τις εργασίες του στο πλαίσιο της φάσης 4Β της τρίτης γραμμής του μετρό Καΐρου. Επιπλέον, σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα, στις 25/3 ο Αιγύπτιος Π/Θ κ. Madbouly, κατόπιν της σύσκεψης που είχε με τους αρμόδιους Υπουργούς Οικιστικής Ανάπτυξης κ. El Gazzar, Μεταφορών κ. El Wazir, τον επικεφαλής της τεχνικής υπηρεσίας του Στρατού κ. El-Far και τον επικεφαλής της ομοσπονδίας αιγυπτιακών κατασκευαστικών εταιρειών κ. Saad, αποφάσισε να απαιτήσει από τις κατασκευαστικές εταιρείες να παρακολου-

θούν συστηματικά τη θερμοκρασία των εργαζομένων τους και να τους προμηθεύσουν με μάσκες και απολυμαντικά, ως μέτρα προφύλαξης κατά της εξάπλωσης του κορωνοϊού στα εργοτάξια, ενώ επίσης αποφασίστηκε η παρουσία ασθενοφόρων σε εργοτάξια όπου απασχολούνται πάνω από 100 εργάτες.

Ο οικονομικός Τύπος ανέφερε εξάλλου ότι το Υπουργείο Απασχόλησης & Εργατικού Δυναμικού ανακοίνωσε στο τέλος Μαρτίου τη διανομή έκτακτου επιδόματος ύψους EGP500 σε εποχικούς εργάτες, έναντι απολεσθέντων εισοδημάτων τους εξαιτίας της κρίσης του κορωνοϊού.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

Με διακυμάνσεις η πορεία της αιγυπτιακής αγοράς ακινήτων το 2019

Σύμφωνα με πρόσφατη έκθεση του διεθνούς φήμης αμερικανικού οίκου real estate Jones Lang LaSalle (JLL) με τίτλο "2019 Year End Real Estate Market Report", η πορεία της αιγυπτιακής αγοράς ακινήτων το 2019 αντιμετώπισε αρκετές διακυμάνσεις, με κύριο χαρακτηριστικό την υπέρβαση των διαδοχικών «σοκ» που προήλθαν αφ' ενός από τις μειώσεις των κρατικών επιδοτήσεων στα καύσιμα και τα ενεργειακά προϊόντα και αφ' ετέρου από τις αυξήσεις των πιέσεων στις εγχώριες τιμές ακινήτων, καθώς και την εμφάνιση θετικών προοπτικών στην εγχώρια ζήτηση ακινήτων κατά την προσεχή περίοδο. Η έκθεση της JLL εκθειάζει τις πρωτοβουλίες της Κεντρικής Τράπεζας να μειώσει διαδοχικές φορές τα επιτόκια αναφοράς στη διάρκεια του 2019, αλλά και να χρηματοδοτήσει τις αγορές κατοικιών από άτομα μεσαίου εισοδηματικού επιπέδου. Εκθειάζει επίσης τις πρωτοβουλίες της αιγυπτιακής κυβέρνησης για απλοποίηση των διαδικασιών απόκτησης και εγγραφής ακινήτων, για βελτίωση του γενικότερου επενδυτικού κλίματος, για βελτίωση του θεσμικού πλαισίου που διέπει τις συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ), αλλά και για τη δημιουργία «έξυπνων» πόλεων ανά την επικράτεια της χώρας, μεταξύ των οποίων η νέα διοικητική πρωτεύουσα.

Ψήφιση ενιαίου οικοδομικού κώδικα από το αιγυπτιακό κοινοβούλιο

Στις 9/3 το αιγυπτιακό κοινοβούλιο ψήφισε το νέο ενιαίο οικοδομικό κώδικα ("Unified Building Code"), ο οποίος εισάγει πολυάριθμες τροποποιήσεις σε σχέση με την έως τώρα ισχύουσα νομοθεσία για τις κατασκευές. Μεταξύ αυτών, ο νέος κώδικας επεκτείνει τη διάρκεια ισχύος των οικοδομικών αδειών σε τρία χρόνια έναντι ενός που ισχύει σήμερα, ενώ παράλληλα επιβάλλει αυστηρότερα πρόστιμα σε παραβάτες αλλά και κρατικούς αξιωματούχους που συγκαλύπτουν παραβάσεις του κώδικα, με ιδιαίτερη έμφαση στην καταπάτηση αγροτικής γης με σκοπό την οικοδόμηση κτιρίων.

Ανάπτυξη της συνοικίας New Garden City της νέας διοικητικής πρωτεύουσας

Σύμφωνα με πρόσφατες δηλώσεις του Υπουργού Οικιστικής Ανάπτυξης κ. El Gazzar, το επενδυτικό κόστος ανάπτυξης της συνοικίας New Garden City στη νέα διοικητική πρωτεύουσα, συνολικής έκτασης 980 feddans, υπερέβη τις EGP80 δισ. ($5,1 δισ. σε τρέχουσες ισοτιμίες). Ο Υπουργός ανέφερε επίσης ότι η συνοικία, η οποία θα προσομοιάζει με την αντίστοιχη στο κέντρο του Καΐρου και κατασκευάζεται σε τρεις φάσεις, διαθέτει 23.000 οικιστικές μονάδες επιφανειών μεταξύ 60 και 200 τετρ. μέτρων, καθώς και ξενοδοχειακές μονάδες, πολυτελείς μονοκατοικίες, εκπαιδευτικές, αθλητικές, εμπορικές, ψυχαγωγικές και ιατρικές εγκαταστάσεις.

Νέες γαίες πρόκειται να διατεθούν προς ανάπτυξη στη νέα διοικητική πρωτεύουσα

Όπως ανέφερε ο οικονομικός Τύπος στο τέλος Μαρτίου, η εταιρεία που διαχειρίζεται την ανάπτυξη των γαιών και τα έργα κατασκευής της -υπό δημιουργία- νέας διοικητικής πρωτεύουσας (Administrative Capital for Urban Development - ACUD) προτίθεται να διαθέσει -ως το τέλος του τρέχοντος έτους ή στις αρχές του επομένου- σε επενδυτές τις υπολειπόμενες γαίες στην πρώτη φάση ανάπτυξης της νέας διοικητικής πρωτεύουσας, συνολικής έκτασης 6.500 feddans. Κατά τα σχετικά δημοσιεύματα, η ACUD προτίθεται να εγκαινιάσει την επιχειρηματική συνοικία της νέας πρωτεύουσας το αργότερο έως τον Ιούνιο 2021, δεδομένου ότι έχουν ήδη ολοκληρωθεί κατά 75% οι σχετικές κατασκευαστικές εργασίες ανάπτυξής της. Σύμφωνα με στοιχεία που παρέθεσε η ACUD, το ποσοστό ολοκλήρωσης των κατασκευαστικών εργασιών στην πρώτη συνοικία οικιστικής χρήσης (R1) της νέας πρωτεύουσας ανέρχεται σε 26%, ενώ αυτό ανέρχεται σε 80% στη δεύτερη και την τρίτη συνοικία (R2 & R3) και σε 56% στην πέμπτη και την έκτη συνοικία (R5 & R6). Κατά τα στοιχεία της ACUD, το ποσοστό ολοκλήρωσης κατασκευής της «αθλητικής πόλης» της νέας πρωτεύουσας ανέρχεται σε 95%, εκείνο της «πολιτιστικής πόλης» στο 82%, αυτό της επιχειρηματικής συνοικίας έχει ξεπεράσει το 75%, αυτό της τραπεζικής περιοχής εντός της επιχειρηματικής συνοικίας βρίσκεται στο 21%, ενώ εκείνο της περιοχής όπου κατασκευάζονται οι ουρανοξύστες ανέρχεται σε 21% και το ποσοστό υλοποίησης της περιοχής αναψυχής του «Πράσινου Ποταμού» -σε συνολική έκταση 1.700 feddans- εκτιμάται σε περίπου 20%. Τέλος, η ACUD γνωστοποίησε ότι το επίπεδο των τιμών αγοράς γης στη νέα πρωτεύουσα έχει αυξηθεί κατά 10% κατά μέσο όρο, ενώ αναμένεται να αυξηθεί κατά 20% αφού εγκαινιασθεί η επιχειρηματική συνοικία, διευκρινίζοντας ότι η τιμή ανά τετρ. μέτρο σε ορισμένες περιοχές έχει φθάσει τις EGP45.000. Σύμφωνα με εκπρόσωπο της ACUD, κατά την παρούσα φάση περίπου 300 κατασκευαστικές εταιρείες εργάζονται για την ανάπτυξη της νέας διοικητικής πρωτεύουσας.

Αύξηση του επενδυτικού προϋπολογισμού της Αρχής Νέων Αστικών Κοινοτήτων (NUCA)

Σύμφωνα με πρόσφατες δηλώσεις του Υφυπουργού Οικιστικής Ανάπτυξης, αρμόδιου για τα επενδυτικά αναπτυξιακά σχέδια στρατηγικού χαρακτήρα, κ. Abbas, ο επενδυτικός προϋπολογισμός της Αρχής Νέων Αστικών Κοινοτήτων (NUCA) για το τρέχον οικονομικό έτος (2019/20) έχει αυξηθεί σε πλησίον των EGP90 δισ., έναντι κονδυλίων ύψους EGP70 δισ. που είχαν προβλεφθεί αρχικά. Ο κ. Abbas διευκρίνισε ότι τα ως άνω επενδυτικά κονδύλια κατευθύνονται στη δημιουργία των απαραίτητων υποδομών για τις νέες πόλεις, αρκετές από τις οποίες είναι εφοδιασμένες με «έξυπνες» τεχνολογίες

(4ης γενιάς), με αιχμή του δόρατος τη νέα διοικητική πρωτεύουσα και τη νέα πόλη του Ελ Αλαμέιν. Ο κ. Abbas εξέφρασε την εμπιστοσύνη του στην ευρωστία και την ανθεκτικότητα του εγχώριου κλάδου ακινήτων, ο οποίος προσφέρει, σύμφωνα με τον Υφυπουργό, εκατομμύρια ευκαιρίες απασχόλησης στους Αιγύπτιους πολίτες. Ο κ. Abbas αποκάλυψε εξάλλου ότι η NUCA έχει δεχθεί περίπου 3.000 αιτήσεις για την παραχώρηση γαιών προς ανάπτυξη στις υπό δημιουργία νέες πόλεις, με 650 μεταξύ των αιτούντων να έχουν καταθέσει προκαταβολές και περίπου 25% των αιτήσεων να έχουν πραγματοποιηθεί από ξένους επενδυτές.

Η Παγκόσμια Τράπεζα αυξάνει τις χρηματοδοτήσεις στο πλαίσιο του προγράμματος κοινωνικής στέγασης

Όπως ανέφερε στο τέλος Μαρτίου ο εγχώριος οικονομικός Τύπος βασιζόμενος σε σχετικό ανακοινωθέν του υπουργικού συμβουλίου, η Παγκόσμια Τράπεζα αποφάσισε πρόσφατα να αυξήσει κατά $500 εκατ. τις χρηματοδοτήσεις της προς την Αίγυπτο στο πλαίσιο του προγράμματος κοινωνικής στέγασης για άτομα χαμηλών εισοδημάτων που υλοποιεί η αιγυπτιακή κυβέρνηση. Οι εν λόγω πρόσθετες χρηματοδοτήσεις αναμένεται να ανεβάσουν το συνολικό ύψος των δανειακών κεφαλαίων που έχει δεσμεύσει η Παγκόσμια Τράπεζα για το αιγυπτιακό πρόγραμμα κοινωνικής στέγασης σε $1,3 δισ., τα οποία έχουν βοηθήσει –από το έτος 2015- περίπου 300 χιλ. αιγυπτιακές οικογένειες χαμηλού εισοδήματος να επιλύσουν το στεγαστικό τους πρόβλημα. Σημειώνεται ότι οι ως άνω πρόσθετες χρηματοδοτήσεις της Παγκόσμιας Τράπεζας εκτιμάται ότι θα προσελκύσουν τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα στα κατασκευαστικά έργα κατοικιών στο πλαίσιο του προγράμματος κοινωνικής στέγασης, δεδομένου ότι τον Ιανουάριο 2020 η αιγυπτιακή κυβέρνηση ενέκρινε νέες κατευθυντήριες οδηγίες για τις συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, δίνοντας λύσεις σε αρκετά από τα αιτήματα του ιδιωτικού τομέα, προκειμένου να τον ενθαρρύνει να μετάσχει και εκείνος στην κατασκευή κατοικιών για χαμηλά εισοδήματα.

ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Πλησίον της επανέναρξης λειτουργίας της μονάδας υγροποίησης της Δαμιέττης

Σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα αρχών Μαρτίου, ο ιταλικός ενεργειακός όμιλος ENI και ο Ισπανός εταίρος της κοινοπραξίας Union Fenosa Gas – UFG που μετέχει στη διαχείριση της μονάδας υγροποίησης φυσικού αερίου της Δαμιέττης, Naturgy, κατέληξαν σε συμφωνία με την αιγυπτιακή κυβέρνηση, προκειμένου ο ισπανικός όμιλος να εγκαταλείψει την ως άνω κοινοπραξία, λαμβάνοντας αποζημιώσεις ύψους $600 εκατ. έναντι των περιουσιακών στοιχείων της Union Fenosa Gas εκτός Αιγύπτου, καθώς και του μεριδίου του στο κεφάλαιο της μονάδας υγροποίησης φυσικού αερίου της Δαμιέττης. Σημειώνεται ότι η Union Fenosa Gas κατέχει ως σήμερα μερίδιο 80% του ομίλου που διαχειρίζεται τη μονάδα της Δαμιέττης, SEGAS, ενώ το υπόλοιπο 20% κατέχουν οι αιγυπτιακοί κρατικοί όμιλοι φυσικού αερίου (EGAS) και πετρελαίου (EGPC). Το μερίδιο της Naturgy πρόκειται να μεταβιβαστεί στους υπολοίπους μετόχους της μονάδας LNG της Δαμιέττης, με αποτέλεσμα, μετά την αποχώρηση της Naturgy, η ENI να κατέχει μερίδιο 50%, η EGAS 40% και η EGPC 10%.

Σύμφωνα με κυβερνητικές εκτιμήσεις, η επαναλειτουργία της μονάδας LNG της Δαμιέττης αναμένεται να ξεκινήσει έως τον Ιούνιο τρέχοντος έτους. Σημειώνεται ότι το αιγυπτιακό κράτος βρισκόταν από το 2014 σε δικαστική διαμάχη με τον ισπανικό όμιλο, ο οποίος είχε αξιώσει αποζημιώσεις ύψους $8 δισ. λόγω της διακοπής του εφοδιασμού της μονάδας της Δαμιέττης με φυσικό αέριο από το κράτος. Το διεθνές διαιτητικό δικαστήριο της Παγκόσμιας Τράπεζας (ICSID) είχε επιδικάσει αποζημίωση του ισπανικού ομίλου από το αιγυπτιακό κράτος με το ποσόν των $2,01 δισ., μη συμπεριλαμβανομένων τόκων. Σύμφωνα με σχετικές αναφορές του εγχώριου οικονομικού Τύπου, ο όμιλος ENI στοχεύει να προχωρήσει σε εξαγωγές φυσικού αερίου από τη μονάδα LNG της Δαμιέττης εντός του τρέχοντος έτους.

Αύξηση των τελών χρήσης του δικτύου φυσικού αερίου

Στις αρχές Μαρτίου, η αιγυπτιακή Ρυθμιστική Αρχή Αερίου (Gas Regulatory Authority) ανακοίνωσε την αύξηση των τελών χρήσης του εθνικού δικτύου φυσικού αερίου κατά 29%, στο επίπεδο των $0,375 ανά εκατομμύριο Βρετανικών θερμικών μονάδων (BTU), έναντι $0,29 ανά εκατομμύριο BTU που ίσχυε προηγουμένως. Σημειώνεται ότι τα προηγούμενα τέλη χρήσης του δικτύου είχαν αναπροσαρμοστεί μόλις το Δεκέμβριο 2019, μειωμένα τότε κατά 24% έναντι του επιπέδου τελών που είχε καθοριστεί τον Αύγουστο 2018, στα $0,38 ανά εκατομμύριο BTU. Σύμφωνα με τη σχετική ανακοίνωση της Ρυθμιστικής Αρχής, «η πρόσφατη αύξηση των τελών χρήσης του δικτύου αποτελεί βήμα προς τη σταδιακή απελευθέρωση της αγοράς φυσικού αερίου στην Αίγυπτο».

Ο γαλλικός όμιλος Schneider Electric θα κατασκευάσει κέντρα ελέγχου του ηλεκτρικού δικτύου

Στις αρχές Μαρτίου, ο εγχώριος οικονομικός Τύπος αναφέρθηκε σε συμφωνία που συνάφθηκε πρόσφατα μεταξύ του αιγυπτιακού Υπουργείου Ηλεκτρισμού και του μεγάλου γαλλικού ενεργειακού ομίλου Schneider Electric με αντικείμενο την κατασκευή κέντρων ελέγχου του ηλεκτρικού δικτύου ανά την επικράτεια της Αιγύπτου. Στο ανακοινωθέν της αιγυπτιακής Προεδρίας το οποίο ακολούθησε τη συνάντηση που είχε ο Αιγύπτιος Πρόεδρος κ. Al Sisi με τον υπεύθυνο διεθνών δραστηριοτήτων του ομίλου Schneider Electric, κ. Remont, δεν προσδιορίζεται ο ακριβής αριθμός των κέντρων ελέγχου που θα κατασκευαστούν συνολικά, ωστόσο κατέστη γνωστό ότι στο τέλος του περασμένου Ιανουαρίου το Υπουργείο Ηλεκτρισμού προκήρυξε διαγωνισμό για την κατασκευή πέντε κέντρων ελέγχου του ηλεκτρικού δικτύου στην Αλεξάνδρεια, την Άνω Αίγυπτο, τη Διώρυγα Σουέζ και την ευρύτερη περιοχή του Καΐρου. Μεταξύ των ομίλων που μετέχουν στον ως άνω διαγωνισμό περιλαμβάνονται οι General Electric, Siemens, ABB, Schneider Electric και State Grid Corporation of China, ενώ το συνολικό project θα χρηματοδοτηθεί από την κρατική εταιρεία ηλεκτρισμού (EEHC) μέσω δανείου ύψους EGP19 δισ. που έχει λάβει το 2017 από τραπεζική κοινοπραξία υπό τις δύο μεγάλες εγχώριες κρατικές τράπεζες, National

Bank of Egypt και Banque Misr.

Ο Αιγύπτιος Υπουργός Πετρελαίου για το EMGF στην Ουάσιγκτον

Στις αρχές Μαρτίου, ο εγχώριος οικονομικός Τύπος αναφέρθηκε στην πρόσφατη παρουσία του Υπουργού Πετρελαίου, κ. El-Molla, σε συζήτηση στρογγυλής τραπέζης υπουργικού επιπέδου με Αμερικανούς επιχειρηματίες στην Ουάσιγκτον, όπου ενημέρωσε σχετικά με τις προόδους που έχει πραγματοποιήσει το φιλόδοξο σχέδιο της Αιγύπτου να καταστεί εξαγωγέας και περιφερειακός κόμβος για το φυσικό αέριο, καθώς και με τις πλέον πρόσφατες εξελίξεις όσον αφορά την περιφερειακή συνεργασία για το φυσικό αέριο στη ΝΑ Μεσόγειο, αναδεικνύοντας το ρόλο του Φόρουμ Φυσικού Αερίου Ανατολικής Μεσογείου (EMGF). Κατά τα σχετικά δημοσιεύματα, την εν λόγω συζήτηση διοργάνωσε το Αμερικανικό Εμπορικό Επιμελητήριο, ενώ σε αυτήν παρέστησαν, μεταξύ άλλων, ο Υπουργός Ενέργειας των ΗΠΑ κ. Brouillette, ο Αμερικανός Βοηθός ΥΠΕΞ για θέματα ενέργειας κ. Fannon και ο Ισραηλινός Υπουργός Ενέργειας κ. Steinitz.

Η ENI σχεδιάζει πρόσθετες επενδύσεις $60 εκατ. στην Αίγυπτο

Σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα τέλους Μαρτίου, ο ιταλικός ενεργειακός όμιλος ENI σχεδιάζει να επενδύσει φέτος κεφάλαια της τάξεως των $60 εκατ. επιπροσθέτως του αρχικού προϋπολογισμού της στην αιγυπτιακή κοινοπραξία της με την κρατική εταιρεία πετρελαίου, EGPC, η οποία φέρει την επωνυμία Agiba Petroleum, με στόχο την αύξηση των δραστηριοτήτων αυτής στους τομείς έρευνας και ανάπτυξης υδρογονανθράκων στη Δυτική Έρημο και τον Κόλπο Σουέζ. Κατά τα σχετικά δημοσιεύματα, ο αρχικός φετινός προϋπολογισμός της κοινοπραξίας Agiba ανερχόταν σε $370 εκατ. ενώ με βάση τα νέα δεδομένα θα ανέλθει σε $430 εκατ.

Η ACWA Power θα τροφοδοτήσει μονάδες αφαλάτωσης με ηλιακή ενέργεια

Ο εγχώριος οικονομικός Τύπος ανέφερε στο τέλος Μαρτίου ότι ο σαουδαραβικών συμφερόντων ενεργειακός όμιλος ACWA Power, ο οποίος έχει αναλάβει την κατασκευή μονάδων αφαλάτωσης στην Αίγυπτο, προτίθεται να τροφοδοτήσει τις εν λόγω μονάδες μέσω σειράς ηλιακών ηλεκτροπαραγωγικών εγκαταστάσεων. Τα σχετικά δημοσιεύματα ανέφεραν ότι η ACWA Power έχει υπογράψει στη διάρκεια του Φεβρουαρίου προκαταρκτική συμφωνία με την αιγυπτιακή κρατική εταιρεία ύδρευσης και διαχείρισης λυμάτων (HCWW), με αντικείμενο την εκπόνηση ολοκληρωμένης μελέτης σκοπιμότητας για το μεγάλο έργο κατασκευής των μονάδων αφαλάτωσης στη χώρα. Σημειώνεται ότι η ACWA Power προτίθεται να κατασκευάσει τις εν λόγω μονάδες και να διαθέτει το παραγόμενο νερό στην ανωτέρω κρατική εταιρεία ύδρευσης. Κατά την παρούσα φάση, ο σαουδαραβικών συμφερόντων όμιλος βρίσκεται σε συζητήσεις με το αιγυπτιακό κράτος αναφορικά με την εξασφάλιση γαιών που είναι κατάλληλες για την ανάπτυξη των μονάδων αφαλάτωσης, ενώ, σύμφωνα με τον οικονομικό Τύπο, δεν έχουν ακόμη ξεκινήσει οι διαπραγματεύσεις σχετικά με την τιμή πώλησης του παραγόμενου νερού στην HCWW.

Οι τεχνικοί όμιλοι Enppi & Petrojet ολοκλήρωσαν πετρελαϊκό τερματικό σταθμό

Σύμφωνα με κλαδικά δημοσιεύματα τέλους Μαρτίου, οι μεγάλοι αιγυπτιακοί τεχνικοί κατασκευαστικοί όμιλοι με ειδίκευση σε έργα του ενεργειακού κλάδου, Enppi και Petrojet, έχουν ολοκληρώσει με επιτυχία έργο δημιουργίας τερματικού / διαμετακομιστικού σταθμού πετρελαϊκών προϊόντων στην περιοχή Ain Sokhna, στον Κόλπο Σουέζ, στο σημείο εκκίνησης του αγωγού πετρελαίου SUMED, ο οποίος φθάνει έως την περιοχή Sidi Kerir στην Αλεξάνδρεια. Σκοπός δημιουργίας του εν λόγω σταθμού είναι η κάλυψη των αναγκών της εγχώριας αγοράς σε πετρελαϊκά προϊόντα, καθώς επίσης η εισαγωγή, αποθήκευση και επανεξαγωγή τέτοιων προϊόντων. Τα κλαδικά δημοσιεύματα ανέφεραν ότι ο νέος πετρελαϊκός τερματικός σταθμός είναι εξοπλισμένος με πρωτοποριακή –για τα αιγυπτιακά δεδομένα- τεχνολογία ανύψωσης στο σύστημα δεξαμενών αποθήκευσης, αποτελείται δε από υπεράκτια πλατφόρμα μήκους 3 χλμ., με εγκαταστάσεις που έχουν δυναμικότητα υποδοχής πετρελαιοφόρων πλοίων τάνκερ χωρητικότητας 160 χιλ. τόνων, ο πυθμένας των οποίων φθάνει σε βάθος 15 μέτρων. Επίσης, ο νέος τερματικός σταθμός της Ain Sokhna περιλαμβάνει βραχίονες φορτοεκφόρτωσης διαφορετικών διαστάσεων, καθώς και οκτώ αγωγούς πετρελαίου, ενώ διαθέτει εννέα αποθήκες προϊόντων πετρελαίου, συνολικής δυναμικότητας 300.000 κυβικών μέτρων, εκ των οποίων 135.000 κυβικά μέτρα προορίζονται για χρήση της κρατικής εταιρείας πετρελαίου (EGPC) και 165.000 κυβικά μέτρα για χρήση του σαουδαραβικού πετρελαϊκού ομίλου ARAMCO (αποθήκευση και επανεξαγωγή προϊόντων πετρελαίου). Τέλος, ο νέος τερματικός σταθμός περιλαμβάνει τρεις ηλεκτρικούς υποσταθμούς.

156 ενεργειακά έργα έχουν υλοποιηθεί το α' εξάμηνο του έτους 2019/20

Σύμφωνα με πρόσφατα δημοσιευθείσα έκθεση του Υπουργείου Προγραμματισμού & Οικονομικής Ανάπτυξης, κατά τη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου του τρέχοντος οικονομικού έτους (2019/20), ο αιγυπτιακός ενεργειακός κλάδος έχει υλοποιήσει συνολικά 156 επενδυτικά έργα στους υποκλάδους πετρελαίου, φυσικού αερίου, ηλεκτρικής ενέργειας και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, με συνολικό επενδυτικό κόστος ύψους EGP28,7 δισ. Οι ως άνω εκτιμήσεις βασίζονται σε στοιχεία των αρμόδιων Υπουργείων Ηλεκτρισμού και Πετρελαίου. Πιο αναλυτικά, ο υποκλάδος υδρογονανθράκων υλοποίησε 9 projects με συνολικές επενδύσεις EGP11,7 δισ., με σημαντικότερα έργα αυτά της ανάπτυξης της δεύτερης φάσης των κοιτασμάτων Βορείου Σινά, καθώς και των κοιτασμάτων της περιοχής South Baltim. Επιπλέον, τα στοιχεία του Υπουργείου Προγραμματισμού έδειξαν ότι ο υποκλάδος φυσικού αερίου πέτυχε ρυθμό μεγέθυνσης της τάξεως του 4,5% στη διάρκεια του εξαμήνου Ιουλ.-Δεκ. 2019, ενώ εκείνος πετροχημικών μεγεθύνθηκε κατά 14,2%. Επίσης, ο συνολικός αριθμός των επενδυτικών projects του ενεργειακού κλάδου αυξήθηκε κατά 29% έναντι της αντίστοιχης περιόδου του οικονομικού έτους 2018/19. Τέλος, οι υποκλάδοι ηλεκτρικής ενέργειας και ανανεώσιμων πηγών υλοποίησαν στη διάρκεια του πρώτου εξαμή-

νου του έτους 2019/20 147 projects, συνολικού επενδυτικού κόστους EGP17 δισ.

ΕΜΠΟΡΙΟ

Επανέναρξη εισαγωγών αιγυπτιακών κρεμμυδιών από Ρωσία και Μπανγκλαντές

Όπως δήλωσε στις αρχές Μαρτίου ο επικεφαλής της υπηρεσίας καραντίνας του αιγυπτιακού Υπουργείου Γεωργίας, κ. El Attar, πρόσφατα η Ρωσία και το Μπανγκλαντές επανεκκίνησαν τις εισαγωγές αιγυπτιακών κρεμμυδιών, τις οποίες είχαν αναστείλει προηγουμένως. Σύμφωνα με τον κ. El Attar, τα αιγυπτιακά κρεμμύδια αντιμετωπίζουν σημαντικά εμπόδια και αυστηρούς κανονισμούς που φθάνουν έως την απαγόρευση εισαγωγής σε αρκετές ακόμη χώρες, μεταξύ των οποίων η Σ. Αραβία, το Κουβέιτ και ο Μαυρίκιος, λόγω της παρουσίας υψηλών επιπέδων υπολειμμάτων παρασιτοκτόνων, μούχλας, αλλά και καταλοίπων χώματος.

Η αιγυπτιακή κυβέρνηση ετοιμάζει επιτάχυνση διαδικασιών στα τελωνεία

Σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα αρχών Μαρτίου, το αιγυπτιακό Υπουργείο Οικονομικών ευρίσκεται σε διαδικασία αυτοματοποίησης και επιτάχυνσης των διαδικασιών εκτελωνισμού στα τελωνεία της χώρας, εξετάζοντας μεταξύ άλλων τη χρήση συστημάτων προ-εγγραφής ("ACI pre-registration systems"), με στόχο την εξάλειψη περιττών γραφειοκρατικών διαδικασιών και συντόμευσης του συνολικού χρόνου εκτελωνισμού. Το νέο σύστημα, το οποίο στοχεύει στη μείωση του χρόνου που απαιτείται για την ολοκλήρωση των τελωνειακών διαδικασιών σε τρεις ημέρες το πολύ, αναμένεται να δημιουργήσει online ηλεκτρονικό κόμβο, στον οποίο οι ενδιαφερόμενοι θα μπορούν να παρακολουθούν την κατάσταση των φορτίων, καθώς και σε ποιο στάδιο της διαδικασίας αυτά βρίσκονται. Όπως σημείωσαν τα σχετικά δημοσιεύματα, το Υπουργείο Οικονομικών έχει συστήσει ειδική επιτροπή με σκοπό τη δημιουργία ενοποιημένου συνόλου κανονισμών που θα διέπουν τις τελωνειακές διαδικασίες, καθώς και την καθιέρωση συστήματος ταχέων διαδικασιών ("fast-track") για το γρήγορο εκτελωνισμό φαρμακευτικών προϊόντων, πρώτων υλών για τη βιομηχανία, καθώς και διερχόμενων (transit) εμπορευματικών φορτίων. Επίσης, η αιγυπτιακή κυβέρνηση βρίσκεται σε φάση δημιουργίας συστήματος "one-stop-shop" για τον εκτελωνισμό εμπορευμάτων σε πολυάριθμα λιμάνια και αεροδρόμια της χώρας.

Ο οικονομικός Τύπος ανέφερε επίσης ότι το Υπουργείο Οικονομικών αναθεωρεί στην παρούσα φάση τις εφαρμοστικές λεπτομέρειες του προγράμματος «εξουσιοδοτημένων οικονομικών φορέων» ("Authorized Economic Operators"), με στόχο να επιτρέψει σε μεγαλύτερο αριθμό μικρομεσαίων επιχειρήσεων να επωφεληθούν του νέου συστήματος –σε ισχύ από το Νοέμβριο 2019- της «πράσινης διόδου» ("green channel"), δηλαδή απλοποιημένων τελωνειακών διαδικασιών και ταχείας ολοκλήρωσης του εκτελωνισμού, για εισαγωγές που πραγματοποιούν 75 επιχειρήσεις οι οποίες είναι εντεταγμένες σε «λευκή λίστα» που τηρούν οι τελωνειακές Αρχές. Όλες οι ανωτέρω καινοτόμες αλλαγές πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της διαμόρφωσης της νέας τελωνειακής νομοθεσίας –που ενισχύει τις διαδικασίες ταχέος εκτελωνισμού μέσω χρήσης «λευκής λίστας» εισαγωγέων- και ευρίσκεται υπό συζήτηση κατά την παρούσα φάση στο αιγυπτιακό κοινοβούλιο, ενώ προσδοκάται ότι θα ξεκινήσει να εφαρμόζεται εντός του πρώτου εξαμήνου του τρέχοντος έτους.

Έναρξη πληρωμών οφειλόμενων εξαγωγικών επιδοτήσεων από το κράτος

Όπως ανέφερε ο οικονομικός Τύπος, από τις 3/3 το κρατικό ταμείο εξαγωγικών επιδοτήσεων (Export Subsidy Fund) ξεκίνησε την πληρωμή οφειλόμενων εξαγωγικών επιδοτήσεων προς επιχειρήσεις, της τάξεως μεταξύ EGP1 και EGP1,2 δισ., ποσοστό 10% των οποίων αναμένεται να καταβληθεί σε μετρητά. Σύμφωνα με κυβερνητικές πηγές, 37 συνολικά εξαγωγείς είχαν αιτηθεί την καταβολή συνολικών ποσών EGP600 εκατ. υπό μορφή κεφαλαιακών επενδύσεων, εκ των οποίων έχουν ήδη καταβληθεί ποσά EGP250 εκατ. Σημειώνεται ότι το αιγυπτιακό κράτος οφείλει μεγάλα ποσά από εξαγωγικές επιδοτήσεις με βάση το παλαιότερο θεσμικό πλαίσιο, ενώ από το 2019 έχει θέσει σε εφαρμογή νέο θεσμικό πλαίσιο που προβλέπει ετήσια κονδύλια για εξαγωγικές επιδοτήσεις ύψους EGP6 δισ., εκ των οποίων περίπου EGP2,4 δισ. υπό μορφή μετρητών και EGP1,8 δισ. υπό μορφή φοροαπαλλαγών. Θυμίζουμε ότι πολύ πρόσφατα η Υπουργός Εμπορίου & Βιομηχανίας κα Gamea ανέφερε ότι οι αιγυπτιακές Αρχές έχουν καταβάλει ήδη –με βάση το παλαιότερο θεσμικό πλαίσιο- κονδύλια οφειλόμενων εξαγωγικών επιδοτήσεων συνολικού ύψους EGP924 εκατ. σε περίπου 1.100 επιχειρήσεις, ενώ κατά την παρούσα φάση έχουν υπογραφεί συμφωνίες διευθέτησης, εντός της προσεχούς πενταετίας, των κρατικών οφειλών προς 67 μεγάλες εξαγωγικές επιχειρήσεις, συνολικής αξίας EGP6 δισ., υπό την προϋπόθεση από πλευράς τους υλοποίησης νέων επενδύσεων.

Άνοδος των εγχώριων πωλήσεων οχημάτων τον Ιανουάριο 2020

Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία του αιγυπτιακού συνδέσμου αυτοκινητοβιομηχανίας (Automotive Information Council-AMIC), οι εγχώριες πωλήσεις επιβατικών αυτοκινήτων εμφανίστηκαν στη διάρκεια του Ιανουαρίου τρέχοντος έτους αυξημένες κατά 10% σε ετήσια βάση, έπειτα μάλιστα από 10 συνεχόμενους μήνες διαδοχικών μειώσεών τους, ανερχόμενες στο επίπεδο των 8.747 μονάδων. Κατά τον AMIC, οι πωλήσεις λεωφορείων αυξήθηκαν κατά 180,6% σε ετήσια βάση φθάνοντας τις 2.598 μονάδες, ενώ εκείνες φορτηγών μειώθηκαν κατά 2,5% σε σύγκριση με τον Ιανουάριο 2019 και ανήλθαν σε 2.528 μονάδες. Κατά τα στοιχεία του AMIC, η μάρκα οχημάτων με το υψηλότερο επίπεδο πωλήσεων στην Αίγυπτο τον Ιανουάριο ήταν η Chevrolet με μερίδιο 20%, ακολουθούμενη από την Toyota (μερίδιο 15%), τη Hyundai (μερίδιο 10%) και τη Nissan (μερίδιο 9%). Συγκεκριμένα στα επιβατικά αυτοκίνητα, τον Ιανουάριο 2020 προηγήθηκε στις πωλήσεις η Hyundai (μερίδιο 16%), ακολουθούμενη από τις Toyota (μερίδιο 15%) και Fiat (μερίδιο 12%), αντίστοιχα.

Επίσημη σύσταση εταιρείας που θα διαχειρίζεται το Χρηματιστήριο Εμπορευμάτων

Σύμφωνα με πρόσφατη ανακοίνωση του επικεφαλής της αιγυπτιακής Αρχής Ανάπτυξης Εσωτερικού Εμπορίου (ITDA), κ. Ashmawy, μόλις έχει πραγματοποιηθεί η σύσταση της εταιρείας η οποία θα αναλάβει τη διαχείριση του υπό δημιουργία Χρηματιστηρίου Εμπορευμάτων. Κατά τον κ. Ashmawy, η εταιρεία θα διαθέτει αρχικό κεφάλαιο ύψους EGP100 εκατ., με τη συμμετοχή των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων EFG Hermes, Banque Misr, National Bank of Egypt και Agricultural Bank of Egypt. Κατά τον κ. Ashmawy, σε εξέλιξη βρίσκονται συζητήσεις σχετικά με το είδος των εμπορευμάτων που θα τυγχάνουν διαπραγμάτευσης στο νέο Χρηματιστήριο, το οποίο προσδοκάται ότι θα ξεκινήσει να λειτουργεί αργότερα στη διάρκεια του τρέχοντος έτους.

Σημειώνεται ότι στην εταιρεία διαχείρισης του Χρηματιστηρίου Εμπορευμάτων μετέχουν κατά 50% η κρατική Γενική Αρχή Προμηθειών (General Authority for Supply Commodities – GASC), η Αρχή Ανάπτυξης Εσωτερικού Εμπορίου (ITDA), η Egyptian Holding Company for Silos & Storage και το Χρηματιστήριο Αιγύπτου, ενώ κατά το υπόλοιπο το κεντρικό αποθετήριο αξιών Misr for Central Clearing, Depository & Registry (MCDR), η κρατική εταιρεία ασφαλειών (Misr Insurance Holding Company), εμπορικά & βιομηχανικά επιμελητήρια, κρατικές, ιδιωτικές και επενδυτικές τράπεζες. Σύμφωνα με τον αρχικό σχεδιασμό της αιγυπτιακής κυβέρνησης, το Χρηματιστήριο Εμπορευμάτων αναμένεται να λειτουργήσει προς το Σεπτέμβριο και να περιλαμβάνει συναλλαγές σε βασικά γεωργικά αγαθά και συγκεκριμένα σιτάρι, ρύζι, καλαμπόκι, πατάτες, κρεμμύδια και πορτοκάλια.

Δημοσιεύματα περί ευρωπαϊκής επιβολής δασμών για προϊόντα εργοστασίου στο Σουέζ

Ο αιγυπτιακός οικονομικός Τύπος αναφέρθηκε στις αρχές Μαρτίου στην επιβολή από την Ε.Ε. προσωρινών δασμών ύψους 8,7% στις εισαγωγές προϊόντων γυάλινων ινών ("fiberglass") που κατασκευάζονται στην Αίγυπτο, η πλειονότητα των οποίων από την κινεζική βιομηχανική μονάδα Jushi η οποία είναι εγκατεστημένη στην Οικονομική Ζώνη του Σουέζ. Σημειώνεται ότι η Ευρ. Επιτροπή έχει πρόσφατα ξεκινήσει έρευνα με σκοπό την επιβολή δασμών anti-dumping στα εν λόγω προϊόντα, σε συνέχεια καταγγελιών από ευρωπαϊκές βιομηχανίες του κλάδου γυαλιού, ότι ο κινεζικός όμιλος Jushi, ο οποίος απολαμβάνει κινεζικών κρατικών ενισχύσεων, έχει δημιουργήσει παραγωγικές εγκαταστάσεις στην Οικονομική Ζώνη Σουέζ από το έτος 2012 και τις έχει επεκτείνει από το έτος 2016 με στόχο να επωφεληθεί της συμφωνίας σύνδεσης Ε.Ε.-Αιγύπτου και να εξάγει τα αιγυπτιακά προϊόντα του στην Ευρώπη σε τιμές πολύ χαμηλότερες εκείνων του ανταγωνισμού, έχει προκαλέσει «ουσιώδεις ζημίες» στον αντίστοιχο ευρωπαϊκό κλάδο, εξαιτίας του ότι επωφελείται και πρόσθετων εξαγωγικών κινήτρων προς τον όμιλο Jushi από το αιγυπτιακό κράτος, συγκεκριμένα δια της απαλλαγής του από την υποχρέωση καταβολής ΦΠΑ και δασμών στις εισαγωγές πρώτων υλών.

Σύμφωνα με σχετικά κλαδικά δημοσιεύματα, μεταξύ του 2016 και του 2018 το μερίδιο των εξαγωγών αιγυπτιακών προϊόντων "fiberglass" στην ευρωπαϊκή αγορά τέτοιων προϊόντων έχει σχεδόν τριπλασιαστεί φθάνοντας το 14%, ενώ αντιθέτως το μερίδιο των αντίστοιχων κινεζικών εξαγωγών έχει μειωθεί σε 5% από 8% προηγουμένως. Σύμφωνα με την οπτική των ευρωπαϊκών Αρχών, η έρευνα anti-dumping κατά του κινεζικού ομίλου Jushi και της παραγωγής του στην Αίγυπτο, είναι εξαιρετικά σημαντική προκειμένου να καταγγελθούν -για πρώτη φορά στα χρονικά- οι αθέμιτες κινεζικές πρακτικές παροχής κρατικών ενισχύσεων προς κινεζικών συμφερόντων εταιρείες που δραστηριοποιούνται εκτός κινεζικής επικράτειας.

Διαβεβαιώσεις περί επάρκειας αποθεμάτων σε βασικά αγαθά

Σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση του αιγυπτιακού Υπουργείου Προμηθειών, τα αποθέματα της χώρας σε βασικά αγαθά επαρκούν για την κάλυψη των αναγκών της αγοράς κατά τους επόμενους μήνες. Πιο συγκεκριμένα, τα αποθέματα σιταριού επαρκούν για περίοδο 3,6 μηνών, εκείνα ρυζιού για 4,6 μήνες, αυτά ζάχαρης για 7,3 μήνες, ενώ εκείνα σογιέλαιου και ηλιέλαιου επαρκούν μέχρι τον προσεχή Αύγουστο.

Επίσης, ο οικονομικός Τύπος αναφέρθηκε σε εκτιμήσεις μελών του εμπορικού επιμελητηρίου Καΐρου, σύμφωνα με τις οποίες τα αποθέματα της χώρας σε βασικά αγαθά επαρκούν για περίοδο τουλάχιστον τριών μηνών, παρά το γεγονός ότι έχουν καταγραφεί καθυστερήσεις στη διεκπεραίωση των τελωνειακών διαδικασιών, ιδιαίτερα για εισαγόμενα φορτία ορισμένων προελεύσεων, εξαιτίας της διεθνούς πανδημίας κορωνοϊού. Οι εν λόγω εκτιμήσεις ανέφεραν επίσης ότι αναμένεται να σημειωθούν αυξήσεις στις τιμές διάθεσης βασικών προϊόντων στην εγχώρια αγορά κατά μεταξύ 5% και 10%, ωστόσο η κατάσταση βρίσκεται υπό έλεγχο.

Μέτρα κατά της αισχροκέρδειας λαμβάνει η αιγυπτιακή κυβέρνηση

Σύμφωνα με δηλώσεις του Αιγύπτιου Π/Θ κ. Madbouly στα μέσα Μαρτίου, «η κυβέρνηση θα χρησιμοποιήσει σιδερένια γροθιά εναντίον οποιουδήποτε εμπόρου κατακρατεί σκοπίμως προϊόντα ή αυξάνει τις τιμές διάθεσης των προϊόντων εκμεταλλευόμενος τις συνθήκες κρίσης που έχει δημιουργήσει η πανδημία κορωνοϊού προκειμένου να αισχροκερδήσει». Ο κ. Madbouly πραγματοποίησε σύσκεψη με τον Υπουργό Προμηθειών κ. Meselhy, με σκοπό το συντονισμό των ενεργειών της κυβέρνησης και του επιχειρηματικού κόσμου προς απρόσκοπτο εφοδιασμό της εγχώριας αγοράς για όσο διάστημα διαρκέσει η κρίση του κορωνοϊού. Ο οικονομικός Τύπος ανέφερε ότι, σε συνέχεια της ανωτέρω σύσκεψης με τον Π/Θ, ο Υπουργός Προμηθειών ανέθεσε σε ομάδα εργασίας να μελετήσει συγκεκριμένα μέτρα για την καταπολέμηση της αισχροκέρδειας, επισημαίνοντας την ανάγκη άμεσων ενεργειών προς έλεγχο της αγοράς. Σύμφωνα με τον κ. Meselhy, «κάθε παράβαση των εμπόρων που θα στοχεύει στην εκμετάλλευση της παρούσας αρνητικής συγκυρίας για την αποκομιδή υπερβολικών κερδών θα οδηγεί στην κατάσχεση των εμπορευμάτων τους και στην αφαίρεση των αδειών τους, καθώς και στην επείγουσα παραπομπή

τους σε ποινικές δικαστικές διαδικασίες». Ο Υπουργός Προμηθειών εξήγγειλε επίσης εντατικοποίηση των αγορανομικών ελέγχων. Ο οικονομικός Τύπος ανέφερε επίσης ότι ο Υπουργός Τοπικής Ανάπτυξης, κ. Shaarawy, έδωσε οδηγίες στους κυβερνήτες των αιγυπτιακών περιφερειών να διεξάγουν εντατικές καμπάνιες στις τοπικές αγορές αγαθών, με σκοπό την πρόληψη της αθέμιτης ύψωσης ή χειραγώγησης των τιμών με σκοπό την εκμετάλλευση της τρέχουσας κρίσιμης κατάστασης, καθώς και την καταπολέμηση μονοπωλιακών πρακτικών.

Το Υπουργείο Εμπορίου αναστέλλει τις εξαγωγές οσπρίων, ιατρικών μασκών & οινοπνεύματος

Στο τέλος Μαρτίου (28/3), με την απόφασή της υπ' αριθ. 194/2020, η Υπουργός Εμπορίου & Βιομηχανίας κα Gamea ανέστειλε για διάστημα τριών μηνών τις εξαγωγές οσπρίων, με στόχο την εξασφάλιση επαρκών ποσοτήτων για την κάλυψη των εγχώριων αναγκών, δεδομένων του συνθηκών που έχει δημιουργήσει η διεθνής πανδημία κορωνοϊού. Επιπλέον, στα μέσα Μαρτίου (17/3), η Υπουργός Εμπορίου & Βιομηχανίας εξέδωσε δύο αποφάσεις (υπ' αριθ. 186 & 187/2020) δια των οποίων ανεστάλη η εξαγωγή χειρουργικών μασκών, καθώς και ιατρικών αναλωσίμων με σκοπό την προστασία από μολύνσεις, όπως επιδέσμων, στολών χημικής προστασίας μίας χρήσης, καθώς επίσης και οινοπνεύματος, για χρονικό διάστημα τριών μηνών. Οι εν λόγω αποφάσεις, οι οποίες λήφθηκαν με σκοπό την εξασφάλιση επαρκών υλικών για την περίπτωση ραγδαίας εξάπλωσης της επιδημίας κορωνοϊού στην Αίγυπτο, δεν πρόκειται να επηρεάσουν τις όποιες εξαγωγές πραγματοποιούνται για ανθρωπιστικούς λόγους, όπως ανέφερε το Υπουργείο Εμπορίου & Βιομηχανίας. Η κα Gamea ανέφερε ότι οι ανωτέρω δύο αποφάσεις ελήφθησαν σε συνεργασία και συντονισμό με το Υπουργείο Υγείας και τους εγχώριους κατασκευαστές των εν λόγω προϊόντων, καθώς είχε παρατηρηθεί ότι στο ξεκίνημα της επιδείνωσης της διεθνούς επιδημίας κορωνοϊού καταγράφηκαν αθρόες εξαγωγές αιγυπτιακών ιατρικών αναλωσίμων σε ξένες αγορές. Όπως εξάλλου κατέγραψε ο οικονομικός Τύπος, η Υπουργός Εμπορίου & Βιομηχανίας υποχρέωσε με απόφασή της τους αιγυπτιακούς ομίλους που παράγουν ή εισάγουν ιατρικά αναλώσιμα, να τα διαθέτουν, για το χρονικό διάστημα των προσεχών τριών μηνών, στην πρόσφατα ενεργοποιηθείσα ενιαία κρατική Αρχή προμηθειών φαρμάκων & ιατρικού εξοπλισμού.

Σταθερές αναμένονται οι αιγυπτιακές εισαγωγές σιταριού το έτος 2020/21

Σύμφωνα με πρόσφατη αναφορά των υπηρεσιών του αμερικανικού Υπουργείου Γεωργίας στο Κάιρο (USDA-FAS, Cairo Office), το επίπεδο των αιγυπτιακών εισαγωγών σιταριού κατά το προσεχές οικονομικό έτος (Ιούλιος 2020 / Ιούνιος 2021) εκτιμάται πως θα ανέλθει σε 12,85 εκατ. μετρικούς τόνους, οριακά αυξημένο κατά 0,4% έναντι του φετινού οικονομικού έτους (στους 12,8 εκατ. τόνους). Κατά το αμερικανικό Υπουργείο Γεωργίας, η συνολική ποσότητα του εγχώρια παραγόμενου σιταριού αναμένεται να αυξηθεί κατά 1,5% στη διάρκεια του προσεχούς οικονομικού έτους, στους 8,9 εκατ. μετρικούς τόνους.

Επιπλέον, η ίδια αμερικανική πηγή ανέφερε ότι οι αιγυπτιακές εισαγωγές καλαμποκιού αναμένεται να αυξηθούν κατά 1% σε ετήσια βάση και να ανέλθουν σε 10 εκατ. μετρικούς τόνους, ενώ εκείνες ρυζιού εκτιμάται πως θα ανέλθουν σε μόνο 200 χιλ. μετρικούς τόνους, αντίστοιχα, κατά το προσεχές οικονομικό έτος (2020/21).

Όπως σημείωσαν στο τέλος Μαρτίου οικονομικά δημοσιεύματα, κατά την παρούσα φάση παρατηρούνται καθυστερήσεις στις εκφορτώσεις φορτίων καλαμποκιού και σιταριού από τον Εύξεινο Πόντο, για την κάλυψη των αναγκών της ιδιωτικής αγοράς. Συγκεκριμένα, τα εν λόγω δημοσιεύματα ανέφεραν ότι τουλάχιστον τέσσερα φορτία σιτηρών καθυστερούν στα αιγυπτιακά λιμάνια, λόγω επιβράδυνσης των ρυθμών διεκπεραίωσης του εκτελωνισμού από τις κρατικές υπηρεσίες.

Στα $12,3 δισ. οι αιγυπτιακές εξαγωγές από τις μικτές βιομηχανικές ζώνες (QIZ)

Σύμφωνα με στοιχεία που παρουσίασε πρόσφατα η Υπουργός Προγραμματισμού & Οικονομικής Ανάπτυξης κα El-Saeed, το συνολικό ύψος των αιγυπτιακών εξαγωγών από τις μικτές βιομηχανικές ζώνες Αιγύπτου-Ισραήλ ("Qualifying Industrial Zones" – QIZ) που λειτουργούν στη χώρα κατά το διάστημα των 14 τελευταίων ετών (2005-2019) ανέρχεται σε $12,3 δισ. Σημειώνεται ότι οι μικτές ειδικές βιομηχανικές ζώνες Αιγύπτου-Ισραήλ δημιουργήθηκαν με βάση τριμερή συμφωνία που υπεγράφη το 2004 και τέθηκε σε ισχύ από το 2005, βάσει της οποίας εταιρείες εγκατεστημένες στις ζώνες αυτές στην Αίγυπτο δύνανται να εξάγουν κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα στις ΗΠΑ άνευ δασμών και ποσοστώσεων, υπό την προϋπόθεση ότι αυτά ενσωματώνουν εισροές ισραηλινής προέλευσης σε προκαθορισμένο ποσοστό (10,5%). Σύμφωνα εξάλλου με στοιχεία που παρουσίασε ο αρμόδιος για τις εν λόγω ζώνες στο αιγυπτιακό Υπουργείο Εμπορίου & Βιομηχανίας κ. Rabei, η Αίγυπτος βρίσκεται στην 20η θέση μεταξύ των χωρών που εξάγουν κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και έτοιμα ενδύματα στις ΗΠΑ, με τρέχον ετήσιο ύψος εξαγωγών στο $1 δισ., εκ των οποίων εξαγωγές $987 εκατ. προέρχονται από μικτές βιομηχανικές ζώνες.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Ο Αιγύπτιος Υπουργός Πετρελαίου σε διεθνές συνέδριο κλάδου εξορύξεων στον Καναδά

Ο εγχώριος οικονομικός Τύπος αναφέρθηκε στις αρχές Μαρτίου στην παρουσία του Αιγύπτιου Υπουργού Πετρελαίου & Ορυκτών Πόρων, κ. El-Molla, στο μεγάλο, τετραήμερης διάρκειας, διεθνές συνέδριο των κλάδων έρευνας και αξιοποίησης ορυκτών κοιτασμάτων, με τίτλο "PDAC 2020" που έλαβε χώρα στο Τορόντο κατά το διάστημα 1-4/3. Σύμφωνα με τα σχετικά δημοσιεύματα, ο κ. El-Molla επικέντρωσε το βάρος της παρουσίας του στο Τορόντο στην προσέλκυση ξένων επενδύσεων στον αιγυπτιακό εξορυκτικό κλάδο, καθώς και στην προώθηση του επικείμενου διεθνούς διαγωνισμού για την ανάθεση έργων έρευνας και αξιοποίησης κοιτασμάτων χρυσού και άλλων ορυκτών στην Ανατολική Έρημο, του πρώτου που αναμένεται να λάβει χώρα μετά την έναρξη ισχύος της νέας, αναμορφωμένης νομοθεσίας για την αξιοποίηση του ορυκτού πλούτου της Αιγύπτου, που έχει σκοπό την προσέλκυση ξένων αλλά και εγχώριων επενδύσεων στον

κλάδο.
Όπως εξάλλου ανέφερε ο οικονομικός Τύπος, το αιγυπτιακό Υπουργείο Πετρελαίου έχει αποφασίσει να περικόψει δραστικά –κατά περίπου 80%- τα ποσά που θα πρέπει να καταβάλλουν οι εταιρείες για την ενοικίαση οικοπέδων παραχώρησης με σκοπό την έρευνα για κοιτάσματα χρυσού, σε μία προσπάθεια προσέλκυσης διεθνών επενδυτών να συμμετάσχουν στον επικείμενο διαγωνισμό. Κατά τα σχετικά δημοσιεύματα, οι εταιρείες θα κληθούν να πληρώσουν ενοίκιο μόλις EGP5.000 ανά τετρ. χλμ., δηλαδή πολύ χαμηλότερο από το ενοίκιο των EGP25.000 που προβλέπεται στην πρόσφατα αναθεωρηθείσα νομοθεσία για τον κλάδο εξορύξεων. Ο οικονομικός Τύπος ανέφερε ότι αρκετοί διεθνείς όμιλοι έχουν εκφράσει ενδιαφέρον να συμμετάσχουν στον επικείμενο διεθνή διαγωνισμό, μεταξύ των οποίων οι καναδικοί Forbes & Manhattan Group και Franco-Nevada Corporation, καθώς και οι αμερικανικοί Newmont Corporation και Barrick Gold, αλλά και οι όμιλοι Centamin (βρετανικών συμφερόντων, δραστηριοποιείται ήδη στην Αίγυπτο, διαχειρίζεται το μεγάλο αιγυπτιακό ορυχείο χρυσού Sukari), Sprott και Kinross Gold (αμφότεροι καναδικών συμφερόντων).

Δημοσιεύματα περί μεγάλης ελληνικής επένδυσης στην περιφέρεια της New Valley
Ο εγχώριος οικονομικός Τύπος αναφέρθηκε στα μέσα Μαρτίου σε συνάντηση του επικεφαλής της αιγυπτιακής Αρχής Ανάπτυξης Εσωτερικού Εμπορίου (ITDA), κ. Ashmawy, με τον πρόεδρο της ελληνικών συμφερόντων, δραστηριοποιούμενης στην Αίγυπτο, εταιρείας Orange Wave, με αντικείμενο τη συζήτηση λεπτομερειών ως προς την εγκαθίδρυση ζώνης αγροτικής, βιομηχανικής και εμπορικής χρήσης, καθώς και εγκαταστάσεων logistics, στην περιφέρεια της New Valley, επί εκτάσεως περίπου 40.500 στρεμμάτων. Κατά τα σχετικά δημοσιεύματα, το ύψος της αρχικής επένδυσης από πλευράς της Orange Wave για την αξιοποίηση της ανωτέρω έκτασης εκτιμάται σε $50 εκατ., ενώ αναμένεται να ανέλθει συνολικά σε $200 εκατ. κατά την πρώτη φάση υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου. Σύμφωνα με σχετικές δηλώσεις του κ. Ashmawy, η ως άνω αποτελεί την πρώτη μεγάλη ξένη επένδυση στην περιφέρεια New Valley, περιλαμβάνει δε την καλλιέργεια πορτοκαλιών, λεμονιών, γκρέιπφρουτ, μανταρινιών, ροδιών, φραουλών, τοματών και βοτάνων, καθώς και τη δημιουργία βιομηχανικής εγκατάστασης παραγωγής φρουτοχυμών με προορισμό την εξαγωγή τους στο εξωτερικό. Επιπλέον, ο κ. Ashmawy δήλωσε ότι η ελληνικών συμφερόντων εταιρεία αναμένεται να εγκαθιδρύσει κέντρο γεωργικής επαγγελματικής κατάρτισης –για πρώτη φορά στην εν λόγω περιφέρεια- καθώς και να δημιουργήσει ζώνη υπηρεσιών logistics στην περιφέρεια της Beheira, στο Δέλτα του Νείλου, σε έκταση περίπου 2.100 στρεμμάτων.

Ελαφρά πτώση των πωλήσεων της αιγυπτιακής τσιμεντοβιομηχανίας το έτος 2018/19
Σύμφωνα με πρόσφατα δημοσιευθέντα κλαδικά στοιχεία, οι συνολικές πωλήσεις της αιγυπτιακής τσιμεντοβιομηχανίας (εγχώριες συν εξαγωγές) στη διάρκεια του οικονομικού έτους 2018/19 κατέγραψαν μικρή πτώση της τάξεως του 0,8% σε ετήσια βάση, ανερχόμενες σε 49,8 εκατ. τόνους. Τα εν λόγω κλαδικά στοιχεία διαπιστώνουν επίσης πτώση των μέσων τιμών πώλησης του τσιμέντου στην εγχώρια αγορά, ενώ εκτιμούν ότι η απόδοση της αγοράς τσιμέντου στην Αίγυπτο θα παραμείνει υποτονική στη διάρκεια και του τρέχοντος οικονομικού έτους, εκτός και εάν είτε η κυβέρνηση σπεύσει να παρέμβει θέτοντας κατώτατες τιμές για τη διάθεση του τσιμέντου, ή αποχωρήσουν από την αγορά τσιμεντοβιομηχανίες οι οποίες δεν είναι ανταγωνιστικές. Κατά τις ίδιες εκτιμήσεις, ακόμη και αν η εγχώρια ζήτηση για τσιμέντο αυξηθεί κατά τη διάρκεια των προσεχών 2-3 ετών, αποκλείεται να μπορέσει να απορροφήσει την τεράστια πλεονασματική παραγωγή.

Η El Nasr Automotive επανεκκινεί συνομιλίες για παραγωγή ηλεκτροκίνητων οχημάτων
Ο εγχώριος οικονομικός Τύπος ανέφερε στο τέλος Μαρτίου ότι η αιγυπτιακή κρατική αυτοκινητοβιομηχανία El Nasr Automotive επανεκκίνησε συνομιλίες με τον κινεζικό όμιλο Dongfeng Motor Corporation, ο οποίος εδρεύει στην κινεζική πόλη Wuhan, με αντικείμενο τη συνεργασία προς το σκοπό της παραγωγής ηλεκτροκίνητων οχημάτων στην Αίγυπτο. Όπως σημείωσε ο Τύπος, οι συνομιλίες μεταξύ των δύο πλευρών είχαν διακοπεί προσωρινά εξαιτίας του ξεσπάσματος της πανδημίας κορωνοϊού, που ξεκίνησε από την κινεζική επαρχία Hubei, πρωτεύουσα της οποίας είναι η Wuhan. Σημειώνεται ότι η El Nasr Automotive διεξάγει κατά την παρούσα φάση –σε συνεργασία με την αιγυπτιακή κρατική εταιρεία Holding Company for Metallurgical Industries- προκαταρκτική μελέτη σκοπιμότητας για τη δυνατότητα «εμφύτευσης» των παραγωγικών μεθόδων της Dongfeng στις γραμμές παραγωγής της El Nasr και τη δημιουργία εγκαταστάσεων παραγωγικής δυναμικότητας 25.000 ηλεκτρικών αυτοκινήτων σε συνεργασία με την Dongfeng, προσδοκώντας ότι έως το τέλος του δευτέρου τριμήνου τρέχοντος έτους θα έχει υπογραφεί η σχετική συμφωνία υλοποίησης του έργου, με το σχετικό χρονοδιάγραμμα να έχει βεβαίως μετατεθεί προς αδιευκρίνιστο ακόμη μελλοντικό σημείο.

Διετούς διάρκειας άδειες για έρευνα χρυσού & ορυκτών θα δώσει το αιγυπτιακό κράτος
Στο τέλος Μαρτίου, ο εγχώριος οικονομικός Τύπος ανέφερε ότι το αιγυπτιακό κράτος προτίθεται να χορηγήσει άδειες διετούς διάρκειας για την πραγματοποίηση ερευνών χρυσού και ορυκτών, στις εταιρείες οι προσφορές των οποίων θα επικρατήσουν στο διεθνή διαγωνισμό για την ανάθεση έργων έρευνας και αξιοποίησης κοιτασμάτων χρυσού και άλλων ορυκτών στην Ανατολική Έρημο. Σημειώνεται ότι το αιγυπτιακό κράτος άρχισε να δέχεται προσφορές στο πλαίσιο του εν λόγω διαγωνισμού στις 15 Μαρτίου, ενώ, όπως ανέφερε ο κλαδικός Τύπος, βασικό κριτήριο για την επιλογή των αναδόχων εταιρειών θα αποτελέσει η διεθνής τους εμπειρία. Ο διαγωνισμός, που

αφορά συνολικές εκτάσεις 56.000 τετρ. χλμ. στην Ανατολική Έρημο και την Ερυθρά Θάλασσα, είναι ο πρώτος που λαμβάνει χώρα μετά την έναρξη ισχύος της νέας, αναμορφωμένης νομοθεσίας για την αξιοποίηση του ορυκτού πλούτου της Αιγύπτου, που έχει σκοπό την προσέλκυση ξένων αλλά και εγχώριων επενδύσεων στον κλάδο. Όπως ανέφερε ο οικονομικός Τύπος, το Υπουργείο Πετρελαίου βρίσκεται σε φάση δημιουργίας ηλεκτρονικής πλατφόρμας, ώστε να δώσει τη δυνατότητα σε αλλοδαπές εταιρείες να μετάσχουν στο διαγωνισμό, παρακάμπτοντας τις δυσκολίες που έχουν δημιουργηθεί λόγω των απαγορεύσεων στις μετακινήσεις που έχει επιβάλει η διεθνής πανδημία κορωνοϊού.

Οι εταιρείες που θα αποκτήσουν τις ανωτέρω άδειες, θα έχουν δικαίωμα ανανέωσής τους δύο φορές, ή ακόμη έως και τρεις, εφ' όσον συντρέχουν ειδικές προϋποθέσεις. Οι εταιρείες που θα συμμετάσχουν στο διαγωνισμό θα πρέπει να υποβάλουν τεχνικές και οικονομικές προσφορές, ενώ εκείνες που θα επιλεγούν σε πρώτη φάση από το κράτος θα πρέπει επίσης να υποβάλουν ανέκκλητη τραπεζική εγγύηση που θα αντιστοιχεί στο 10% του εκτιμώμενου κόστους της προκαταρκτικής φάσης ερευνών, καθώς και εγγύηση δια της κατάθεσης $20.000, η οποία, για τις εταιρείες που θα αναλάβουν τελικά τις άδειες, θα ανέρχεται σε $50.000. Σημειώνεται επίσης ότι, σε περιπτώσεις ανακαλύψεων, οι εταιρείες θα πρέπει να καταβάλουν στο αιγυπτιακό δημόσιο royalties ελαχίστου ύψους 5% επί των σχετικών συμβάσεων, καθώς και ποσοστό 15% ως μερίδιο επί των κερδών. Η περίοδος υποβολής προσφορών θα διαρκέσει έως τις 15 Ιουλίου, ενώ το μέσο μέγεθος των περιοχών που πρόκειται να παραχωρηθούν στις αναδόχους εταιρείες για πραγματοποίηση ερευνών ανέρχεται σε περίπου 170 τετρ. χλμ.

Σύμφωνα με σχετικές δηλώσεις του Υπουργού Πετρελαίου κ. El-Molla, το αιγυπτιακό κράτος προτίθεται να προκηρύσσει σε τακτική βάση –ανά τετράμηνο- διαγωνισμούς για έρευνα και ανάπτυξη ορυκτών κοιτασμάτων στη χώρα.

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

Ελαφρά αυξημένα τα έσοδα της Διώρυγας Σουέζ το Φεβρουάριο 2020

Τα έσοδα της Διώρυγας Σουέζ εμφανίστηκαν ελαφρά αυξημένα σε ετήσια βάση στο επίπεδο των $458,2 εκατ. το μήνα Φεβρουάριο τρέχοντος έτους, έναντι $433,9 εκατ. το Φεβρουάριο 2019, μειωμένα ωστόσο έναντι των $497,1 εκατ. τον Ιανουάριο 2020. Τα ελαφρά αυξημένα έσοδα της Διώρυγας το Φεβρουάριο 2020 αποδίδονται στην αυξημένη –κατά 12,8% σε ετήσια βάση- κίνηση της Διώρυγας, τόσο από πλευράς διερχόμενων πλοίων, όσο και φορτίων.

Κορεατικός κατασκευαστικός όμιλος για τη διαχείριση χερσαίου λιμένα στο Borg El Arab

Ο εγχώριος οικονομικός Τύπος ανέφερε στις αρχές Μαρτίου ότι μεγάλος κορεατικός κατασκευαστικός όμιλος βρίσκεται σε διαδικασία εξέτασης της προσφοράς του από τις αιγυπτιακές Αρχές προκειμένου να του ανατεθεί η διαχείριση του χερσαίου λιμένα ("dry port", ήτοι τελωνειακού σημείου εισόδου-εξόδου και κέντρου logistics) στην περιοχή Borg El Arab, πλησίον της Αλεξάνδρειας.

Σύμφωνα με τον επικεφαλής της κρατικής επιτροπής για τους χερσαίους λιμένες, κ. Ismail, ο κορεατικός όμιλος έχει υποβάλει προσφορά για τη διαχείριση του χερσαίου λιμένα στο Borg El Arab, καθώς και για την κατασκευή σιδηροδρομικών συνδέσεων με εγκαταστάσεις και δίκτυα διανομής. Σύμφωνα με τον κ. Ismail, στόχο της επιτροπής αποτελεί η ολοκλήρωση του εν λόγω επενδυτικού σχεδίου έως το τέλος του τρέχοντος έτους.

Υπ. Μεταφορών: σύμβαση με το γαλλικό οργανισμό RATP για τη γραμμή 3 μετρό Καΐρου

Σύμφωνα με πρόσφατες δηλώσεις του Αιγύπτιου Υπουργού Μεταφορών, κ. El Wazir, έχει πολύ πρόσφατα συμφωνηθεί η υπογραφή οριστικής σύμβασης μεταξύ της αιγυπτιακής Εθνικής Αρχής Σηράγγων (NAT) και του οργανισμού αστικών συγκοινωνιών του Παρισιού (RATP), για τη λειτουργία, διαχείριση και συντήρηση της γραμμής 3 του μετρό Καΐρου, για διάστημα 15 ετών. Ο κ. El Wazir προέβη στις ανωτέρω δηλώσεις στο πλαίσιο επίσκεψής του για επιθεώρηση των κατασκευαστικών εργασιών της τέταρτης φάσης της γραμμής 3, οι οποίες έχουν ξεκινήσει το 2015 και βρίσκονται υπό ολοκλήρωση. Σημειώνεται ότι τον Ιανουάριο 2019, η Εθνική Αρχή Σηράγγων (NAT) και ο RATP είχαν υπογράψει προκαταρκτική σύμβαση για τη λειτουργία και τη συντήρηση της γραμμής 3, ενώ αμέσως μετά, το Υπουργείο Μεταφορών της Αιγύπτου σύστησε εγχώρια κοινοπραξία μεταξύ της Εθνικής Αρχής Σηράγγων (NAT) και του RATP, με ποσοστά συμμετοχής 20% και 80%, αντίστοιχα, για τη λειτουργία της γραμμής 3.

Αιγυπτιακά μέτρα στον τομέα των εμπορευματικών μεταφορών λόγω πανδημίας κορωνοϊού

Όσον αφορά τις εμπορευματικές μεταφορές από Ελλάδα προς Αίγυπτο, επισημαίνεται ότι για τις μεν θαλάσσιες δεν υφίσταται μέχρι τώρα κάποιος περιορισμός που να έχει επιβληθεί από την αιγυπτιακή κυβέρνηση. Οι εγχώριες λιμενικές Αρχές με τις οποίες έχει επικοινωνήσει το Γραφείο μας, μας ανέφεραν απλώς τη διενέργεια απολυμαντικών ψεκασμών σε εισερχόμενα φορτία ορισμένων προελεύσεων. Γνωρίζουμε πάντως, από παράγοντες της αγοράς αλλά και εγχώρια οικονομικά δημοσιεύματα, ότι το τελευταίο διάστημα σημειώνονται καθυστερήσεις στον εκτελωνισμό προϊόντων κινεζικής προέλευσης που εισάγονται στην Αίγυπτο, δημιουργώντας κάποιες ελλείψεις στον ανεφοδιασμό της εγχώριας αγοράς (σε προϊόντα όπως ηλεκτρικά είδη, είδη υγιεινής, α΄ ύλες φαρμακοβιομηχανίας). Όσον αφορά τις αεροπορικές μεταφορές, παρά την αναστολή της πραγματοποίησης διεθνών πτήσεων από και προς Αίγυπτο κατά το διάστημα 19-31 Μαρτίου, η οποία έχει εν συνεχεία επεκταθεί έως τα μέσα Απριλίου, η διεθνής κίνηση αεροπορικών εμπορευματικών φορτίων (air cargo) από και προς την Αίγυπτο συνεχίζει να επιτρέπεται, σύμφωνα με σχετική εγκύκλιο της αιγυπτιακής υπηρεσίας πολιτικής αεροπορίας από 17.3.2020. Όπως ανέφερε στο τέλος Μαρτίου ο οικονομικός Τύπος, οι τελωνειακές υπηρεσίες στα σημεία εισόδου λειτουργούν στην παρούσα φάση μεταξύ 8π.μ. και 4.30μ.μ., δίνοντας προτεραιότητα στους εκτελωνισμούς τροφίμων, φαρμακευτικών προϊόντων και ιατρικών αναλωσίμων, καθώς και προϊόντων στρατηγικού χαρακτήρα,

τηρώντας διπλές βάρδιες στα αεροδρόμια.

Δύο γαλλικές και δύο αιγυπτιακές εταιρείες κερδίζουν διαγωνισμό τραμ Αλεξάνδρειας

Όπως ανέφερε ο εγχώριος οικονομικός Τύπος, η Εθνική Αρχή Σηράγγων ανέθεσε σε κοινοπραξία γαλλικών και αιγυπτιακών εταιρειών το έργο σχεδιασμού και εκτέλεσης κατασκευών αποκατάστασης της γραμμής τραμ El-Raml στην Αλεξάνδρεια, επενδυτικής αξίας EGP410 εκατ. Κατά τα σχετικά δημοσιεύματα, η εν λόγω κοινοπραξία αποτελείται από τις γαλλικές εταιρείες Systra και Egis Rail, καθώς και την αιγυπτιακή τεχνική-μελετητική ACE Moharram-Bakhoum και την εδρεύουσα στο Ντουμπάι θυγατρική της γαλλικής Egis, Projacs, η οποία ειδικεύεται στη διαχείριση κατασκευαστικών έργων. Η εν λόγω κοινοπραξία υπερίσχυσε δύο άλλων κοινοπραξιών, συγκεκριμένα αυτής της αιγυπτιακής Menarail με τις γαλλικές Artellia Ville και Ingerop, και εκείνης της ισπανικής Sener Ingenieria Y Systemas με τη γαλλικών συμφερόντων Setec Group και τη λιβανική τεχνική-μελετητική εταιρεία Khatib & Alami.

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ανησυχία δημιουργεί η παγκόσμια επιδημία κορωνοϊού στον αιγυπτιακό τουρισμό

Σύμφωνα με αναφορές του εγχώριου οικονομικού Τύπου, οι επιπτώσεις της παγκόσμιας επιδημίας κορωνοϊού έγιναν ήδη από τις αρχές Μαρτίου αισθητές και στην Αίγυπτο, με αυξανόμενες ακυρώσεις κρατήσεων από το εξωτερικό για το Μάρτιο και τον Απρίλιο, ιδιαίτερα προς προορισμούς στην Ερυθρά Θάλασσα και την Άνω Αίγυπτο. Επιπλέον, όπως ανέφεραν κλαδικές πηγές και συγκεκριμένα η ένωση Αιγυπτίων τουριστικών πρακτόρων (Egyptian Travel Agents Association), ο αριθμός νέων τουριστικών κρατήσεων έχει μειωθεί κατά έως και 80% σε σύγκριση με πέρσι, ενώ αρκετά τουριστικά πρακτορεία βρίσκονται αντιμέτωπα με μεγέθη κρατήσεων που αντιστοιχούν σε περίπου 10% του αρχικά αναμενόμενου για φέτος τζίρου τους. Η μείωση της εισερχόμενης τουριστικής κίνησης έχει γίνει, από τις αρχές Μαρτίου, ιδιαίτερα αισθητή στους αρχαιολογικούς χώρους ανά την επικράτεια της χώρας, ιδιαίτερα δε στο Κάιρο και στην Άνω Αίγυπτο. Κατά κλαδικές πηγές, η εγχώρια τουριστική βιομηχανία στρέφεται πλέον σε προσπάθεια υποκατάστασης των εισερχόμενων τουριστικών ροών από το εξωτερικό, δια της αύξησης του αριθμού των ντόπιων τουριστών.

Πλήγμα στις εισερχόμενες τουριστικές ροές από το εξωτερικό προκάλεσε, μεταξύ άλλων και ο εντοπισμός πολλαπλών κρουσμάτων κορωνοϊού επί ποταμόπλοιου που εκτελούσε κρουαζιέρα στο Νείλο, στην Άνω Αίγυπτο. Όπως ανέφερε ο κλαδικός Τύπος, τα ξενοδοχεία ανά την αιγυπτιακή επικράτεια λαμβάνουν προληπτικά μέτρα κατά της εξάπλωσης του ιού μεταξύ των τουριστών, ενώ το Υπουργείο Αρχαιοτήτων & Τουρισμού έχει διανείμει σε όλες τις εγχώριες ξενοδοχειακές μονάδες φυλλάδια και ενημερωτικό υλικό σχετικά με τον κορωνοϊό και τους τρόπους προφύλαξης από αυτόν.

Επιπλέον, το Υπουργείο ανακοίνωσε ότι προτίθεται να προχωρήσει στην υλοποίηση μεγάλης διεθνούς εκστρατείας για προσέλκυση τουριστών από το εξωτερικό και ανακοπή της αρνητικής τάσης που έχει διαμορφώσει η παγκόσμια επιδημία κορωνοϊού, υπογράφοντας προς το σκοπό αυτό συμφωνία με διεθνούς εμβέλειας όμιλο, με στόχο την άμεση ανάληψη προωθητικών δράσεων στις τουριστικές αγορές 10-12 σημαντικών χωρών, μεταξύ των οποίων η Βρετανία, η Γερμανία, οι ΗΠΑ και η Ιταλία.

Το υπουργικό συμβούλιο εγκρίνει σχέδιο για τουριστικές θεωρήσεις πενταετούς διάρκειας

Όπως ανέφερε ο οικονομικός Τύπος, το αιγυπτιακό υπουργικό συμβούλιο ενέκρινε πολύ πρόσφατα σχέδιο για την εισαγωγή νέου συστήματος χορήγησης τουριστικών θεωρήσεων πενταετούς διάρκειας, το οποίο θα τεθεί σε ισχύ τον προσεχή Ιούνιο. Με τις νέου τύπου θεωρήσεις, οι ξένοι τουρίστες θα μπορούν να εισέλθουν στην Αίγυπτο πολλαπλές φορές, για διάστημα 90 ημερών εκάστη, έναντι καταβολής τέλους ύψους $100. Σύμφωνα με τα σχετικά δημοσιεύματα, πολίτες 27 χωρών θα μπορούν να λαμβάνουν τέτοιου τύπου θεωρήσεις στα σημεία εισόδου στην Αίγυπτο, ενώ οι πολίτες χωρών που δεν απαιτούν θεωρήσεις εισόδου για τους Αιγυπτίους θα μπορούν να εισέρχονται στην Αίγυπτο χωρίς να απαιτείται να λάβουν θεώρηση. Επιπλέον, τα σχετικά δημοσιεύματα ανέφεραν ότι στους τουρίστες οι οποίοι θα φθάνουν στην Αίγυπτο εισερχόμενοι από τις περιοχές Λούξορ ή Ασουάν, στην Άνω Αίγυπτο, κατά την περίοδο μεταξύ Ιουνίου και Αυγούστου, θα χορηγείται έκπτωση της τάξεως των $10 στο τέλος χορήγησης θεώρησης εισόδου.

Η παγκόσμια πανδημία κορωνοϊού επηρεάζει αρνητικά τον αιγυπτιακό τουρισμό

Όπως δήλωσε ο Αιγύπτιος Π/Θ κ. Madbouly σε συνέχεια της επιβολής του μέτρου αναστολής των διεθνών πτήσεων εξαιτίας της πανδημίας κορωνοϊού, οι ζημίες του εθνικού αερομεταφορέα της χώρας, EgyptAir, αναμένεται να ξεπεράσουν το επίπεδο των EGP2,25 δισ. ($143,3 εκατ. με τρέχουσες ισοτιμίες). Ο κ. Madbouly διευκρίνισε εξάλλου πως όλες οι τουριστικές εγκαταστάσεις ανά την αιγυπτιακή επικράτεια πρόκειται άμεσα να απολυμανθούν, σε μία προσπάθεια δημιουργίας κλίματος εμπιστοσύνης στην Αίγυπτο ως τουριστικό προορισμό. Σύμφωνα με εκτιμήσεις εκπροσώπων του αιγυπτιακού κλάδου τουριστικών πρακτόρων, οι κρατήσεις αεροπορικών εισιτηρίων από και προς την Αίγυπτο έχουν μειωθεί κατά 80% από το ξεκίνημα της διεθνούς πανδημίας κορωνοϊού, ενώ οι αναμενόμενες οικονομικές ζημίες για τουριστικούς πράκτορες που ασχολούνται με κρατήσεις αεροπορικών ταξιδιών πιστεύεται πως θα κυμανθούν σε «εξωπραγματικά» επίπεδα, και, εφ' όσον η κατάσταση περιορισμών στις μετακινήσεις συνεχιστεί για αρκετό διάστημα σε διεθνές επίπεδο, πολλές αεροπορικές εταιρείες και τουριστικά πρακτορεία πρόκειται να πτωχεύσουν.

Κατά τις ίδιες ως άνω εκτιμήσεις, τα τρέχοντα ποσοστά πληρότητας στις κύριες τουριστικές ζώνες της Αιγύπτου, όπως το Sharm El Sheikh και η Hurghada βρίσκονται σε εξαιρετικά χαμηλά επίπεδα, δεδομένου ότι, πέραν της αναστολής διεθνών πτήσεων που κήρυξε η αιγυπτιακή κυβέρνηση, σχεδόν όλες οι χώρες προέλευσης των τουριστών έχουν επίσης επιβάλει αντίστοιχες απαγορεύσεις μετακινήσεων των πολιτών τους.

Σύμφωνα με εκπροσώπους του αιγυπτιακού τουριστικού κλάδου, ο αιγυπτιακός τουρισμός εκτιμάται πως θα απολέσει έσοδα της τάξεως μεταξύ $2,5 και $3 δισ. έως τα μέσα Απριλίου, οπότε και θα συμπληρώνεται ένας μήνας από την κυβερνητική απόφαση αναστολής των διεθνών πτήσεων. Όπως χαρακτηριστικά δήλωσε εκπρόσωπος του αιγυπτιακού κλάδου τουριστικών πρακτόρων, «ο τουριστικός κλάδος είναι πάντοτε ο πρώτος που επηρεάζεται αρνητικά από εξωτερικά σοκ, καθώς και ο τελευταίος που ανακάμπτει».

Η Κεντρική Τράπεζα επεκτείνει πρόγραμμα στήριξής της στον τουριστικό κλάδο

Σύμφωνα με σχετικό επίσημο ανακοινωθέν, η Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου (CBE) προτίθεται να παράσχει δανειακές χρηματοδοτήσεις με ευνοϊκούς όρους προς εγχώριες ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας που υιοθέτησε στο τέλος του 2019 για τη στήριξη του αιγυπτιακού τουριστικού κλάδου με κεφάλαια ύψους EGP50 δισ. Οι ως άνω δανειακές χρηματοδοτήσεις θα διευκολύνουν τις εγχώριες ξενοδοχειακές μονάδες να πληρώνουν μισθούς, οφειλές τους προς προμηθευτές, καθώς και δαπάνες συντήρησης / ανακαίνισης των ξενοδοχείων τους, ώστε να μετριαστούν κάπως οι αρνητικές επιπτώσεις της παγκόσμιας πανδημίας κορωνοϊού προς αυτές. Κατά την Κεντρική Τράπεζα, δικαίωμα –μέσω του προγράμματος- πρόσβασης σε δάνεια διετούς περιόδου αποπληρωμής, εξάμηνης περιόδου χάριτος, με επιτόκιο 8%, θα έχουν οι ξενοδοχειακές επιχειρήσεις και όχι άλλες δραστηριότητες του τουριστικού κλάδου, όπως τουριστικοί πράκτορες, εστιατόρια και εταιρείες παροχής υπηρεσιών τουριστικών μεταφορών.

Όπως εξάλλου ανέφερε ο οικονομικός Τύπος στο τέλος Μαρτίου, το αιγυπτιακό ξενοδοχειακό επιμελητήριο βρίσκεται σε διαπραγματεύσεις με το Υπουργείο Εργατικού Δυναμικού & Απασχόλησης με στόχο την απόκτηση πρόσβασης σε ταμείο εκτάκτων αναγκών, ώστε να καταβληθούν μισθολογικές οφειλές έξι μηνών των ξενοδοχείων προς τους υπαλλήλους τους, αρχής γενομένης από τον Απρίλιο. Σύμφωνα με κλαδικές πηγές, περίπου 500 χιλ. εργαζόμενοι στον αιγυπτιακό τουρισμό θα πρέπει να λάβουν στήριξη από το ως άνω ταμείο, ωστόσο υφίσταται διαφωνία με το Υπουργείο σχετικά με το εάν δικαιούνται στήριξης και οι περίπου 200 χιλ. εποχικοί απασχολούμενοι στον τουριστικό κλάδο.

Τέλος, ο οικονομικός Τύπος αναφέρθηκε σε συζητήσεις που είχαν στο τέλος Μαρτίου ο Υπουργός Τουρισμού & Αρχαιοτήτων κ. El Anani με τον Υπουργό Τοπικής Ανάπτυξης κ. Shaarawy, με αντικείμενο τον τρόπο εφαρμογής της πρόσφατης κυβερνητικής απόφασης αναστολής διοικητικών διαδικασιών κατασχέσεων περιουσιακών στοιχείων οφειλετών από τον τουριστικό κλάδο.

ΣΟΥΔΑΝ

Η Ε.Ε. ανακοινώνει πρόσθετη βοήθεια €100 εκατ. για το Σουδάν

Όπως ανέφερε στις αρχές Μαρτίου ο οικονομικός Τύπος, ο επικεφαλής της ευρωπαϊκής διπλωματίας κ. Borrell ανακοίνωσε πρόσθετο πακέτο χρηματοδοτικής στήριξης της κυβέρνησης του Σουδάν, ύψους €100 εκατ. προκειμένου να αντιμετωπισθούν οι επείγουσες ελλείψεις και να καλυφθούν οι επείγουσες ανάγκες της οικονομίας, με στόχο την κατά το δυνατόν ομαλότερη μετάβαση της χώρας στη δημοκρατία. Σημειώνεται ότι ο κ. Borrell πραγματοποίησε στις αρχές Μαρτίου διήμερη επίσκεψη στο Χαρτούμ, όπου συνάντησε τους επικεφαλής της σουδανικής μεταβατικής κυβέρνησης, εκφράζοντας τη δέσμευση της Ε.Ε. «να στηρίξει τη δημοκρατική μετάβαση του Σουδάν, το οποίο αποτελεί χώρα προέλευσης και ενδιάμεσο σταθμό προσφύγων και μεταναστών που κινούνται προς την Ευρώπη».

Κυβερνητική απόφαση αύξησης των μισθών στο δημόσιο τομέα

Σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα αρχών Μαρτίου, η σουδανική κυβέρνηση ανακοίνωσε πρόσφατα την απόφασή της να προχωρήσει σε αυξήσεις των μισθών στο δημόσιο τομέα κατά 100%, αρχής γενομένης από τον Απρίλιο. Επιπλέον, η κυβέρνηση ανακοίνωσε την αύξηση των δημοσίων επενδύσεων στους τομείς υγειονομικής περίθαλψης, εκπαίδευσης, κατασκευής υποδομών και ανάπτυξης του ηλεκτρικού δικτύου της χώρας. Σύμφωνα εξάλλου με τον Υπουργό Οικονομικών κ. Al-Badawi, η κυβέρνηση του Σουδάν έχει ήδη εγκρίνει την αύξηση του κατώτατου μισθού στις 3.000 σουδανικές λίρες.

Σε ιστορικά κατώτατα επίπεδα η ισοτιμία της λίρας προς το δολλάριο

Σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα αρχών Μαρτίου, η ισοτιμία της σουδανικής λίρας προς το δολλάριο στην ανεπίσημη, παράλληλη αγορά συναλλάγματος έφθασε το ιστορικά χαμηλό επίπεδο των 117 λιρών ανά δολλάριο. Κατά τα σχετικά δημοσιεύματα, η απότομη υποτίμηση της ανεπίσημης ισοτιμίας του σουδανικού νομίσματος αποδίδεται στην ύπαρξη υψηλότατης ζήτησης συναλλάγματος και στην αδυναμία των εγχώριων οικονομικών παραγόντων να το προμηθευτούν στην επίσημη ντόπια αγορά.

Δημοσιεύματα περί άρσης αμερικανικών κυρώσεων κατά 157 σουδανικών οικονομικών φορέων

Στις αρχές Μαρτίου, η Κεντρική Τράπεζα του Σουδάν ανακοίνωσε ότι πληροφορήθηκε επισήμως από το αμερικανικό ΥΠΕΞ σχετικά με την «άρση κυρώσεων που είχαν επιβληθεί παλαιότερα κατά 157 σουδανικών οικονομικών ιδρυμάτων και φορέων, για σχέσεις είτε με την τρομοκρατία ή και με την τραγωδία του Darfur», επισημαίνοντας ταυτόχρονα ότι «πολύ λίγα πλέον άτομα και οικονομικά ιδρύματα του Σουδάν παραμένουν ακόμη υπό καθεστώς αμερικανικών κυρώσεων για την τραγωδία στο Darfur».

Παρεμπιπτόντως αναφέρεται ότι, σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα αρχών Μαρτίου, κλιμάκιο του αμερικανικού Υπουργείου Οικονομικών επισκέφθηκε το Σουδάν και συνομίλησε με την κυβέρνηση της χώρας την υιοθέτηση οικονομικών μεταρρυθμίσεων με σκοπό την καταπολέμηση των φαινομένων ξεπλύματος χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Το ΔΝΤ παροτρύνει το Σουδάν να προβεί σε δημοσιονομική εξυγίανση

Στις αρχές Μαρτίου, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) προειδοποίησε την κυβέρνηση του Σουδάν ότι η οικονομία της χώρας θα συνεχίσει την καθοδική της πορεία, εκτός εάν η κυβέρνηση αναλάβει πρωτοβουλία υλοποίησης εντατικού προγράμματος δημοσιονομικών μεταρρυθμίσεων. Σύμφωνα με το ΔΝΤ, «οι δημοσιονομικές μεταρρυθμίσεις είναι απαραίτητες προκειμένου να αντιμετωπιστεί το δημόσιο έλλειμμα, να καμφθεί ο πληθωρισμός και να υποστηριχθούν αναπτυξιακά και κοινωνικά προγράμματα». Το ΔΝΤ παροτρύνει τη σουδανική κυβέρνηση να άρει σταδιακά τις κρατικές επιδοτήσεις στα καύσιμα, αυξάνοντας ταυτόχρονα τις δημόσιες δαπάνες για τη στήριξη των οικονομικά ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού. Τέλος, το Ταμείο προειδοποίησε ότι η συναλλαγματική πολιτική του Σουδάν είναι εξαιρετικά στρεβλωμένη και κάλεσε την κυβέρνηση να απελευθερώσει το καθεστώς ισοτιμίας της σουδανικής λίρας.

Σε τραγικά επίπεδα ο δείκτης πληθωρισμού στο Σουδάν το Φεβρουάριο

Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία της στατιστικής υπηρεσίας του Σουδάν, ο ρυθμός πληθωρισμού το Φεβρουάριο τρέχοντος έτους κατέγραψε εκ νέου μεγάλη αύξηση στο επίπεδο του 71,36%, έναντι 64,28% τον Ιανουάριο, 57,01% το Δεκέμβριο, 60,67% το Νοέμβριο, 57,7% τον Οκτώβριο και 53,35% το Σεπτέμβριο 2019, αντίστοιχα. Η άνοδος του τιμάριθμου αποδίδεται στην άνοδο των εγχώριων τιμών τροφίμων και ποτών, κυρίως δε του ψωμιού, των σιτηρών, του κρέατος, των λιπών και ελαίων, καθώς και των λαχανικών, ως αποτέλεσμα των ελλείψεων που εμφανίζει η χώρα σε βασικά αγαθά και του συνακόλουθου φαινομένου της ανεπίσημης, «μαύρης» αγοράς σε πολλές κατηγορίες αγαθών. Επιπλέον, η στατιστική υπηρεσία ανακοίνωσε ότι το Φεβρουάριο καταγράφηκε άνοδος στις τιμές των κατοικιών, εξαιτίας της έντονα ανοδικής τάσης των τιμών των καυσίμων, του άνθρακα, των καυσόξυλων και του τσιμέντου, σε σύγκριση με τον Ιανουάριο τρέχοντος έτους. Επισημαίνεται ότι στα προβλήματα ελλείψεων που αντιμετωπίζει η σουδανική οικονομία, έχουν πρόσφατα προστεθεί και οι δυσλειτουργίες που έχουν προκαλέσει στην αγορά τα μέτρα που λαμβάνει η κυβέρνηση προς περιορισμό των επιπτώσεων της διεθνούς πανδημίας κορωνοϊού στη χώρα, με αποτέλεσμα να παρατηρείται ακόμη ταχύτερη άνοδος των τιμών, ιδιαίτερα σε προϊόντα που βρίσκονται σε έλλειψη, όπως τα καύσιμα και το αλεύρι.

Σύμφωνα εξάλλου με οικονομικά δημοσιεύματα τέλους Μαρτίου, η ισοτιμία της σουδανικής λίρας προς το δολλάριο στην ανεπίσημη, παράλληλη αγορά συναλλάγματος χειροτέρευσε περισσότερο στη διάρκεια του Μαρτίου, φθάνοντας το ιστορικά χαμηλό επίπεδο των 130 λιρών ανά δολλάριο.

ΠΡΟΣΕΧΕΙΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Στο παρόν ενημερωτικό δελτίο δεν δημοσιεύουμε πληροφορίες περί επερχόμενων εμπορικών εκθέσεων στην Αίγυπτο, δεδομένου ότι προς το παρόν και μέχρι νεοτέρας, η πραγματοποίηση εκθέσεων, εμπορικών εκδηλώσεων και επιχειρηματικών συνεδρίων έχει ανασταλεί εξαιτίας της διεθνούς πανδημίας κορωνοϊού.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΑ ΣΤΗΝ ΑΙΓΥΠΤΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΚΑΪΡΟΥ
Πρόεδρος: κ. Αντώνιος Διαμαντίδης
17 Soliman El Halaby St. From Emand El Din, Down Town Cairo,
Τηλ: 00202-25741190, Φαξ : 00202-25754970
e-mail: info@greekchambercairo.com,
admin@greekchambercairo.com
website: http://www.greekchambercairo.com/docs_en/

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ
Πρόεδρος: κ. Βύρων Βαφειάδης
18 Sidi El Metwaly St, Alexandria
Τηλ : 00203-4868583, Φαξ: 00203-4862698
E-mail: greekchamber@link.net

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΟ ΚΑΪΡΟ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
18, Aisha El Taymoureya, Garden City
Cairo - Egypt
Tel. 27948482 - Fax. 27940684
E-mail: ecocom-cairo@mfa.gr
http://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/811

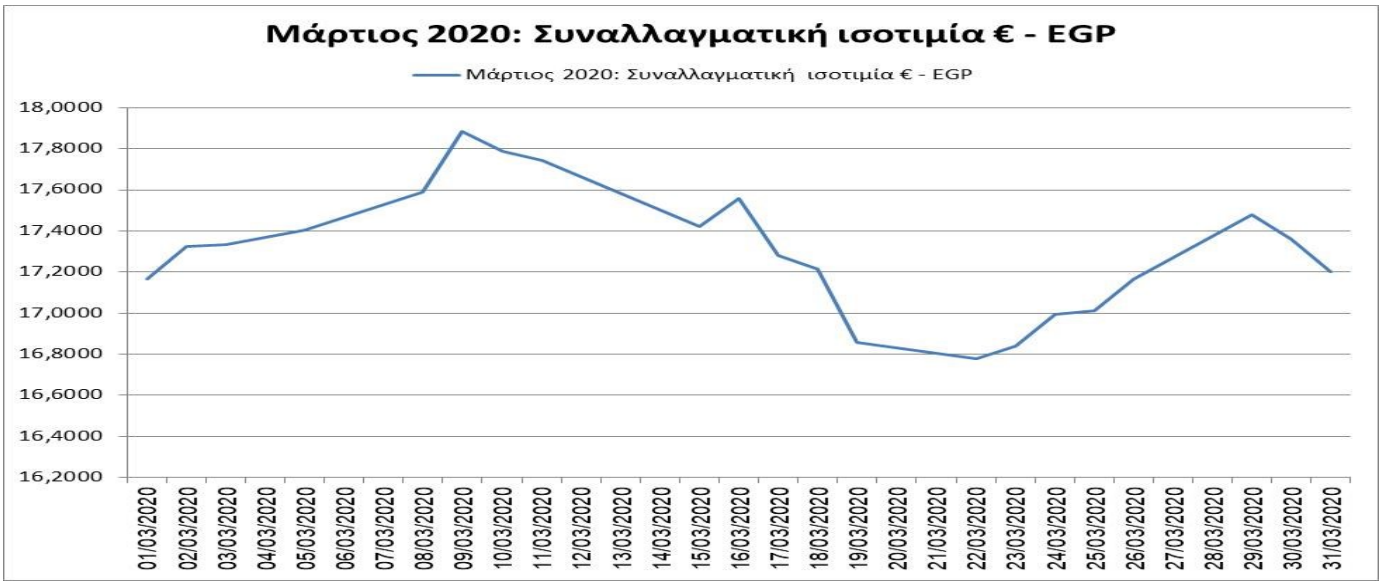
Μάρτιος 2020: Συναλλαγματική ισοτιμία € - EGP
Μάρτιος 2020: Συναλλαγματική ισοτιμία € - EGP
18,0000
17,8000
17,6000
17,4000
17,2000
17,0000
16,8000
16,6000
16,4000
16,2000
01/03/2020
02/03/2020
03/03/2020
04/03/2020
05/03/2020
06/03/2020
07/03/2020
08/03/2020
09/03/2020
10/03/2020
11/03/2020
12/03/2020
13/03/2020
14/03/2020
15/03/2020
16/03/2020
17/03/2020
18/03/2020
19/03/2020
20/03/2020
21/03/2020
22/03/2020
23/03/2020
24/03/2020
25/03/2020
26/03/2020
27/03/2020
28/03/2020
29/03/2020
30/03/2020
31/03/2020

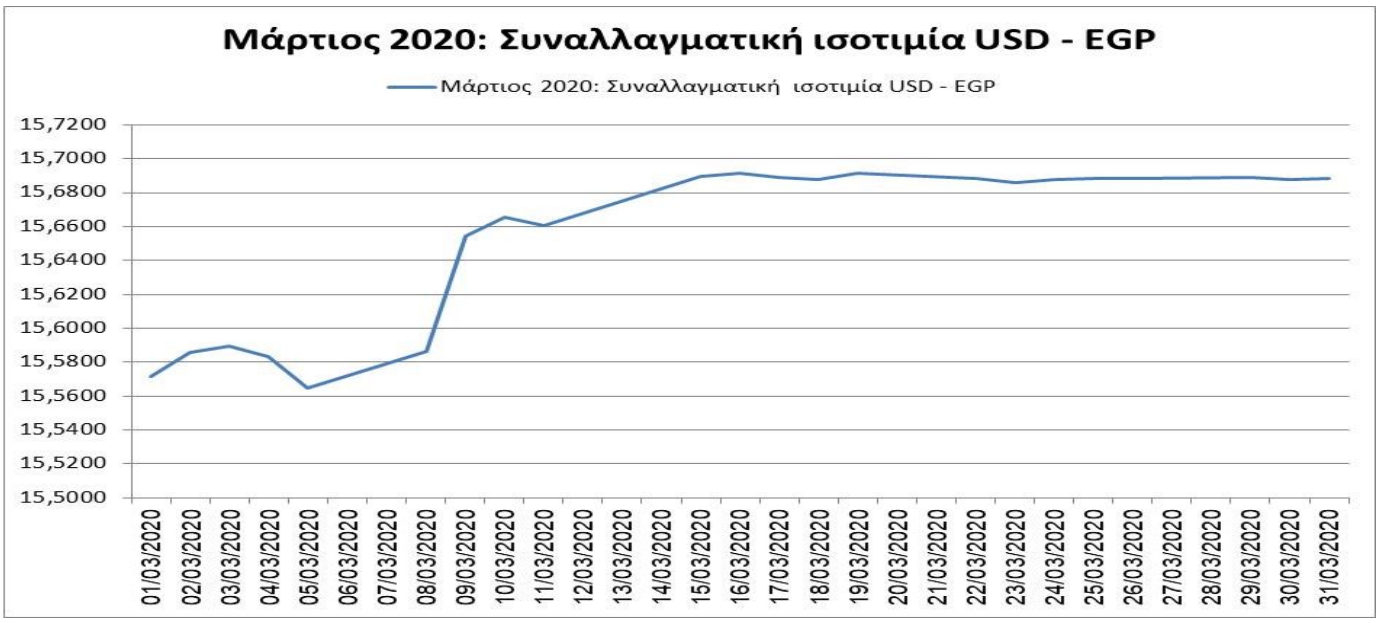
Μάρτιος 2020: Συναλλαγματική ισοτιμία USD - EGP
Μάρτιος 2020: Συναλλαγματική ισοτιμία USD - EGP
15,7200
15,7000
15,6800
15,6600
15,6400
15,6200
15,6000
15,5800
15,5600
15,5400
15,5200
15,5000
01/03/2020
02/03/2020
03/03/2020
04/03/2020
05/03/2020
06/03/2020
07/03/2020
08/03/2020
09/03/2020
10/03/2020
11/03/2020
12/03/2020
13/03/2020
14/03/2020
15/03/2020
16/03/2020
17/03/2020
18/03/2020
19/03/2020
20/03/2020
21/03/2020
22/03/2020
23/03/2020
24/03/2020
25/03/2020
26/03/2020
27/03/2020
28/03/2020
29/03/2020
30/03/2020
31/03/2020

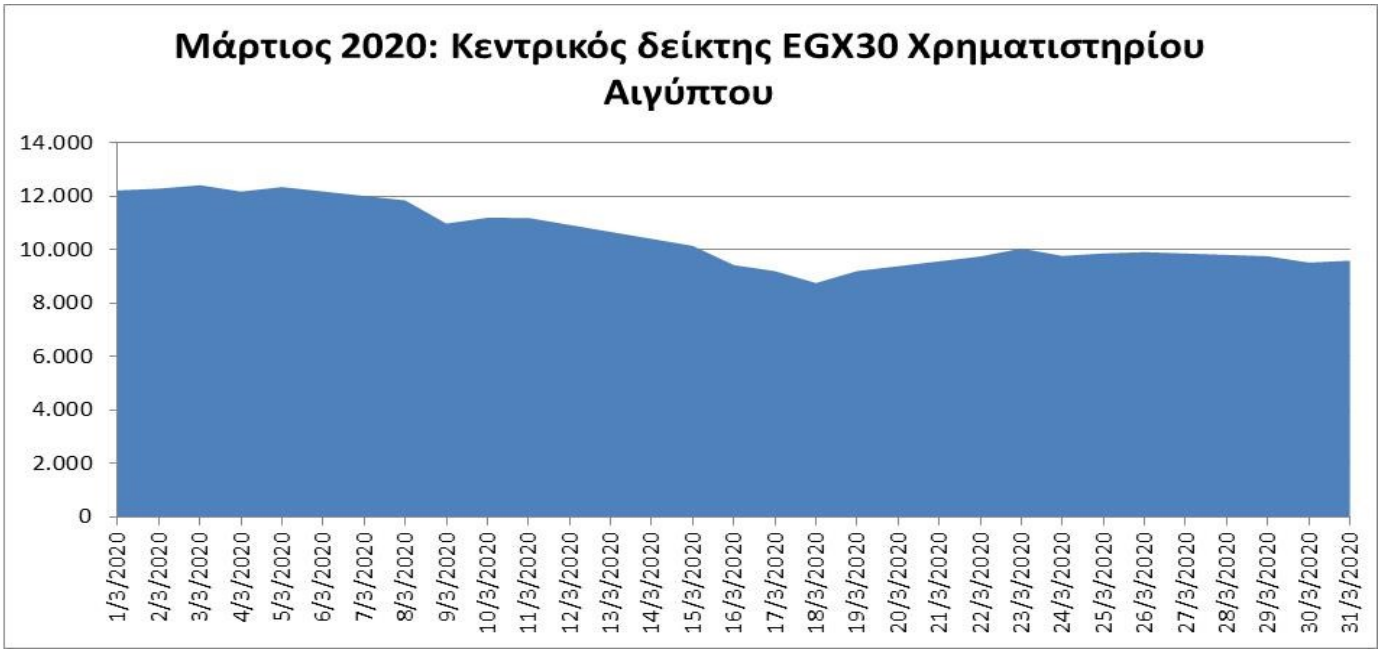
Μάρτιος 2020: Κεντρικός δείκτης EGX30 Χρηματιστηρίου Αιγύπτου
14.000
12.000
10.000
8.000
6.000
4.000
2.000
0
1/3/2020
2/3/2020
3/3/2020
4/3/2020
5/3/2020
6/3/2020
7/3/2020
8/3/2020
9/3/2020
10/3/2020
11/3/2020
12/3/2020
13/3/2020
14/3/2020
15/3/2020
16/3/2020
17/3/2020
18/3/2020
19/3/2020
20/3/2020
21/3/2020
22/3/2020
23/3/2020
24/3/2020
25/3/2020
26/3/2020
27/3/2020
28/3/2020
29/3/2020
30/3/2020
31/3/2020